

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วน
ตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ตามแนวทางการปฏิบัติราชการ
ตามคำรับรองของหน่วยงาน

นายชนศพล วงศ์เจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2552

**People Participation in Management Administration According to the
Performance Agreement of Agency of the Subdistrict Administrative
Organizations in Wang Chin District, Phrae Province**

Mr. Tanespol Wongcharearn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University

2009

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่
ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน

ชื่อและนามสกุล นายธนศพล วงศ์เจริญ
แขนงวิชา บริหารรัฐกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วิรัชนิภาวรรณ
2. อาจารย์ พลเอกศิริินทร์ ฐูปเกล้า

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ

(อาจารย์อุคร ตันตีสุนทร)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วิรัชนิภาวรรณ)

..... กรรมการ

(อาจารย์ พลเอกศิริินทร์ ฐูปเกล้า)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต แขนง
วิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน

ผู้วิจัย นายชนนศพล วงศ์เจริญ **ปริญญา** รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2) อาจารย์ พลเอกศิริินทร์ ฐูปกล้า
ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษา (1) ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ (2) การพัฒนาการมี
ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น และ (3)
ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การ
บริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้ ได้นำการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของ
หน่วยงาน มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ซึ่งผ่านการ
ทดสอบหาความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามที่ระดับ 0.91 กลุ่มตัวอย่างคือ
ประชาชนในอำเภอวังชิ้น รวม 1,026 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลสนามดำเนินการระหว่างวันที่ 1
สิงหาคม 2552 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2552 เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนได้ 986 คน คิดเป็น
ร้อยละ 96.10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด สำหรับสถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่า (1) ปัญหาที่สำคัญ คือ องค์การบริหารส่วน
ตำบลในอำเภอวังชิ้นไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ
บริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการ (2) การพัฒนาที่
สำคัญคือ ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรเข้ารับการฝึกอบรม
หรือศึกษาวิธีการและเทคนิคการชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ
องค์การบริหารส่วนตำบล และ (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จ คือ
การที่ผู้บริหารและประชาชนตระหนักและเชื่อมั่นศรัทธาในความสำคัญและความจำเป็นของการมี
ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล

คำสำคัญ การมีส่วนร่วมของประชาชน การบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบล

Thesis title: People's Participations in Management Administration According to the Performance Agreement of Agency of the Sub-district Administrative Organizations in Wang Chin District, Phrae Province

Researcher: Mr.Tanespol Wongcharearn; **Degree:** Master of Public Administration;

Thesis advisors: (1) Dr. Wiruch Wiruchnipawan, Associate Professor; (2) General Sirindra Dhupklum; **Academic year:** 2009

Abstract

The main purposes of this study were to study (1) problems of people's participations in management administration of the Sub-district Administrative Organizations in Wang Chin District, Phrae Province, (2) development of people's participations in management administration of the Sub-district Administrative Organizations in Wang Chin District and (3) factors that took important parts in the success of people's participations in management administration of the Sub-district Administrative Organizations in Wang Chin District. The Performance Agreement of Agency was applied as conceptual framework of this study.

The study was a survey research by using questionnaires. The questionnaires were being tested for validity and reliability of questionnaire at 0.91 levels. The samples consisted of 1,026 people in Wang Chin District. The data collection was conducted during August 1, 2009 to September 30, 2009. 986 sets of questionnaire, equal to 96.10%. Statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results of the study showed the samples agreed that (1) the major problem was the Sub-district Administrative Organizations in Wang Chin District's failure in supporting people to participate in management administration according to the target of the Performance Agreement of Agency, (2) the major development was the executives of the Sub-district Administrative Organizations in Wang Chin District at all levels should be trained on the methods and techniques of persuasion people to participate in management administration of the Sub-district Administrative Organizations and (3) the major factor that took important parts in the success of people's participations in management administration of the Sub-district Administrative Organizations in Wang Chin District was the executives and people's realization on the significance and essence of people's participations in the management administration of the Sub-district Administrative Organizations.

Keywords: People's participations, management administration, the Sub-district Administrative Organizations

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน” ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ท่านอาจารย์อุตร ตันติสุนทร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ พลเอกศิรินทร์ ชูปกกล้า อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ร่วมและรองศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วิรัชนิภาวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ และติดตามการทำวิทยานิพนธ์นี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา ส่งผลให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จสมบูรณ์ และจะเป็นประโยชน์ต่อไป ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านอาจารย์ทั้ง 3 ท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีส่วนทำให้การวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ ได้แก่ ท้องถิ่นอำเภอวังชิ้น ผู้เอื้อเฟื้อข้อมูล ดร. ปาวิชาติ บุญญาวิวัฒน์ พัฒนาการอำเภอวังชิ้น และ จ.ส.อ.ปฏิพล จอมดวง ปลัดเทศบาลตำบลวังชิ้น ที่กรุณาให้คำแนะนำตรวจสอบแบบสอบถาม นายประทีป กาศโอสถ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน และนายประกอบ อินสุริยา ที่กรุณาให้ผู้ศึกษาสัมภาษณ์แนวคิดเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ คุณนงเยาว์ แก้ววิเศษ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ที่ให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูล และที่ขาดไม่ได้ คือ ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม อีกทั้งพี่ WIRMPA4 และเพื่อนร่วมงานที่ให้คำแนะนำปรึกษา สำคัญที่สุด เพื่อนนักศึกษา WIRMPA5 ที่ได้ร่วมเรียน ร่วมประสบการณ์ ให้คำปรึกษา ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ พร้อมทั้งให้กำลังใจซึ่งกันและกันตลอดมา

ท้ายสุดนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณและคุณประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ แต่บิดา มารดา ผู้มีอุปการคุณ ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่าน ซึ่งเป็นผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่ ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันมีค่า ยิ่งความสำเร็จและความภาคภูมิใจในครั้งนี้เป็นผลมาจากพลังใจที่ได้รับจากสมาชิกครอบครัวของผู้ศึกษาทุกคน อันเป็นพลังผลักดันให้การทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จสมความปรารถนาด้วยดี

ธเนศพล วงศ์เจริญ

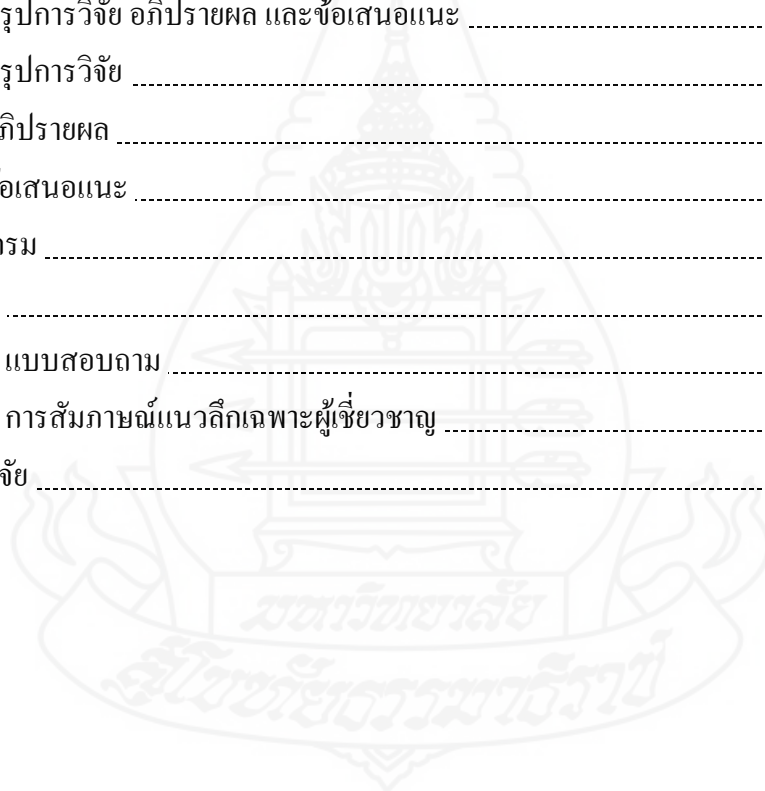
มกราคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	8
ข้อจำกัดในการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	13
แนวคิดหรือความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน และการบริหารจัดการ	14
แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน (Performance Agreement of Agency)	21
แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาและการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการ	34
ความเป็นมา โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวังจั่น จังหวัดแพร่	39
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
ระยะเวลาทำการวิจัย	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
ส่วนที่ 1 สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง	60
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม	62
ส่วนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ที่ได้จากความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของ กลุ่มตัวอย่าง	103
ส่วนที่ 4 การสัมภาษณ์เนวลิกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ	114
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	115
สรุปการวิจัย	115
อภิปรายผล	121
ข้อเสนอแนะ	132
บรรณานุกรม	146
ภาคผนวก	151
ก แบบสอบถาม	152
ข การสัมภาษณ์เนวลิกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ	162
ประวัติผู้วิจัย	165

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	ความสัมพันธของตัวชี้วัดการบริหารจัดการที่เรียกว่า การปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน หรือตัวชี้วัดหลัก และตัวอย่างตัวชี้วัดรอง 26
ตารางที่ 2.2	ขั้นตอนการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ 30
ตารางที่ 2.3	ประเด็นการประเมินผล 31
ตารางที่ 2.4	หลักเกณฑ์การพิจารณาจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล 40
ตารางที่ 2.5	การเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลวังชันกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน จำแนกตามความเป็นมา โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ 41
ตารางที่ 3.1	รายได้และค่าเฉลี่ยรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันทั้งหมด จำนวน 7 แห่ง รวมทั้งรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้สูงกว่า และต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 1 ลำดับ 44
ตารางที่ 3.2	จำนวนประชากร จำนวนกลุ่มตัวอย่าง และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมได้จริงจำแนกตามประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล 2 แห่ง 46
ตารางที่ 3.3	ระยะเวลาและแผนการดำเนินงานตลอดโครงการ 57
ตารางที่ 4.1	ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามแสดงค่าจำนวน และค่าร้อยละจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง 60
ตารางที่ 4.2	ค่าสถิติการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน 62
ตารางที่ 4.3	ค่าสถิติการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน 72
ตารางที่ 4.4	ค่าสถิติการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันประสบผลสำเร็จตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก 81

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.5	ค่าสถิติการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังซัน	84
ตารางที่ 4.6	ค่าสถิติการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังซันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง	87
ตารางที่ 4.7	ค่าสถิติการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังซันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามประเภท คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังซันกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน	95
ตารางที่ 4.8	ค่าสถิติสรุปการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อ <u>หนึ่ง</u> ปัญหา <u>สอง</u> การพัฒนา <u>สาม</u> ปัจจัย <u>สี่</u> การเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมและภาพรวมแนวโน้ม และ <u>ห้า</u> การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังซันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน	103

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดหลักที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับ ตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้	6
ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดรองที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับ ตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้	7
ภาพที่ 2.1 ตัวชี้วัดการบริหารจัดการที่เรียกว่า การปฏิบัติราชการตามคำรับรองของ หน่วยงานที่ประกอบด้วยตัวชี้วัดหลัก 4 ด้าน	25
ภาพที่ 3.1 การทดสอบแบบสอบถาม 4 ขั้นตอน	53
ภาพที่ 5.1 ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข หรือแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน โดยนำกรอบแนวคิดทางวิชาการที่ประกอบด้วย ปัญหา สาเหตุ และ แนวทางแก้ไข หรือแนวทางการพัฒนาที่เรียกว่า “กระบวนการพิจารณา แก้ไขปัญหา” มาปรับใช้	127

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีส่วนร่วมของประชาชนได้รับการรองรับไว้โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 59-60 และมาตรา 76 เช่น “มาตรา 60 บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” และ “มาตรา 76 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ” นอกจากนี้ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ใน มาตรา 16 เฉพาะบางข้อ ดังนี้ มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง โดยบัญญัติไว้ในข้อ (16) และ ข้อ (30) ได้แก่ ข้อ (16) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น และ ข้อ (30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เหล่านี้เป็นต้น

ในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และมีการแก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542) ที่สำคัญเช่น พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก การรักษาความสะอาด ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร จัดให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่าง จัดให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์ ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ เหล่านี้เป็นต้น กล่าวได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นของรัฐในระดับล่างสุด อยู่

ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รวมทั้งถือได้ว่า เป็นโรงเรียนฝึกหัดการปกครองระบอบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับล่างสุด องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวางในการดำเนินกิจกรรมด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนและโครงการ ตลอดจนทั้งการสนับสนุนและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายอีกด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ มีจำนวน 7 แห่ง ประชากรทั้งสิ้น 45,474 คน (สำนักทะเบียนราษฎรอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ : มีนาคม 2552) ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นนั้น เท่าที่ผ่านมา ได้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง (1) **ปัญหาด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติการ** เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. ตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ เช่น แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (2) **ปัญหาด้านคุณภาพการให้บริการ** เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการสำคัญหรือโครงการเร่งด่วน เช่น โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยธรรมชาติ (3) **ปัญหาด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ** เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการสำคัญหรือโครงการเร่งด่วน เช่น โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยธรรมชาติ (3) **ปัญหาด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ** เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนและขั้นตอนการพัฒนาหรือปรับปรุงองค์การบริหารส่วนตำบล

ด้วยเหตุผลที่แสดงถึงความสำคัญและความจำเป็น ตลอดจนอำนาจหน้าที่ และปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลข้างต้น ประกอบกับการที่ผู้ศึกษาเคยปฏิบัติการในองค์การบริหารส่วนตำบลมาก่อน ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติการตามคำรับรองของหน่วยงาน” โดยนำ “แนวทางการปฏิบัติการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน” มาเป็นกรอบแนวคิดหลัก ผลการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งในทางวิชาการทางปฏิบัติต่อหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย หมายถึง การแสดงถึงวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการศึกษาอย่างกว้าง ๆ โดยแยกเป็นข้อ ๆ ในเวลาเดียวกัน โดยมีการแสดง “เหตุผลของการกำหนดวัตถุประสงค์แต่ละข้อ” ไว้ด้วย เพื่อแสดงให้เห็นถึงการนำเสนออย่างชัดเจน เป็นระบบ และนำวัตถุประสงค์แต่ละข้อไปใช้ได้อย่างถูกต้องและตรงประเด็น นอกจากนี้ ยังเป็นพื้นฐานหรือแนวทางสำหรับการศึกษาในหัวข้ออื่นที่มีความสัมพันธ์กัน (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 7) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน”) วัตถุประสงค์การวิจัยของการศึกษานี้ ประกอบด้วย 5 ข้อ ดังนี้

2.1 ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้ เพราะจะทำให้ทราบปัญหาและเข้าใจข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง (fact) ของปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน เพื่อจะได้นำไปสู่การเสนอแนะการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน ต่อไป

2.2 ศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้ เพราะการศึกษา เรื่อง พัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ในครั้งนี้ไม่อาจสมบูรณ์ได้ ถ้าขาดการเสนอแนะพัฒนาควบคู่ไปด้วย วัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้จึงมุ่งเสนอแนะการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคตต่อไป ข้อมูลส่วนนี้ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่เป็นความคิดเห็น (opinion)

2.3 ศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันประสบผลสำเร็จ

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้ เพราะต้องการทราบ และเข้าใจปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันประสบผลสำเร็จ โดยแบ่งเป็น ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกว่ามีส่วนสำคัญมากน้อยในระดับใด อันจะมีส่วนช่วยให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนดังกล่าวบังเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

2.4 ศึกษาเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้ เพราะต้องการเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันว่าอยู่ในระดับใด อันจะเป็นประโยชน์ต่อการทราบและเข้าใจภาพรวมของการมีส่วนร่วมดังกล่าว และนำไปสู่การเสนอแนะการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ครอบคลุมมากขึ้น

2.5 ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน

เหตุผลที่กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้ เพราะต้องการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่ม เช่น เพศชายกับเพศหญิง ต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันว่าเหมือนหรือแตกต่างกัน เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนหรือเฉพาะกลุ่ม เช่น เพศชายกับเพศหญิง ได้ตรงประเด็นเพิ่มมากขึ้น

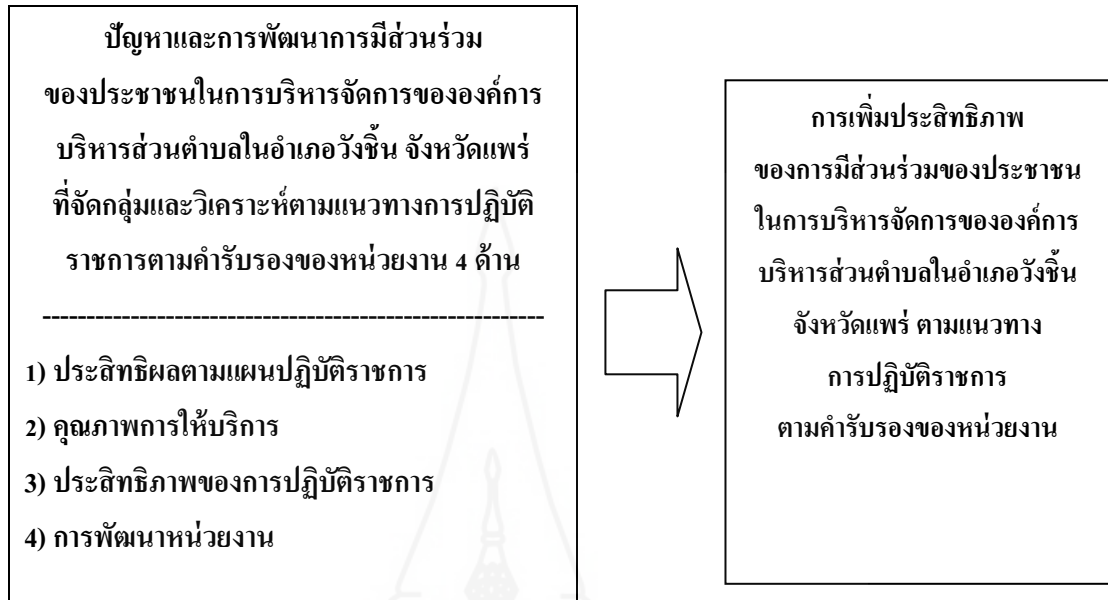
หมายเหตุ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์การวิจัยจำนวน 5 ข้อ (หัวข้อ 2.1 - 2.5) ดังกล่าวข้างต้น โดยไม่ได้ตั้งสมมติฐานไว้ด้วยแม้แต่ข้อเดียว สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษาไม่ตั้งสมมติฐานไว้ด้วย เพราะจะเป็นการชี้้นำทำให้การศึกษายากความเป็นอิสระ เนื่องจากได้ตีกรอบหรือกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้าโดยผู้ศึกษาคาดหรือรู้คำตอบแล้วเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ สมมติฐานเป็นเพียงหัวข้อย่อย เป็นส่วนย่อย เป็นรายละเอียด หรือเป็นประเด็นสำคัญของวัตถุประสงค์การวิจัย ฉะนั้น การกำหนดสมมติฐานไว้ก็จึงเป็นการซ้ำซ้อน อาจทำให้หลงประเด็น และไปให้ความสำคัญกับสมมติฐานเทียบเท่าหรือมากกว่าวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญมากกว่า อันอาจนำไปสู่การศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการพิสูจน์สมมติฐานแต่ละข้อมากกว่าการศึกษาที่ดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัยซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการศึกษา

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้ศึกษาได้นำ “แนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน” ได้แก่ ด้าน (1) ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ (3) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และ (4) การพัฒนาหน่วยงาน มาเป็นกรอบแนวคิดหลักในการจัดกลุ่มและวิเคราะห์ (1) ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ และ (2) การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ที่เป็นวัตถุประสงค์การวิจัยหรือเป็นวัตถุประสงค์หลักของการศึกษาคั้งนี้จำนวน 2 ข้อ พร้อมกันนั้น ผู้ศึกษาได้กำหนดให้ “ปัญหาและการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ที่จัดกลุ่มและวิเคราะห์ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน” เป็นตัวแปรอิสระ หรือเป็นเหตุ (cause) ส่วน “การเพิ่มประสิทธิภาพของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน” เป็นตัวแปรตาม หรือเป็นผล (effect) แนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานนั้น เป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) กำหนดมาตรการในการกำกับ ดูแล และควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยราชการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด โดยหน่วยงานราชการจะต้องทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา และลงนามข้อตกลงนั้นร่วมกันเพื่อเป็นข้อผูกมัดที่จะต้องดำเนินงานตามที่ได้ตกลงกันไว้ (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2552: 73 - 78) ในหนังสือ เรื่อง “การบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐ : การวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวชี้วัด”) ดังภาพที่ 1.1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

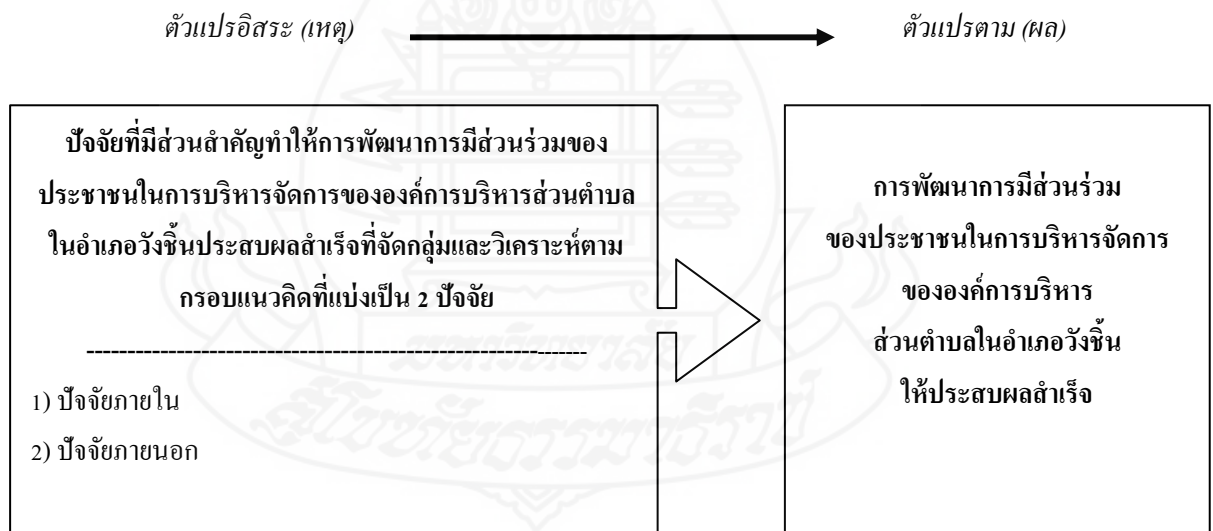
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดหลักที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษาได้เลือกนำ แนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน มาเป็นกรอบแนวคิดหลักในการศึกษาครั้งนี้ เพราะผู้ศึกษาเห็นว่า เป็นกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการภาครัฐที่ทันต่อเหตุการณ์มากที่สุด เข้าใจง่าย ชัดเจน และเป็นกรอบแนวคิดที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ประกอบกับมีเกณฑ์ที่ใช้วัดที่แน่นอนและชัดเจน ทั้งยังเป็นกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่รัฐที่สอดคล้องกับการบริหารจัดการภาครัฐสมัยใหม่ที่คำนึงถึงผลลัพธ์จากการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตาม กรอบแนวคิดนี้มีข้อบกพร่องบางประการ เป็นต้นว่า ไม่มีเนื้อหาสาระเรื่องของการประสานงาน คุณธรรมจริยธรรม และการสื่อสาร เช่นนี้ ทำให้กรอบแนวคิดนี้ไม่ครอบคลุมการบริหารจัดการครบทุกด้าน อีกทั้งยังไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก เนื่องจากเป็นกรอบแนวคิดที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ของไทยสร้างขึ้นและได้นำไปใช้เฉพาะหน่วยงานภาครัฐเท่านั้น โดยยังไม่ครอบคลุมถึงภาคเอกชน

หมายเหตุ แนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน นั้น ยังไม่ได้นำมาใช้ในหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นหรือในส่วนท้องถิ่น แต่ได้นำมาใช้ในหน่วยงานของรัฐ

ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาเห็นว่า ควรนำแนวทางดังกล่าวมาปรับใช้เป็นการรอบแนวคิดหลักของการศึกษาคั้งนี้ เพราะเป็นเรื่องใหม่ที่ทันสมัย และเป็นที่น่าสนใจอย่างกว้างขวาง

นอกจากข้างต้นนี้แล้ว ผู้ศึกษายังได้นำ “ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก” (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 47) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน”) มาเป็นกรอบแนวคิดรองสำหรับการจัดกลุ่มและการวิเคราะห์วัตถุประสงค์การวิจัยที่มีความสำคัญในลำดับรองหรือวัตถุประสงค์รองจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันประสบความสำเร็จ” โดยผู้ศึกษาได้กำหนดให้ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันประสบความสำเร็จที่จัดกลุ่มและวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก” เป็นตัวแปรอิสระ หรือเป็น เหตุ ส่วน “การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันให้ประสบความสำเร็จ” เป็นตัวแปรตาม หรือเป็นผล ดังภาพที่ 1.2

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดรองที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้

สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษานำ “ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก” มาเป็นกรอบแนวคิดรองในการศึกษาครั้งนี้ เพราะเป็นกรอบแนวคิดการบริหารจัดการที่เข้าใจง่าย กะทัดรัด คู่กันเคยกันทั่วไป รวมทั้งนำมาปรับใช้ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยของการศึกษาครั้งนี้

4. ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษานี้มีขอบเขตการวิจัยซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาค้นคว้าที่ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมของประชาชนตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้างต้น โดยครอบคลุมเนื้อหาเรื่องปัญหา และการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันประสบผลสำเร็จ ตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ตลอดจนการเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

เนื่อหาดังกล่าวนี้นำเสนอไว้ใน 5 บท โดยในแต่ละบทมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้
บทที่ 1 บทนำ นำเสนอข้อมูลทางวิชาการอย่างเป็นระบบ เริ่มจากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์การวิจัย ขอบเขตการวิจัย ข้อจำกัดการวิจัย กรอบแนวคิดการวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะ และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือ บทความ อินเทอร์เน็ต (internet) ผลงานวิจัย โดยครอบคลุมเรื่องแนวคิดการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการ นำเสนอขั้นตอนหรือวิธีวิจัยที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 6 หัวข้อ ได้แก่ (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล (4) การวิเคราะห์ข้อมูล (5) ระยะเวลาทำการวิจัย และ (6) แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสนาม

บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ เป็นการนำเสนอข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเพื่อนำไปปรับใช้ในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ รวมทั้งบรรณานุกรมและภาคผนวก

4.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ เท่านั้น

4.3 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (รายละเอียดได้แสดงไว้ในบทที่ 3) แบ่งเป็น

4.3.1 ประชากร คือ บุคคลเป้าหมายทั้งหมดของการศึกษาคั้งนี้ซึ่งได้แก่ประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ รวม 37,933 คน

4.3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคคลผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นตัวแทนของประชากรข้างต้น กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณ โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 97 % และความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.03 ซึ่งมีจำนวน 1,026 คน สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษาเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างเฉพาะที่เป็นประชาชน เพราะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้ชิด และมีผลได้ผลเสียต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ มากที่สุด

4.3.3 สัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ (delphi) จำนวน 2 คน โดยนำมาข้อมูลส่วนนี้ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative data) มาเสริมข้อมูลหลักที่ได้จากการวิจัยสนามซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative data)

5. ข้อจำกัดในการวิจัย

ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แบ่งข้อจำกัดในการวิจัยออกเป็น 3 ด้านเพื่อให้สอดคล้องกับขอบเขตการวิจัยข้างต้น ดังนี้

5.1 ข้อจำกัดด้านเนื้อหา ศึกษาข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเป็นส่วนใหญ่ และให้ความสำคัญกับข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นโดยไม่ศึกษาข้อมูลที่เป็นอดีตหรือศึกษาข้อมูลในเชิงประวัติศาสตร์เฉพาะเท่าที่จำเป็น

5.2 **ข้อจำกัดด้านพื้นที่** ศึกษาเฉพาะในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ เท่านั้น โดยไม่ศึกษาพื้นที่ของอำเภออื่น เนื่องจากมีงบประมาณและเวลาในการศึกษาจำกัด

5.3 **ข้อจำกัดด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** เป็นการศึกษาเฉพาะประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่เท่านั้น โดยไม่ครอบคลุมข้าราชการและนักการเมือง เป็นต้น

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้ศึกษาได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะสำหรับใช้ในการศึกษาค้างนี้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ (1) อธิบายและกำหนดขอบเขตของคำศัพท์หรือคำสำคัญที่นำมาใช้เฉพาะวิทยานิพนธ์ให้ชัดเจนขึ้น (2) สื่อให้ผู้อ่านเข้าใจคำจำกัดความหรือนิยามศัพท์เฉพาะแต่ละคำที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ตรงกันหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับผู้ศึกษา รวมทั้ง (3) ทำให้ผู้ศึกษาไม่สับสน ไม่หลงประเด็นและสามารถศึกษาให้ตรงกับความหมายที่ได้ให้ไว้ในคำจำกัดความหรือนิยามศัพท์ (วิช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 56) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และ รายงาน”) สำหรับนิยามศัพท์เฉพาะในการศึกษาค้างนี้ ผู้ศึกษาได้นำมาจากคำสำคัญที่ปรากฏอยู่ในหัวข้อวิทยานิพนธ์ วัตถุประสงค์การวิจัย และกรอบแนวคิดการวิจัย รวม 4 ข้อ ดังนี้

6.1 **การมีส่วนร่วมของประชาชน** หมายถึง การที่ประชาชนเข้ามามีส่วนในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใด ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

6.2 **การบริหารจัดการ (management administration)** หมายถึง แนวทางการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใด ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

6.3 **องค์การบริหารส่วนตำบล** หมายถึง หน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่

6.4 **แนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน (Performance Agreement of Agency) 4 ด้าน** หมายถึง กรอบแนวคิดหลักที่นำมาใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีเพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) กำหนดมาตรการในการกำกับ ดูแล และควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ โดยหน่วยงานของรัฐจะต้องทำข้อตกลงการปฏิบัติงานต่อหน่วยงานซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา และลงนาม

ข้อตกลงนั้นร่วมกันเพื่อเป็นข้อผูกมัดว่าจะดำเนินงานตามที่ได้ตกลงกันไว้ แนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ได้แก่

6.4.1 ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ หมายถึง ผลงานที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

6.4.2 คุณภาพการให้บริการ หมายถึง การสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน

6.4.3 ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ หมายถึง ผลจากการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า เช่น การบริหารงบประมาณ การใช้พลังงาน เป็นต้น

6.4.4 การพัฒนาหน่วยงาน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการองค์การและการจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์เพื่อสนับสนุนแผนการปฏิบัติราชการ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาครั้งนี้แบ่งเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ (1) องค์ความรู้ใหม่ (2) ประโยชน์ในทางวิชาการ และ (3) ประโยชน์ในทางปฏิบัติ

7.1 องค์ความรู้ใหม่ คำว่า องค์ความรู้ หมายถึง ความรู้ที่กำหนดขอบเขตได้ และระบุเฉพาะเจาะจงได้ เป็นสิ่งที่สร้าง ผลิตและพัฒนา เผยแพร่ ถ่ายทอดและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ โดยผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ หรือความรู้ทางวิชาการใหม่ คือ การได้ทราบและเข้าใจปัญหา และการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันประสบผลสำเร็จ ตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ตลอดจนการเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

7.2 ประโยชน์ในทางวิชาการ แบ่งเป็น 2 ข้อ

7.2.1 หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ อาจนำความรู้ความเข้าใจทางวิชาการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามแนวทางการปฏิบัติราชการตาม คำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ไปศึกษาค้นคว้า หรือทำวิจัยต่อไป

7.2.2 สถาบันการศึกษา และนักศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะได้รับความรู้ ความเข้าใจทางวิชาการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การ บริหารส่วนตำบลตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน โดยนำไปใช้ ประโยชน์ด้านการเรียน การสอน และการวิจัย

7.3 ประโยชน์ในทางปฏิบัติ แบ่งเป็น 3 ข้อ

7.3.1 องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ จะได้รับประโยชน์ จากการศึกษาครั้งนี้ โดยนำข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง และข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ ไปใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

7.3.2 ประชาชนจะได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าไปมีส่วนร่วมใน การการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามแนวทางการปฏิบัติราชการของหน่วยงาน 4 ด้าน และอาจนำความรู้ ข้อมูลหรือสาระสำคัญจากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้ในการเข้าไปมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น รวมตลอดถึงการติดตาม และการตรวจสอบการบริหารจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบลตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษา เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน” ผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรมหรือแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะทำให้ผู้ศึกษาได้ทราบและเข้าใจว่า (1) เรื่องที่กำลังศึกษาได้เคยมีใครศึกษาไว้ก่อนแล้วมากน้อยเพียงใด (2) มีปัญหาใดบ้าง และมีแนวทางแก้ไขอย่างไร และ (3) ควรศึกษาซ้ำ หรือศึกษาเรื่องอื่นใดเพิ่มขึ้น และหากไม่เคยมีใครศึกษา อาจารย์เริ่มศึกษาได้ นอกจากนั้น ข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมยังมีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับหัวข้ออื่นหรือส่วนอื่น ๆ ของการศึกษาก็ด้วย โดยผู้ศึกษาได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือกำหนด (1) กรอบแนวคิดการวิจัย (2) วัตถุประสงค์การวิจัย และขอบเขตการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น (3) คำจำกัดความหรือนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการศึกษา (4) วิธีดำเนินการวิจัย (5) แบบสอบถาม และ (6) ปัญหา ตลอดจนข้อเสนอแนะหรือเสนอแนวทางแก้ไขของการศึกษา เป็นต้น (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 15) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน”) ผู้ศึกษาได้จัดแบ่งหัวข้อการนำเสนอให้สอดคล้องตามหัวข้อวิทยานิพนธ์ และวัตถุประสงค์การวิจัย โดยครอบคลุม 4 หัวข้อ ได้แก่

1. แนวคิดหรือความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน และการบริหารจัดการ
2. แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน
(Performance Agreement of Agency)
3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาและการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ
4. ความเป็นมา โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่

1. แนวคิดหรือความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน และการบริหารจัดการ

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาเน้นศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงทำการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน และการบริหารจัดการ โดยแบ่งเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ (1) แนวคิดหรือความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน และ (2) แนวคิดหรือความหมายของการบริหารจัดการ ตามลำดับ ดังนี้

1.1 แนวคิดหรือความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน การมีส่วนร่วมนับเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของภาครัฐ ซึ่งถือว่าการมีส่วนร่วมนับเป็นหัวใจหลักที่มีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการดำเนินกิจกรรมอย่างปฏิเสธมิได้ มีนักวิชาการทั้งไทยและต่างประเทศได้ให้แนวคิดหรือความหมายของการมีส่วนร่วมไว้อย่างหลากหลาย ดังต่อไปนี้

ซุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2531: 48) ในหนังสือ เรื่อง “การบริหารและการนิเทศภายในโรงเรียน” ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วม คือ การให้สมาชิกทุกคนในองค์การบริหารหรือหน่วยงานเดียวกัน ได้กระทำกิจกรรมร่วมกันตามบทบาทหน้าที่ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ทุกคนคาดหวังและประสบผลสำเร็จ บุคลากรทุกระดับในหน่วยงานต้องร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกัน มีความรู้สึกผูกพันในฐานะเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ ต้องปฏิบัติงานอย่างมีเป้าหมายและทิศทางเดียวกัน

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2526: 16) อ่างใน อุกฤษณ์ พิทักษ์ก่อผล (2542: 16) ในภาคนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เรื่อง “การมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอแกลง จังหวัดระยอง” กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มการพิจารณาตัดสินใจการร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อตัวประชาชนเอง การที่สามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทเพื่อแก้ไขปัญหา และนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ดีขึ้นนั้น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงต้องยอมรับปรัชญาพัฒนาชุมชนที่ว่า มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของชุมชน ขณะเดียวกันต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจด้วยว่า มนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาส และได้รับการชี้แนะที่ถูกต้อง

ติน ปรัชญพฤทธิ (2533: 624) ในหนังสือ เรื่อง “พฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร” ได้สรุปว่า การให้มีส่วนร่วม หมายถึง การเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การเลือกตั้งหรือเข้าไปมีส่วนร่วมมีเสียงในการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตลอดจนการเข้าไปพิจารณาผลกระทบของนโยบาย เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงเป็นนโยบายครั้งใหม่ต่อไป

ทศพล กฤตพิสิฐ (2538: 10) ในวิทยานิพนธ์คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของกำนันผู้ใหญ่บ้านเขตหนองจอกที่มีต่อโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาตามแนวทาง “บวร” และ “บรม” เพื่อสร้างอุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง” ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมที่เน้นในรูปกลุ่ม/องค์กร หรือชุมชนไว้ว่า หมายถึง การที่ปัจเจกบุคคล กลุ่มหรือชุมชน มีความเห็นพ้องต้องกันในเรื่องที่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการดำเนินชีวิตของตนเอง แล้วมีการแสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของตน จนมาสู่การตัดสินใจกระทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น ๆ มีความร่วมมือและรับผิดชอบในกิจกรรมการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยในขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ มีกลุ่ม หรือองค์กรชุมชนรองรับ ประชาชนที่เข้าร่วมมีการพัฒนาภูมิปัญญา และการรับรู้สามารถคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจเพื่อกำหนดการดำเนินชีวิตของตนเองได้ ประชาชน หรือชุมชนได้พัฒนาขีดความสามารถของตน ในการจัดการควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม ตามความจำเป็นอย่างเสริมศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกของสังคม

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527: 6-7) ในหนังสือ เรื่อง “กลวิธีและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนา” ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายการพัฒนา คือ

1. ร่วมทำการศึกษา ค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมถึงตลอดถึงความต้องการของชุมชน
2. ร่วมค้นหา และสร้างรูปแบบ และวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชนหรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน หรือสนองความต้องการของชุมชน
3. ร่วมวางนโยบายหรือแผนงาน หรือโครงการหรือกิจกรรม เพื่อจัดและแก้ไข ตลอดจนสนองความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
5. ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6. ร่วมการลงทุนในกิจกรรมโครงการชุมชนตามขีดความสามารถของตนเอง และของหน่วยงาน

7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

8. ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

จอห์น เอ็ม. โคเฮน และนอร์แมน ที. อัฟฮอฟ (John M. Cohen and Norman T. Uphoff) (1977: 219) ในหนังสือ เรื่อง “Participation: Concept and Measure for Project Design, Implementation in Rural Development” ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนไว้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงาน (3) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการได้รับผลประโยชน์ และ (4) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการประเมินผล

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน มีผู้ให้แนวคิดในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ ดังนี้

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2537: 183) ในหนังสือ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา” ได้เห็นว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่

1. ความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อถือบุคคลสำคัญ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การลงแขก การบำเพ็ญประโยชน์ การสร้างโบสถ์วิหาร เป็นต้น

2. ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือ หรือมีเกียรติยศ ตำแหน่ง ทำให้ประชาชนเกิดความเกรงใจที่จะมีส่วนร่วมด้วยทั้ง ๆ ยังไม่มีความศรัทธาหรือความเต็มใจอย่างเต็มที่ จะกระทำ เช่น ผู้ใหญ่บ้านออกปากขอแรงผู้น้อยก็ช่วย เป็นต้น

3. อำนาจบังคับที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า ทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการกระทำต่าง ๆ เช่น บีบบังคับให้ทำงานเยี่ยงทาส เป็นต้น

เออร์วิน และ สแตนสเบอรี (Irvin and Standsbury) (2004: 56-57) ในหนังสือ เรื่อง “Citizen Participation in Decision Making: Is It Worth the Effort?” มีความเห็นว่า เมื่อองค์กรภาครัฐยอมสละอำนาจความรับผิดชอบในการตัดสินใจให้แก่กลุ่มประชาชนที่เข้าไปมีส่วนร่วม เพื่อให้ความร่วมมือกับประชาชนมากขึ้น การตัดสินใจนโยบายก็จะเกิดจากการปรึกษาหารือกันอย่างแท้จริงจากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ผลลัพธ์ทางสังคมก็จะเกิดจากการประนีประนอมและหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น (1) ทำลายสถานการณ์ที่ชะงักงันของโครงการต่าง ๆ เนื่องจากการดำเนินโครงการภาครัฐ หากได้รับการต่อต้านจากประชาชนก็

จะเกิดการฟ้องร้อง ประท้วง หรือขัดขวางโดยวิธีการต่าง ๆ แต่หากมีส่วนร่วมจากประชาชน มีการเจรจาต่อรอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความพอใจ การชะงักงันก็จะหมดไป และ (2) นโยบายและการตัดสินใจปฏิบัติขึ้น การมีส่วนร่วมของประชาชนทำให้มีการสื่อสารสองทางระหว่างภาครัฐและประชาชน มีการทบทวนและให้ความเห็น ตัดสินนโยบาย แล้วนำไปสู่เวทีสาธารณะหรือประชาพิจารณ์ ซึ่งเป็นกลไกที่ช่วยให้การตัดสินใจดีขึ้น

สรุป หลังจากที่ผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรม งานวิจัย หรือแนวคิดเกี่ยวกับคำว่า “การมีส่วนร่วม” ของนักวิชาการทั้งหลายและได้นำเสนอไว้แล้วข้างต้น พบว่า นักวิชาการทั้งหลายได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้แตกต่างกัน เช่น ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา ให้ความหมายการมีส่วนร่วม คือ การให้สมาชิกทุกคนในองค์กรหรือหน่วยงานเดียวกันได้กระทำกิจกรรมร่วมกันตามบทบาทหน้าที่เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ทุกคนคาดหวังและประสบผลสำเร็จ ขณะที่ ดิน ปรัชญพฤทธิ์ ได้สรุปว่า การเข้าไปเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือเข้าไปมีส่วนมีเสียงในการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตลอดจนการเข้าไปพิจารณาผลกระทบของนโยบายเพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงเป็นนโยบายครั้งใหม่ต่อไป ในขณะที่ ไพรัตน์ เตชะรินทร์ กล่าวถึงการมีส่วนร่วมไว้หลายขั้นตอน คือ (1) ร่วมทำการศึกษา ค้นคว้าปัญหาและสาเหตุ (2) ร่วมค้นหา และสร้างรูปแบบ และวิธีการพัฒนา (3) ร่วมวางนโยบายหรือแผนงาน (4) ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากร (5) ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงาน (6) ร่วมการลงทุนในกิจกรรมโครงการ (7) ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน และ (8) ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล

เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ศึกษาจึงได้นำความหมายของการมีส่วนร่วมของ ไพรัตน์ เตชะรินทร์ มาเป็นพื้นฐานหรือเป็นแนวทางหลักในการกำหนดเป็นความหมายของคำว่า การมีส่วนร่วม ที่เป็นความคิดเห็นของผู้ศึกษาเองและใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยหมายถึง “การเข้ามามีส่วนในการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใด ๆ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ได้แก่ (1) ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ (3) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และ (4) การพัฒนาหน่วยงาน”

สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษาได้นำความหมายของการมีส่วนร่วมของ ไพรัตน์ เตชะรินทร์ มาใช้เป็นพื้นฐานหรือแนวทางหลักในการกำหนดความหมายของการบริหารจัดการที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากผู้ศึกษาเห็นว่า เป็นการให้ความหมายของคำว่า การมีส่วนร่วมที่ครอบคลุมกระบวนการสำคัญของการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน ชัดเจน เข้าใจง่าย และสะดวกต่อการนำไปประยุกต์ใช้ รวมตลอดทั้งนำไปปรับใช้ได้อย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยของการศึกษาครั้งนี้ด้วย

1.2 แนวคิดหรือความหมายของการบริหารจัดการ ในการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการในครั้งนี้ ได้มีนักวิชาการหลายคนได้ให้แนวคิดและความหมายของการบริหารไว้เป็นจำนวนมากเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรม และนำความหมายของการบริหารจัดการและปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ มาเสนอไว้ ดังนี้

ธงชัย สันติวงษ์ (2543: 21-22) ในหนังสือ เรื่อง “องค์การและการบริหาร” ได้กล่าวถึงลักษณะของงานบริหารจัดการไว้ 3 ด้าน คือ

1. ในด้านที่เป็นผู้นำหรือหัวหน้างาน งานบริหารจัดการ หมายถึง ภาระหน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ปฏิบัติตนเป็นผู้นำภายในองค์การ
2. ในด้านของภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำ งานบริหารจัดการ หมายถึง การจัดระเบียบทรัพยากรต่าง ๆ ในองค์การ และการประสานกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
3. ในด้านของความรับผิดชอบ งานบริหารจัดการ หมายถึง การต้องทำให้งานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยการอาศัยบุคคลต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

พิชญ อภิสมภาร โยธิน (2550) ในงานวิจัย เรื่อง “การศึกษาผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมทักษะทางสังคม Hail Trip” ค้นคืนวันที่ 25 มิถุนายน 2552 จาก <http://www.72.14.235.104> ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการ หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่ของหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยอาศัยความสามารถ และการทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ และพัฒนายกระดับมาตรฐานการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2552) ในบทความ เรื่อง “การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมและแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง” ค้นคืนวันที่ 25 มิถุนายน 2552 จาก <http://www.wiruch.com> ได้อธิบายคำว่า การบริหารจัดการ หมายถึง แนวทางการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงาน กิจการสาธารณะ หรือการให้บริการสาธารณะ (public services) ของหน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งการบริหารจัดการมีลักษณะ 3 ประการ คือ หนึ่ง เป็นแนวทางหรือวิธีการบริหารงานภาครัฐที่หน่วยงานของรัฐ และ/หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ในการปฏิบัติราชการเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ สอง มีกระบวนการบริหารงานที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ การคิด (thinking) หรือการวางแผน (planning) การดำเนินงาน (acting) และการประเมินผล (evaluating) และ สาม มีจุดหมายปลายทาง คือ การพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงเพิ่มขึ้น การบริหารจัดการเน้นเรื่องการนำแนวคิดการจัดการของ

ภาคเอกชนเข้ามาใช้ในการบริหารราชการ เช่น การมุ่งหวังผลกำไร การแข่งขัน ความรวดเร็ว การตลาด การประชาสัมพันธ์ การจูงใจด้วยค่าตอบแทน การลดขั้นตอน และการลดพิธีการ

สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (2552) ในสรุปสำหรับผู้บริหาร เรื่อง การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นของประเทศไทย หัวข้อ “การปกครองท้องถิ่นประเทศไทย” ค้นคืนวันที่ 10 พฤศจิกายน 2552 จาก <http://www.local.moi.go.th/webst/decon.htm> ที่ได้สรุปเนื้อหาที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้ว่า (1) คุณภาพและระดับบริการที่ให้แก่ประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องคล้ายคลึงกันทั่วประเทศ และสอดคล้องกับแนวทางที่รัฐบาลกลางกำหนด และ (2) เงื่อนไขสถานการณ์เฉพาะในพื้นที่ใดก็ตามต้องได้รับการแก้ไข โดยใช้แนวทางแก้ไขที่เป็นมาตรฐานที่ใช้กันได้ทั่วประเทศ

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2552) ในบทความ เรื่อง “การวิเคราะห์เปรียบเทียบความหมายของการบริหาร การจัดการ บริหารจัดการ และการบริหารการพัฒนา” ค้นคืนวันที่ 27 มิถุนายน 2552 จาก <http://www.wiruch.com> ยังได้อธิบายว่า การบริหารจัดการ (management administration) นำไปใช้ทั้งในหน่วยงานและบุคลากรของภาครัฐ และภาคเอกชน เป็นการผสมผสานแนวคิดการบริหารภาครัฐและการจัดการภาคเอกชนเข้าด้วยกัน ถ้านำคำนี้ไปใช้ในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้ชัดเจนมากขึ้น อาจใช้คำว่า การบริหารจัดการภาครัฐ (public management administration) ในต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และแคนาดา ได้นำคำว่า การบริหารจัดการ ซึ่งตรงกับคำว่า management administration มาใช้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่น ใช้ในวงการศึกษาหรือมหาวิทยาลัย ในหน่วยงานของรัฐ และในหน่วยงานของเอกชน ตัวอย่างเช่น

1. หนังสือ เรื่อง “Union-Management Administration of Employee Training: the Experience of T[ennessee] V[alley] A[uthority]” เขียนโดย William J. McGlothlin ในปี ค.ศ. 1943

2. หนังสือ เรื่อง “Organizational Management Administration for Athletic Program” เขียนโดย Thomas M. Kinder จัดพิมพ์โดย Eddie Bowers Publishing, U.S.; พิมพ์ครั้งที่ 4, ธันวาคม ค.ศ. 1998

3. หนังสือ เรื่อง “Guide to Collection Development and Management Administration, Organization, and Staffing” เขียนโดย Mary H. Munroe, John M. Haar, Peggy Johnson จัดพิมพ์โดย Lanham, Md.: Scarecrow Press, 2001

4. วารสาร “Educational Management Administration & Leadership” Tony Bush (บรรณาธิการ) จาก University of Lincoln, UK (สหราชอาณาจักร) จัดพิมพ์โดย Sage

Publications และได้รับความร่วมมือจาก British Educational Leadership, Management & Administration Society, 2005-2007

5. มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้นำคำว่า management administration มาใช้ เช่น

5.1 Fairleigh Dickinson University ในแวนคูเวอร์ (Vancouver) ประเทศ

แคนาดา

5.2 Missouri State University ในมลรัฐมิสซูรี สหรัฐอเมริกา

5.3 Villanova University ในมลรัฐเพนซิลวาเนีย สหรัฐอเมริกา

5.4 University of Northwestern Connecticut ในมลรัฐคอนเนตทิคัต

สหรัฐอเมริกา

5.5 University of West Texas A&M ในมลรัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกา

6. หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยราชการของสหรัฐอเมริกา ได้นำมาใช้ เช่น

6.1 กระทรวงสิ่งแวดล้อม (Department of the Environment) ในมลรัฐแมริ

แลนด์

6.2 หน่วยการปกครองท้องถิ่น คือ Jackson County ในมลรัฐฟลอริดา

7. หน่วยงานของเอกชน ในสหรัฐอเมริกา

7.1 บริษัท Hewlett Packard

7.2 บริษัท คอมพิวเตอร์ของเอกชน ชื่อ Novell

7.3 บริษัท คอมพิวเตอร์ของเอกชน ชื่อ Knowledgestorm

7.4 บริษัท Gemalto

สรุป หลังจากที่ผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรม งานวิจัย หรือแนวคิดเกี่ยวกับคำว่า “การบริหารจัดการ” (management administration) ของนักวิชาการหลายคน และได้นำเสนอไว้แล้วข้างต้น พบว่า นักวิชาการทั้งหลายได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการไว้แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้ ชงชัย สันติวงษ์ บรรยายถึงลักษณะของงานบริหารจัดการไว้เพียง 3 ด้าน คือ (1) ด้านที่เป็นผู้นำหรือหัวหน้างาน (2) ด้านของภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำ และ (3) ด้านของความรับผิดชอบ ขณะที่ พิษณุ อภิสมมาตร โยธิน ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการ หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่ของหน่วยงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยอาศัยความสามารถ และการทำงานเป็นทีม มีความรับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบได้ และพัฒนายกระดับมาตรฐานการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการ สรุปได้ว่า หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใดๆ ของหน่วยงานและบุคลากร

เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ศึกษาจึงได้นำความหมายของการบริหารจัดการของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ มาเป็นพื้นฐานหรือเป็นแนวทางหลักในการกำหนดเป็นความหมายของคำว่า การบริหารจัดการ ที่เป็นความคิดเห็นของผู้ศึกษาเองและใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยหมายถึง “แนวทางการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใด ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน ได้แก่ (1) ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ (3) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และ (4) การพัฒนาหน่วยงาน”

สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษาได้นำความหมายของการบริหารจัดการของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ มาใช้เป็นพื้นฐานหรือแนวทางหลักในการกำหนดความหมายของการบริหารจัดการที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากผู้ศึกษาเห็นว่า เป็นการให้ความหมายของคำว่า การบริหารจัดการ ที่ครอบคลุมสาระสำคัญของบริหารจัดการของหน่วยงาน ชัดเจน เข้าใจง่าย และสะดวกต่อการนำไปประยุกต์ใช้ รวมตลอดทั้งนำไปปรับใช้ได้อย่างสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยของการศึกษาครั้งนี้

2. แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน (Performance Agreement of Agency)

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำการบริหารจัดการตาม “แนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน” มาเป็นกรอบแนวคิดสำคัญ ผู้ศึกษาจึงได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเรื่องดังกล่าวไว้ด้วย ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) (2552: 1) ในหนังสือ เรื่อง “คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของกลุ่มจังหวัดและจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552” กล่าวถึงหลักการและที่มาของการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 บัญญัติว่าในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมของแต่ละภารกิจ

2. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 12 กำหนดว่าเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ สำนักงาน ก.พ.ร. อาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดมาตรการกำกับการปฏิบัติราชการ โดยวิธีการจัดทำความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรหรือโดยวิธีการอื่นใด เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ และมาตรา 45 กำหนดให้ส่วนราชการจัดให้มีคณะผู้ประเมินอิสระดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ ความคุ้มค่าในภารกิจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนด

3. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551-พ.ศ. 2555) ยุทธศาสตร์ที่ 3 มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง บุคลากรมีความพร้อมและความสามารถในการเรียนรู้ คิดริเริ่ม เปลี่ยนแปลง และปรับตัวได้อย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์ต่างๆ โดยมีกลยุทธ์สำคัญประการหนึ่ง คือ การปรับปรุงกลไกและระบบการประเมินผลตามคำรับรองการปฏิบัติราชการให้เหมาะสม สอดคล้องกับพันธกิจและลักษณะของหน่วยงานของรัฐ สามารถวัดผลได้ทั้งในระดับองค์กรและระดับบุคคล รวมทั้งการพัฒนามาตรการเสริมสร้างแรงจูงใจตามผลงาน

4. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2546 มีมติเห็นชอบในหลักการและรายละเอียดของแนวทางและวิธีการในการสร้างแรงจูงใจเพื่อเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ โดยกำหนดให้ทุกส่วนราชการจะต้องทำการพัฒนาการปฏิบัติราชการ และทำข้อตกลงผลงานกับผู้บังคับบัญชาและคณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและประเมินผล และจะได้รับสิ่งจูงใจตามระดับของผลงานตามที่ตกลง

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (2552) ในบทความ เรื่อง “รัฐธรรมนูญกับการสร้างวัฒนธรรมรัฐในองค์กรอิสระ” ค้นคืนวันที่ 25 มิถุนายน 2552 จาก <http://www.pub-law-net/article/ac140447.html> ได้กล่าวไว้ว่า การจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติงาน (performance agreement) เป็นแนวคิดของการจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติงานของผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ไปจนถึงผู้ปฏิบัติงาน อันถือเป็นพันธกิจ (commitment) ของบุคลากรในองค์กรในแต่ละระดับที่ อันถือเป็นข้อตกลงที่สำคัญที่จะบ่งชี้ถึงอุดมการณ์ร่วมกัน ซึ่งแนวทางการจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติงาน คือ การดำรงรักษามาตรฐานพื้นฐานของเป้าหมายการปฏิบัติงาน เครื่องชี้วัดการปฏิบัติงาน ข้อตกลงการปฏิบัติงาน การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน การตอบสนองผลการปฏิบัติงาน การทบทวนและปรับแก้ และการพัฒนาความต่อเนื่องไว้ และสร้างพัฒนาการใหม่ให้มีการยกระดับสูงขึ้นจากมาตรฐานเดิม ทั้งเป้าหมายการปฏิบัติงาน เครื่องชี้วัดการปฏิบัติงาน ข้อตกลงการปฏิบัติงาน การ

ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน การตอบสนองผลการปฏิบัติงาน การทบทวนและปรับแก้ และการพัฒนาความต่อเนื่อง

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2552: 73-78) ในหนังสือ เรื่อง “การบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐ : การวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวชี้วัด ได้กล่าวถึง ตัวชี้วัดการของแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน ไว้ว่า ตัวชี้วัดการบริหารจัดการ ที่เรียกว่า การปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน เป็นตัวชี้วัดการบริหารจัดการที่ประกอบด้วยตัวชี้วัดหลัก 4 ด้าน ได้แก่ (1) ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ (3) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และ (4) การพัฒนาองค์กรหรือหน่วยงาน

แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน เป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นตามมติของคณะรัฐมนตรีเพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) กำหนดมาตรการในการกำกับ ดูแล และควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด โดยหน่วยงานราชการจะต้องทำข้อตกลงการปฏิบัติงานต่อหน่วยงานซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา และลงนามข้อตกลงนั้นร่วมกัน เพื่อเป็นข้อผูกมัดว่าจะดำเนินงานตามที่ได้ตกลงไว้ โดยขั้นตอนการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประกอบด้วย

1. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ หน่วยงานราชการจะต้องร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน ซึ่งจะต้องแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกับนโยบายของประเทศ โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และแผนการปฏิบัติงาน

2. การจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการ เมื่อกำหนดแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานได้แล้ว จะต้องนำเสนอให้คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงเพื่อเจรจากับคณะกรรมการกำกับจัดทำข้อตกลงและการประเมินผล เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้เกิดความเหมาะสม และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเพื่ออนุมัติให้ดำเนินการลงนามข้อตกลงในหนังสือคำรับรองการปฏิบัติราชการต่อไปได้

3. การประเมินผล เมื่อมีการลงนามข้อตกลงการดำเนินงานระหว่างผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานและหน่วยงานราชการได้บังคับบัญชาแล้ว จะมีคณะกรรมการประเมินผลซึ่งเป็นบุคคลภายนอกมาทำการประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยเกณฑ์การประเมินผลประกอบด้วย 4 ด้าน

การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการเป็นเครื่องมือการบริหารจัดการที่จะช่วยทำให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (good governance) โดยเฉพาะในเรื่องของภาระรับผิดชอบ (accountability) เกี่ยวกับการใช้อำนาจรัฐของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งรวมทั้งการใช้งบประมาณแผ่นดินในการปฏิบัติราชการว่าก่อให้เกิดประสิทธิผล (effectiveness) ความคุ้มค่า (value-for-money) ประสิทธิภาพ (efficiency) และคุณภาพ (quality) หรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ เป็นไป

ตามบทบัญญัติของ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 12 และหมวดที่ 8 ว่าด้วยการประเมินผลการปฏิบัติราชการ

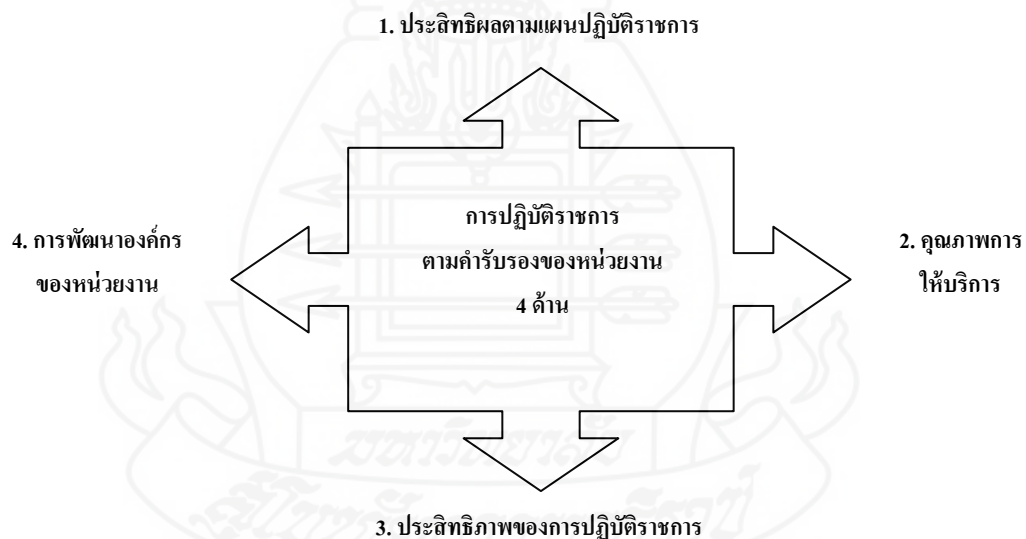
คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2546 ได้มีมติเห็นชอบหลักการและรายละเอียดของแนวทางและวิธีการในการสร้างแรงจูงใจเพื่อเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามที่ คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เสนอ โดยให้มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการและจังหวัด แล้วจัดตั้งจูงใจให้แก่ส่วนราชการและจังหวัดที่มีผลการปฏิบัติงานที่ดี

นับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา บรรดาส่วนราชการและจังหวัดได้มีการนำร่องจัดทำแผนยุทธศาสตร์และกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานเพื่อนำมาใช้ในการลงนามคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี และเข้าสู่กระบวนการประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ต่อมา เมื่อรัฐบาลได้มีการจัดทำแผนการบริหารราชการ 4 ปี (พ.ศ. 2548-พ.ศ. 2551) ตามคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาแล้ว แต่ละส่วนราชการและส่วนจังหวัดจึงได้ดำเนินการปรับปรุงเนื้อหาสาระของแผนยุทธศาสตร์เดิม (หรือที่เรียกใหม่ว่าแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี) ให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ในแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งเป็นกระบวนการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ลงไปในแต่ละระดับ

สำหรับการวัดผลและประเมินผลการดำเนินงานในคำรับรองการปฏิบัติราชการตามแผนปฏิบัติราชการแต่ละหน่วยงานนั้น ได้ประยุกต์มาจาก บัลลันด์ สกอร์การ์ด (balanced scorecard) โดยกำหนดกรอบการประเมินประกอบด้วย 4 ด้าน และมีการกำหนดน้ำหนักการให้คะแนนประกอบไว้ เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างปัจจัยขับเคลื่อนภายในหน่วยงานและผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นต่อประชาชนและสังคม ทั้งนี้ ก.พ.ร. ได้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำหน้าที่ในการเจรจากับผู้บริหารของหน่วยงานเกี่ยวกับตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย เพื่อปรับแต่งให้มีความเหมาะสมกับลักษณะธรรมชาติงาน และสภาพข้อเท็จจริงของแต่ละกระทรวง ทบวง กรม และกลุ่มจังหวัด/จังหวัด

การติดตามผลการดำเนินงานได้แบ่งออกเป็น 2 ครั้ง คือ ทูกรอบ 6 เดือน และรอบ 9 เดือน และการประเมินผลดำเนินงานในรอบ 12 เดือน โดยให้แต่ละส่วนราชการและจังหวัดเป็นผู้จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report, SAR) ประกอบกับข้อมูลกลางของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ข้อมูลอัตราการว่างงาน ข้อมูลประเมินคุณภาพการให้บริการ นอกจากนี้ ยังมีการวางระบบการสอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้โดยอาศัยกลไกผู้ประเมินอิสระที่เป็นบุคคลภายนอกหน่วยงานอีกด้วย

ตัวชี้วัดการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน อาจแบ่งเป็นหลายระดับ เช่น แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ (1) ระดับกรม/ส่วนราชการ อันเป็นการทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ระหว่างปลัดกระทรวงกับรัฐมนตรี สำหรับสำนักงานปลัดกระทรวง และอธิบดีเช่นคำรับรองการปฏิบัติราชการกับปลัดกระทรวง สำหรับคำรับรองการปฏิบัติราชการของกรมต่าง ๆ ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) อธิการบดีของมหาวิทยาลัยทุกแห่งเช่นคำรับรองการปฏิบัติราชการกับเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2) ระดับบุคคล ส่วนราชการทั้งหมดยังไม่ลงถึงระดับบุคคลจริง แต่ลงไปได้แก่ สำนัก/กอง/หน่วยงานภายในกรมหรือส่วนราชการ เท่านั้น ซึ่งผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการกอง ทำคำรับรองการปฏิบัติราชการและลงนามกับอธิบดีว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. ... จะดำเนินการในเรื่องอะไรบ้าง มีตัวชี้วัดความสำเร็จจะอะไรบ้างในแต่ละเรื่อง มีเกณฑ์การให้คะแนน ทั้งตัวชี้วัดเชิงปริมาณและตัวชี้วัดเชิงคุณภาพอย่างชัดเจน และแจ้งให้บุคลากรทั้งหมดได้ทราบ ซึ่งมีการติดตาม ประเมินผลเป็นรอบ 6 เดือน 9 เดือน และรอบ 12 เดือน ดังกล่าว ทั้งนี้ จะต้องประเมินครบทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าว โปรดดูภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 ตัวชี้วัดการบริหารจัดการที่เรียกว่า การปฏิบัติราชการตามคำรับรอง ของหน่วยงานที่ประกอบด้วยตัวชี้วัดหลัก 4 ด้าน

สำหรับตัวอย่างตัวชี้วัดรองจำนวน 5 ตัว (ข้อความ) ของตัวชี้วัดหลัก คือ การปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานที่ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แสดงไว้ในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ความสัมพันธ์ของตัวชี้วัดการบริหารจัดการที่เรียกว่า การปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน หรือตัวชี้วัดหลัก และตัวอย่างตัวชี้วัดรอง

ตัวชี้วัดการบริหารจัดการ ที่เรียกว่า การปฏิบัติราชการ ตามคำรับรองของหน่วยงาน ที่ประกอบด้วยตัวชี้วัดหลัก 4 ด้าน	ตัวอย่างตัวชี้วัดรอง (หมายถึง ระดับความสำเร็จของข้อความที่ขยายความ หรือการดำเนินงานของตัวชี้วัดหลัก แต่ละด้านให้เห็นชัดเจนขึ้น)
1. ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ	1.1 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน 1.2 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการควบคุมกำกับดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน 1.3 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่สำคัญของหน่วยงาน 1.4 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น 1.5 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการปฏิบัติราชการด้วยความโปร่งใสหรือควบคุมตรวจสอบได้
2. คุณภาพการให้บริการ	2.1 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการให้บริการ 2.2 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน 2.3 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการดำเนินการตามโครงการสำคัญหรือโครงการเร่งด่วน 2.4 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาสนับสนุนการให้บริการ 2.5 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการให้บริการของหน่วยงาน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ตัวชี้วัดการบริหารจัดการ ที่เรียกว่า การปฏิบัติราชการ ตามคำรับรองของหน่วยงาน ที่ประกอบด้วยตัวชี้วัดหลัก 4 ด้าน	ตัวอย่างตัวชี้วัดรอง (หมายถึง ระดับความสำเร็จของข้อความที่ขยายความ หรือการดำเนินงานของตัวชี้วัดหลัก แต่ละด้านให้เห็นชัดเจนขึ้น)
3. ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ	3.1 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการแบ่งอำนาจหรือ กระจายอำนาจ 3.2 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการดำเนินงานได้ อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด 3.3 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการดำเนินงานด้วย ความประหยัด 3.4 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการลดระยะเวลา หรือลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการที่ไม่จำเป็น 3.5 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการดำเนินงานได้ อย่างครอบคลุมและทั่วถึง
4. การพัฒนาองค์กรหรือหน่วยงาน	4.1 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการจัดทำแผนและ นำเสนอแผนการพัฒนาหน่วยงานไปสู่การปฏิบัติจริง 4.2 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการดำเนินงานตาม แผนและขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพของหน่วยงาน 4.3 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการยกเลิก กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการ 4.4 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการพัฒนาบุคลากร เพื่อสร้างความพร้อมหรือรองรับการปฏิบัติราชการของ หน่วยงาน 4.5 หน่วยงานประสบความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหน่วยงาน

สำนักงานพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) (2552) (คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ 2552 คั่นคืนวันที่ 27 มิถุนายน 2552 จาก http://www.opdc.go.th/content.php?menu_id=4&content_id=1108) ได้แสดงสาระสำคัญของการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการว่า ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านประสิทธิผลตามพันธกิจ เป็นส่วนที่หน่วยราชการจะต้องแสดงผลงานที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่ได้รับงบประมาณเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนและผู้รับบริการ

สำนักงานพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ยังได้กำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ 2551 ด้านประสิทธิผลตามพันธกิจไว้ ดังนี้

1.1 การปฏิบัติราชการตามเป้าหมายผลผลิตงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตัวชี้วัด คือ ระดับความสำเร็จตามเป้าหมายผลผลิตของส่วนราชการ (ตามงบประมาณรายจ่าย)

1.2 พัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนที่ดีขึ้น โดยประชาชนทุกระดับมีความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ ตัวชี้วัด คือ ระดับความพึงพอใจของประชาชนในคุณภาพการให้บริการของส่วนราชการ

1.3 ปรับบทบาทภารกิจและขนาดของหน่วยงานภาครัฐให้มีความเหมาะสม โดยหน่วยงานภาครัฐมีการปรับบทบาทภารกิจให้ดำเนินการเฉพาะบทบาทของรัฐ และมีโครงสร้างที่เหมาะสม

1.4 ยกกระดับขีดความสามารถและมาตรฐานการทำงานให้อยู่ในระดับสูง โดยหน่วยงานภาครัฐมีการนำเทคนิคการบริหารสมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนางานและหน่วยงานภาครัฐมีคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

1.5 เปิดระบบราชการสู่กระบวนการประชาธิปไตย โดยหน่วยงานภาครัฐมีกลไกในการมีส่วนร่วมของประชาชน

2. ด้านคุณภาพการให้บริการ เป็นส่วนที่ส่วนราชการจะต้องให้ความสำคัญกับผู้รับบริการในการให้บริการที่มีคุณภาพ สร้างความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ

2.1 การเสริมสร้างธรรมาภิบาล ตัวชี้วัด คือ ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติราชการ ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลส่วนราชการของราชการ และระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

2.2 ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ตัวชี้วัด คือ ร้อยละระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ

3. ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ ส่วนราชการจะต้องแสดงความสามารถในการปฏิบัติราชการ เช่น การลดค่าใช้จ่าย และการลดระยะเวลาในการให้บริการ

3.1 การบริหารงบประมาณ ตัวชี้วัด ได้แก่ ร้อยละอัตราการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายลงทุน

3.2 ประสิทธิภาพของการใช้พลังงาน ตัวชี้วัด ได้แก่ ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงานของส่วนราชการ

3.3 การรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ ตัวชี้วัด ได้แก่ ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ

3.4 การจัดทำต้นทุนต่อหน่วย ตัวชี้วัด ได้แก่ ระดับความสำเร็จของการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยการผลิต

4. ด้านการพัฒนาองค์กร ส่วนราชการแสดงความสามารถในการเตรียมพร้อมการเปลี่ยนแปลงองค์กร เช่น การลดอัตรากำลังหรือการจัดสรรอัตรากำลังใหม่เพื่อให้งานได้อย่างคุ้มค่า

4.1 การบริหารจัดการองค์กร ตัวชี้วัด ได้แก่ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

4.2 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ เพื่อให้เข้าใจแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน โดยเฉพาะ คำรับรองการปฏิบัติราชการมากขึ้น ผู้ศึกษาจึงนำขั้นตอนการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการและการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองหน่วยงานรวมทั้ง ประเด็นการประเมินผล มาแสดงไว้ในตารางที่ 2.2 และตารางที่ 2.3 (กรมส่งเสริมสหกรณ์ ค้นคืนวันที่ 27 มิถุนายน 2552 จาก http://www.cpd.go.th/web_cpd/cpd_assess.html)

ตารางที่ 2.2 ขั้นตอนการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ

ขั้นตอนการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ	
1	ชี้แจงกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551
2	เจรจาความเหมาะสมของตัวชี้วัด เป้าหมาย น้ำหนัก และเกณฑ์การให้คะแนนตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของกระทรวง/กลุ่มภารกิจ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 สำนักงาน ก.พ.ร. แจ้งผลการเจรจาตัวชี้วัด เป้าหมาย และเกณฑ์การให้คะแนนตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของกระทรวง/กลุ่มภารกิจ
3	เจรจาตัวชี้วัด เป้าหมาย และเกณฑ์การให้คะแนนตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ส่วนราชการดำเนินการเจรจาข้อตกลงระดับกรม
4	ส่วนราชการส่งคำรับรองการปฏิบัติราชการที่รัฐมนตรีว่าการฯ ได้ลงนามแล้วให้สำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อรวบรวมนำเสนอนายกรัฐมนตรีลงนามคำรับรอง ส่วนราชการส่งสำเนาคำรับรองการปฏิบัติราชการของกลุ่มภารกิจและกรมที่ได้ลงนามแล้วให้สำนักงาน ก.พ.ร. จำนวน 1 ชุด ส่วนราชการส่งรายละเอียดตัวชี้วัด (KPI Template) ให้สำนักงาน ก.พ.ร. จำนวน 3 ชุดและแผ่นบันทึกข้อมูล 1 แผ่น ส่วนราชการส่งประเด็นการสำรวจความพึงพอใจให้สำนักงาน ก.พ.ร. จำนวน 3 ชุด และข้อมูลกลุ่มเป้าหมายในการสำรวจ จำนวน 1 ชุด
5	สำนักงาน ก.พ.ร. ส่งผลการตรวจสอบรายละเอียดตัวชี้วัด (KPI Audit) ให้ส่วนราชการ
6	ส่วนราชการส่งรายงานการประเมินผลตนเอง (Self Assessment Report) รอบ 6 เดือน (1 ต.ค. 2550-31 มี.ค.2551) จำนวน 3 ชุดและแผ่นบันทึกข้อมูล 1 แผ่น ให้สำนักงาน ก.พ.ร. และกรอก e-SAR Card เข้าระบบในเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.พ.ร.
7	สำนักงาน ก.พ.ร. ติดตามความก้าวหน้าการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ครั้งที่ 1 (Site Visit I: Pre-Evaluation)
8	ส่วนราชการกรอก e-SAR Card รอบ 9 เดือน (1 ต.ค. 2550-30 มิ.ย. 2551) เข้าระบบใน เว็บไซต์ของสำนักงาน ก.พ.ร.
9	ที่ปรึกษาสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ
10	ส่วนราชการส่งรายงานการประเมินผลตนเอง (self assessment report) รอบ 12 เดือน (1 ต.ค. 2550-30 ก.ย. 2551) จำนวน 3 ชุด และแผ่นบันทึกข้อมูล 1 แผ่น ให้สำนักงาน ก.พ.ร. และกรอก e-SAR Card เข้าระบบในเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.พ.ร.

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ขั้นตอนการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ	
11	สำนักงาน ก.พ.ร. ติดตามความก้าวหน้าการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ส่วนราชการ ครั้งที่ 2 (Site Visit II : Post-Evaluation) สำนักงาน ก.พ.ร. รวบรวมคำขอปรับปรุงรายละเอียดตัวชี้วัดของส่วนราชการที่มีเหตุจำเป็น และขอให้พิจารณาความเหมาะสมเมื่อสิ้นปีงบประมาณ ตัวชี้วัดที่คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงฯ มีความเห็นให้ดำเนินการตามคำรับรองฯ ไปก่อน เสนอคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาร่วมกับข้อมูลการรายงานการประเมินผลตนเอง และข้อมูลจากการ Site Visit รอบ 12 เดือน

ตารางที่ 2.3 ประเด็นการประเมินผล

ประเด็นการประเมินผล		น้ำหนัก
มิติที่ 1 มิติด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ (น้ำหนักร้อยละ 45)		
ผลสำเร็จตามแผนปฏิบัติราชการ		
1	ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง	13
2	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาศูนย์บริการร่วมหรือเคาน์เตอร์บริการประชาชน	2
3	ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของกลุ่มภารกิจ	10
4	ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการ/ตัวชี้วัดตามภารกิจหลักของส่วนราชการระดับกรม	15
5	ร้อยละของความสำเร็จตามเป้าหมายผลผลิตของส่วนราชการ (ตามเอกสารงบประมาณรายจ่ายฯ)	5
มิติที่ 2 มิติด้านคุณภาพการให้บริการ (น้ำหนักร้อยละ 20) การเสริมสร้างธรรมาภิบาล		
6	ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และร่วมติดตามตรวจสอบผลการปฏิบัติราชการ	6
7	ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ	3

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ประเด็นการประเมินผล		น้ำหนัก
8	ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	6
8.1	ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแนวทาง/มาตรการ/แผนงาน/โครงการหรือแผนปฏิบัติป้องกันและปราบปรามการทุจริต การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในการปฏิบัติราชการ	(3)
8.2	การจัดทำข้อมูลเรื่องกล่าวหา/ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตหรือการปฏิบัติหรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง	(1)
8.3	ร้อยละของจำนวนสำนวนการสอบสวนที่ดำเนินการได้ครบถ้วนสมบูรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด	(2)
ความพึงพอใจของผู้รับบริการ		
9	ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ	5
มิตินี้ 3 มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ (น้ำหนักร้อยละ 10)		
การบริหารงบประมาณ		
10	ร้อยละของอัตราการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน	3
ประสิทธิภาพของการใช้พลังงาน		
11	ระดับความสำเร็จของการประหยัดพลังงานของส่วนราชการ	3
การรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ		
12	ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการรักษามาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ	2
ตัวชี้วัดเลือก		
13	ระดับความสำเร็จของการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต	11
มิตินี้ 4 : มิติด้านการพัฒนองค์กร (น้ำหนักร้อยละ 25)		
การบริหารจัดการองค์กร		
14	ระดับความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ	22
14.1	ระยะเวลาการส่งรายงานการประเมินตนเอง	(1)

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ประเด็นการประเมินผล	น้ำหนัก
14.2 ระดับความสำเร็จเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของความครบถ้วนในการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง	(6)
14.3 ผลคะแนนจากรายงานการประเมินตนเองตามเกณฑ์ 7 หมวด	(15)
การพัฒนากฎหมาย	
15 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามแผนพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ	3

สรุป จากการศึกษาความหมายของคำว่า การปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานข้างต้น พบว่า หน่วยงานและนักวิชาการทั้งหลายได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกัน ในที่นี้ผู้ศึกษาใช้ความหมายของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ ที่ว่า เป็นการกำกับ ดูแลและควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด โดยหน่วยงานราชการจะต้องทำข้อตกลงการปฏิบัติงานต่อหน่วยงานซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา และลงนามข้อตกลงนั้นร่วมกัน เพื่อเป็นข้อผูกมัดว่าจะดำเนินงานตามที่ได้ตกลงกันไว้ โดยขั้นตอนการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ เนื่องจากเป็นความหมายที่เข้าใจง่าย ชัดเจน และสามารถที่จะนำมาปรับใช้กับหน่วยงาน

ผู้ศึกษาจึงได้นำความหมายของคำว่า การปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานที่นักวิชาการดังกล่าวได้กล่าวไว้ข้างต้นมาใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดความหมายของคำว่า การปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ว่าหมายถึง “การกำกับ ดูแล และควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ โดยหน่วยงานของรัฐจะต้องทำข้อตกลงการปฏิบัติงานต่อหน่วยงานซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา และลงนามข้อตกลงนั้นร่วมกันเพื่อเป็นข้อผูกมัดว่าจะดำเนินงานตามที่ได้ตกลงกันไว้ แนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ได้แก่

1. ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ หมายถึง ผลงานที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน
2. คุณภาพการให้บริการ หมายถึง การสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน
3. ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ หมายถึง ผลจากการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า เช่น การบริหารงบประมาณ การใช้พลังงาน เป็นต้น

4. การพัฒนาหน่วยงาน หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการองค์การและการจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อสนับสนุนแผนการปฏิบัติราชการ”

3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาและการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ

เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยที่สำคัญ 2 ข้อ คือ ศึกษาในหัวข้อนี้ผู้ศึกษาแบ่งเป็นย่อได้ 2 เรื่อง ได้แก่ (1) ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล และ (2) ศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ศึกษาจึงได้บทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวตามลำดับ ได้แก่ (1) ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ และ (2) การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ ตามลำดับ ดังนี้

3.1 ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ มีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดไว้ ดังนี้

อุกฤษฏ์ พิทักษ์ก่อผล (2542: 51) ในภาคนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เรื่อง การมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น สามารถสรุปการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น ได้ดังนี้

ลักษณะของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นส่วนใหญ่อยู่ในระดับมีส่วนร่วมมาก โดยมีส่วนร่วมมากที่สุดคือร่วมพิจารณาโครงการและร่วมตัดสินใจ รองลงมาคือร่วมประชุม ร่วมประเมิน และร่วมดำเนินการตามลำดับ

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2547: 138-139) ในหนังสือ เรื่อง “กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการไทย : ปัญหา แนวทางการพัฒนา และแนวโน้มของกฎหมายในอนาคต” ได้ศึกษาและวิเคราะห์ ปัญหา แนวทางแก้ไข และแนวโน้มของกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนตำบล สรุปได้ดังนี้

แม้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปองค์การบริหารส่วนตำบล จะถูกจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายได้ไม่นาน แต่ก็ได้รับความสนใจจากนักการเมืองท้องถิ่น นักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก เพราะเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนับสนุนความเป็นประชาธิปไตยระดับรากหญ้าอย่างแท้จริง โดยผ่านกระบวนการกระจายอำนาจ

(decentralization) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในปัจจุบัน การเกิดองค์การบริหารส่วนตำบลนี้เองที่ทำให้ประเทศไทยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเต็มพื้นที่ทั้งประเทศตามกฎหมาย ด้วยเหตุที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กโดยเฉลี่ยตามรายได้และประชากร และเป็นสิ่งที่เกิดใหม่ การบริหารงานจึงย่อมมีปัญหา อุปสรรคในเบื้องต้นอยู่มาก และต่อไปนี้เป็นปัญหาหรือจุดอ่อนขององค์การบริหารส่วนตำบลที่สำคัญ

จากการวิเคราะห์กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการไทย : ปัญหา แนวทางแก้ไข และแนวโน้มของกฎหมายในอนาคต ของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ พบปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล และเสนอแนวทางแก้ไข มีดังนี้

1. องค์กรบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน โดยขนาดเนื้อที่ ประชากร และรายได้ บางองค์การบริหารส่วนตำบลก็มีขนาดใหญ่ บางแห่งก็เล็ก และที่มีขนาดเล็กมากมีจำนวนประชากรน้อยมาก มีเพียง 21 คน และที่มีขนาดเนื้อที่น้อยที่สุด ก็คือ 0.39 ตารางกิโลเมตรที่มีรายได้ปีละน้อยกว่า 1 ล้านบาท มีถึง 1,091 แห่ง ซึ่งน้อยเกินไปที่จะบริหารและพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้ามาก แต่กฎหมายได้กำหนดให้ทุกองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่เหมือนกันหมด จึงเป็นปัญหาด้านประสิทธิภาพในการทำงานและการบริหารประชาชน

2. องค์กรบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 5 ล้านบาท ซึ่งถือว่าเป็นขนาดเล็ก มีประมาณ 5,000 แห่ง แต่มีเจ้าหน้าที่ประจำทำงานเพียง 3 คน และส่วนใหญ่เพิ่งได้รับการบรรจุใหม่ ความรู้ความชำนาญจึงมีน้อยและบุคลากรที่มีอยู่ก็ขาดขวัญและกำลังใจมองไม่ค่อยเห็นความเจริญก้าวหน้าในสายงานที่ทำ (career path) หากที่อื่นให้โอกาสดีกว่า ก็มักจะเปลี่ยนทำงานอื่น การแก้ไข ก็ควรจัดในด้านสวัสดิการให้มากขึ้นและดีขึ้น เพิ่มเพิ่มขวัญและกำลังใจ และควรจะนำวิธีการของระบบคุณธรรม (merit system) มาใช้ให้มากที่สุด

นอกจากนี้ ยังมีข้อสังเกตเกี่ยวกับเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ เงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เงินสะสมของกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล รวมแล้วขณะนี้ (พ.ศ. 2546) มีประมาณ 15,000 ล้านบาท น่าจะได้มารวมไว้ด้วยกัน และตั้งเป็นบริษัท บริษัทจะคิดดอกเบี้ยให้ และเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดขาดเงินพัฒนา ก็สามารถกู้ยืมจากบริษัทได้ ถ้ามีมาตรการเช่นนี้ได้ ก็จะช่วยให้แบ่งเบาภาระของรัฐบาลที่จะต้องช่วยเงินอุดหนุนองค์กรท้องถิ่น

3. ปัญหาเรื่องความซ้ำซ้อนของหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่ปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในพื้นที่เดียวกันกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดและหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดก็ดูจะเหมือน ๆ กันเป็นส่วนใหญ่การตัดสินใจว่าองค์กรใดจะทำโครงการ

พัฒนาอะไรในพื้นที่ หากไม่มีการประสานงานกันให้ศีก้อาจจะเกิดการงานที่ซ้ำซ้อนกันได้ ทำให้เกิดการสิ้นเปลืองงบประมาณ สูญเสียเวลาในการทำงานและทรัพยากรที่ใช้

แนวทางแก้ไข ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มีดังนี้

1. การยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าด้วยกัน (มาตรา 9) ให้กระทรวงมหาดไทยยุบรวมสภาตำบลทั้งหมดและองค์การบริหารส่วนตำบลใดที่มีจำนวนประชากรไม่ถึงสองพันคน โดยให้รวมพื้นที่เข้ากับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันภายในเก้าสิบวันนับแต่มีเหตุดังกล่าว การรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น หรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น

2. การรวมองค์การบริหารส่วนตำบล เข้ากับเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปอื่นที่มีพื้นที่และอาณาเขตติดกัน (มาตรา 8) สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้กำหนดเขตใหม่ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยด้วย

3. การรวมองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าด้วยกัน และเปลี่ยนเป็นเทศบาล (มาตรา 11) ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการเทศบาลอาจจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลได้โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย

4. หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามที่กฎหมายกำหนด จะมียากเกิน ไป และบางหน้าที่กำหนดไม่ชัดเจน ความจริงองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ควรจะถูกกำหนดให้มีหน้าที่มากมายนัก และต่อไปก็จะมีภารกิจอีกหลายอย่างมาให้้องค์การบริหารส่วนตำบลตามแผนปฏิบัติการกำหนดการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ก็ยิ่งจะทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบล มีภารกิจที่จะต้องทำเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน หน้าที่ที่ควรกำหนดให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลน่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ และวิถีชีวิตของคนในหมู่บ้าน ตำบลดูจะเหมาะสมกว่า งานที่ควรกำหนดให้อีกควรเป็นงานด้านการส่งเสริมอาชีพและรายได้ของประชาชนด้านการจัดการหรือส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน (โดยให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้) งานด้านการส่งเสริมบำรุงศาสนาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ในด้านโครงสร้างพื้นฐานก็ควรเป็นงานด้านการก่อสร้างและบำรุงรักษาทางบก แหล่งน้ำขนาดเล็ก และที่ไม่ใช่เทคนิคที่ซับซ้อนมากนัก และสุดท้ายน่าจะเป็นงานด้านการรักษาความสะอาด การกำจัดขยะในพื้นที่ งานด้านการสุขาภิบาล เป็นต้น

5. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิ่งสำคัญที่สุดประการหนึ่งในการปกครองท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลไม่กว้างขวางเท่าที่ควร แม้แต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาที่ยังยึดถือความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและระบบอุปถัมภ์เป็นหลัก การใช้วิจารณญาณให้เลือกคนดีมีจริยธรรมจึงขาดไป แต่ก็เป็นที่น่ายินดีว่า ขณะนี้มีหลายองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประชาชนให้ความสนใจและเอาใจใส่ติดตามการประชุมของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และกิจกรรมอื่นขององค์การบริหารส่วนตำบลและกำลังขยายตัวออกไป

ทางที่แก้ไขเรื่องนี้ก็คือ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระทรวงมหาดไทยจะต้องขยายและเร่งรัดงานประชาสัมพันธ์ในเรื่องนี้ให้มาก และต้องทำอย่างต่อเนื่อง การจัดให้มีการอบรมเพื่อปลูกฝังความคิดทางการเมือง (political indoctrination) ก็จำเป็นต้องทำด้วย

6. ปัญหาเกี่ยวกับความเป็นอิสระขององค์การบริหารส่วนตำบลและหรือการใช้อำนาจของรัฐบาลส่วนกลางควบคุมหรือกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบลค่อนข้างสูง โดยเฉพาะอำนาจการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อำนาจนี้กฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัด โดยข้อเสนอแนะและความเห็นของนายอำเภอ อำนาจนี้น่าจะเป็นของกระทรวงมหาดไทย หรือควรจะได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก่อนก็จะทำให้เกิดความรอบคอบยิ่งขึ้น

3.2 การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ มีนักวิชาการได้แสดงความคิดเห็นไว้ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานสถาน พ.ศ. 2542 (2541: 142) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาไว้ว่า ทำให้เจริญ หรืออาจกล่าวได้ว่า การพัฒนาเป็นกระบวนการของการเคลื่อนไหวจากสภาพที่ไม่น่าพอใจไปสู่สภาพที่น่าพอใจ การพัฒนาจึงเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอไม่หยุดนิ่ง

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527: 8) ในหนังสือ เรื่อง “นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาปัจจุบันของประเทศไทย” ได้เสนอแนวทางการพัฒนาโดยเน้นไปที่การมีส่วนร่วมของประชาชน ไว้ดังต่อไปนี้

1. ต้องยึดหลักความต้องการและปัญหาของชุมชนเป็นจุดเริ่มต้นของกิจกรรม โดยหากกิจกรรมที่จะนำไปให้ประชาชนเป็นเรื่องใหม่ ก็ต้องใช้เวลาในการกระตุ้น เร่งเร้าความสนใจ ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชน และยอมรับความจำเป็นและประโยชน์ในการจัดทำกิจกรรมเหล่านั้น

2. กิจกรรมต้องดำเนินการในลักษณะกลุ่ม เพื่อสร้างพลังของกลุ่มในการรับผิดชอบร่วมกันสร้างความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ปลุกฝังทัศนคติและพฤติกรรมที่เห็นแก่ส่วนรวมทำงานเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

3. แนวทางการพัฒนากิจกรรมในชุมชน ต้องคำนึงถึงขีดความสามารถของประชาชนที่รับดำเนินการต่อไปโดยไม่ต้องพึ่งพาทักษะจากภายนอก โดยเฉพาะในระยะเริ่มต้น ต้องไม่ท่วมท้นในลักษณะของการให้เปล่าโดยสิ้นเชิง ต้องทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกลำบากเป็นเจ้าองกิจกรรม และต้องสามารถทำต่อไปด้วยตนเองได้ เมื่อการช่วยเหลือจากภายนอกสิ้นสุดลง การช่วยเหลือตนเองและการพึ่งตนเองนั้น นับเป็นหลักการสำคัญที่ต้องดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้น

4. กิจกรรมการพัฒนาที่นำเข้าไปในชุมชน ต้องสอดคล้องกับสภาพสิ่งแวดล้อมความพร้อมรับของชุมชน ซึ่งหมายความถึง การใช้ทรัพยากรชุมชน การสอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน

5. การเริ่มต้นกิจกรรมอาชีพผู้นำชุมชน หมายถึง ผู้นำตามธรรมชาติที่ชาวบ้านเคารพนับถือผู้นำทางศาสนา ผู้นำที่ได้รับการเลือกตั้ง หรือแต่งตั้งจากราชการ เพื่อเป็นผู้บุกเบิกชักนำชาวบ้านต่อไป ผู้นำชุมชนโดยทั่วไปจะสามารถปรับทัศนคติและยอมรับสิ่งใหม่ ๆ ได้เร็ว การเริ่มต้นการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงจากผู้นำจึงสามารถเป็นไปได้เร็วกว่า

6. ขั้นตอนการดำเนินงานต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นต้น กล่าวคือ ร่วมหาข้อมูล ร่วมหาสาเหตุของปัญหา ร่วมปรึกษาหารือแนวทางแก้ไข ร่วมในการตัดสินใจ ร่วมการวางแผนงาน ร่วมการปฏิบัติงาน ร่วมการติดตามผลงาน จนถึงการร่วมบำรุงรักษาในระยะยาว

สิรินทร์ ฐูปกล้า (2548: 42) ในหนังสือ เรื่อง “ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารการพัฒนา” ได้อธิบายไว้ว่า การพัฒนาบุคลากรควรเน้นที่การเพิ่มศักยภาพของบุคลากรทุกสาย เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

พระราชันนทมนี (2550: 21-22) ในปาฐกถาธรรม เรื่อง “ธรรมกับการเมือง” (พิมพ์เผยแพร่โดย อุดร ตันติสุนทร ประธานมูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาประเทศชาติและประชาชนของผู้บริหารและประชาชน ไว้ว่า เราทุกคนเปรียบเสมือนอยู่ในเรือลำเดียวกัน ถ้าเรือล่มเราก็ตายด้วยกัน ถ้าเรือไปถึงฝั่ง เราก็ตไปถึงฝั่งด้วยกันทุกคนจะต้องรู้หน้าที่ใครเป็นนายเรือ ใครเป็นนายท้าย ใครเป็นช่างกล ใครเป็นคนทำความสะอาด ใครเป็นผู้โดยสาร ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของตน และประสานงานระหว่างกันและกัน เพื่อเรือจะได้อ่านพายุไปถึงฝั่งคือความสุขความเจริญของทุกคนตามที่เรารารถนา สิ่งที่ต้องการในเวลานี้ก็คือความรัก ความสามัคคีและความเสียสละเพื่อประเทศชาติ ไม่เอาโรคเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ไม่เห็นแก่ตัวโดยมุ่งกระทำเพื่อประโยชน์แก่ความสุขส่วนตัวและพรรคพวก ให้มองถึงประโยชน์และความ

สงบสุขของสังคมส่วนรวมตามหลักของพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าท่านทรงดำรงพระชนม์ชีพอยู่ก็เพื่อประโยชน์ เพื่อความสุขของมนุษย์ทั้งหลาย เราทั้งหลายที่เป็นศิษย์ของพระผู้มีพระภาคเจ้า ต้องปฏิญาณตนว่า เราจะอยู่เพื่อประโยชน์เพื่อความสุขแก่เพื่อนมนุษย์ สิ่งใดอันจะเป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมโทรมแก่เพื่อนมนุษย์แก่ประเทศชาติ เราจะไม่ส่งเสริมสิ่งนั้นแต่เราจะหาทางปิดกั้นสิ่งนั้นไม่ให้เจริญงอกงามขึ้นในชาติบ้านเมืองของเรา นี่คือ อุดมการณ์และหน้าที่ของผู้บริหารประเทศชาติและของประชาชน เราทุกคนจึงต้องช่วยกัน ช่วยจนสุดกำลัง อย่าเมินเฉยนิ่งดูดาย ไม่เอาใจใส่ ให้ช่วยกันทำ ช่วยกันคิด ช่วยกันนึก ให้ยื่นเรียงแถวเป็นหน้ากระดาน มีจิตมั่นคงที่จะก้าวไปข้างหน้า ในการสร้างสรรค์สิ่งดีทั้งปวงให้เกิดความสุขความเจริญแก่ชาติบ้านเมือง

สรุป จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับปัญหา และการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการที่ผ่านมาทั้งหมดข้างต้น ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดที่เร่ืองดังกล่าวไปใช้ในการออกแบบสอบถาม รวมทั้งนำไปปรับใช้หรือเป็นแนวทางในการอภิปรายผล และการเสนอแนะในบทที่ 5 ต่อไป

4. ความเป็นมา โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ และได้เลือกศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล 2 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลวังชัน และองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ ความเป็นมา โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว

4.1 ความเป็นมา องค์การบริหารส่วนตำบล มีชื่อย่อเป็นทางการว่า อบต. มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 โดยยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท

4.2 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น เป็นฝ่ายนิติบัญญัติที่ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น จำนวนอย่างน้อยที่สุด 6 คน แต่จะมีจำนวนมากเพียงใดขึ้นอยู่กับจำนวนหมู่บ้านในเขต ตามหลักเกณฑ์ดังตารางที่ 2.4 นี้

ตารางที่ 2.4 หลักเกณฑ์การพิจารณาจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
1 หมู่บ้าน	6 คน
2 หมู่บ้าน	หมู่บ้านละ 3 คน
ตั้งแต่ 3 หมู่บ้านขึ้นไป	หมู่บ้านละ 2 คน

ในส่วนการจัดโครงสร้างการบริหารสำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นฝ่ายธุรการรับผิดชอบการบริหารงานประจำขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น กฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดให้มีสำนักงานปลัดเป็นหน่วยปฏิบัติภายใต้ องค์การบริหารส่วนตำบล มีพนักงานส่วนตำบลเป็นเจ้าหน้าที่ประจำ โดยให้มีการจัดองค์กรย่อยเป็นหน่วยบริหารภายในตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบพนักงานส่วนตำบล

4.3 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งเป็น อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และอำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตามลำดับ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ นอกจากนี้แล้ว สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ มีที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชนในเขตเลือกตั้ง

ส่วนอำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 บัญญัติให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ เช่น

1. กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

2. สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

3. แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

4. วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

5. รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น เพื่อให้ชัดเจนขึ้น ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาเปรียบเทียบความเป็นมา โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลวังซิ่นกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน โดยแบ่งการเปรียบเทียบออกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ (1) ความเป็นมา (2) โครงสร้าง และ (3) อำนาจหน้าที่ ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 การเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลวังซิ่นกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน จำแนกตามความเป็นมา โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่

องค์การบริหารส่วนตำบลวังซิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน
1. ความเป็นมา	
องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 โดยยกฐานะจากสภาตำบล	
2. โครงสร้าง	
องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่ง มีโครงสร้างเหมือนกัน ดังนี้	
 <pre> graph TD A[ปลัด อบต.] --- B[สำนักปลัด อบต.] A --- C[ส่วนการคลัง] A --- D[ส่วนโยธา] </pre>	
3. อำนาจหน้าที่	
อบต. ทั้ง 2 แห่ง มีโครงสร้างเหมือนกัน ดังนี้	

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

องค์การบริหารส่วนตำบลวังชัน	องค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน
<p>อำนาจหน้าที่ที่ต้องกระทำ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก 2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม <p>อำนาจหน้าที่ที่อาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร 2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น 3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ 4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ 5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์ 	

สรุป องค์การบริหารส่วนตำบลวังชันและตำบลนาพูนจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 โดยยกฐานะจากสภาตำบล มีโครงสร้างที่เหมือนกัน คือ ประกอบไปด้วยสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนการคลัง และส่วนโยธา และมีอำนาจหน้าที่เหมือนกัน เช่น จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลในหัวข้อนี้ไปใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการสร้างแบบสอบถามรวมทั้งการอภิปรายผล และการเสนอแนะในบทที่ 5

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย หรือระเบียบวิธีวิจัย (methodology) เป็นส่วนที่มีความสำคัญทำให้ การศึกษาหรือการวิจัยเป็นระบบ และเป็นไปตามระบบสากล ได้รับการยอมรับในทางวิชาการ และมี คุณค่าเพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้น ยังมีส่วนช่วยเพิ่มความชัดเจนเกิดความเข้าใจให้แก่ผู้อ่านมากขึ้นอีก ด้วย แต่ทั้งหมดนี้ ขั้นตอนการนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยจะต้องมีความชัดเจน และเป็นระบบ ไม่ สับสน ใช้ภาษาที่ทำให้ผู้อ่านจะเข้าใจได้ง่าย (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 58-59) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน”) ในการศึกษา เรื่อง “การมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน” ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอน การนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยไว้ 6 หัวข้อ ดังนี้ (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) เครื่องมือที่ใช้ใน การวิจัย (3) การเก็บรวบรวมข้อมูล (4) การวิเคราะห์ข้อมูล (5) ระยะเวลาทำการวิจัย และ (6) แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาได้แบ่งหัวข้อนี้ออกเป็น 2 หัวข้อย่อย คือ ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ประชากร คือ ประชาชนเป้าหมายทั้งหมดที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลของอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลวังชัน จำนวน 5,925 คน และองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน จำนวน 7,507 คน รวมทั้งสิ้น 13,432 คน (สำนักทะเบียนราษฎรอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ : มีนาคม 2552)

องค์การบริหารส่วนตำบล 2 แห่งดังกล่าว มีกระบวนการคัดเลือกมาจากองค์การ บริหารส่วนตำบลทั้งหมด 7 แห่งในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง นำรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด 7 แห่งในอำเภอ วังชัน จังหวัดแพร่ มาหาค่าเฉลี่ยของรายได้ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งมีรายได้ ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลวังชัน มีรายได้ 5,749,803.75 บาท องค์การบริหารส่วนตำบลสรอย มี รายได้ 6,855,188.23 บาท องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก มีรายได้ 5,297,829.45 บาท องค์การ

บริหารส่วนตำบลนาพูน มีรายได้ 6,295,998.53 บาท องค์การบริหารส่วนตำบลแม่พุง มีรายได้ 6,657,159.49 บาท องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ป่าก มีรายได้ 5,118,960.68 บาท และองค์การบริหารส่วนตำบลแม่เกิ้ง มีรายได้ 4,440,995.81 บาท (สำนักงานการปกครองท้องถิ่นอำเภอวังชิ้น, พฤษภาคม 2552) รวมรายได้ทั้งสิ้น 40,415,935.94 บาท โดยค่าเฉลี่ยรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 7 แห่ง คือ 5,773,705.13 บาท

ขั้นตอนที่สอง เลือกองค์การบริหารส่วนตำบลเพียง 2 แห่ง โดยเลือกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้เหนือค่าเฉลี่ยรายได้ 1 ลำดับ จำนวน 1 แห่ง และเลือกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรายได้ 1 ลำดับ จำนวน 1 แห่ง ทั้งนี้ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่แตกต่างกัน หลังจากดำเนินการเลือกเช่นนี้แล้ว ทำให้ได้องค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลวังชิ้น และองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน ดังรายละเอียดไว้ในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 รายได้และค่าเฉลี่ยรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นทั้งหมด จำนวน 7 แห่ง รวมทั้งรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้สูงกว่าและต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 1 ลำดับ

องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นทั้งหมดจำนวน 7 แห่ง	รายได้ (บาท)
1. องค์การบริหารส่วนตำบลสรอย	6,855,188.23
2. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่พุง	6,657,159.49
3. องค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน	6,295,998.53 *
4. องค์การบริหารส่วนตำบลวังชิ้น	5,749,803.75 **
5. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก	5,297,829.45
6. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ป่าก	5,118,960.68
7. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เกิ้ง	4,440,995.81
รวม	40,415,935.94
ค่าเฉลี่ยรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล 7 แห่ง	5,773,705.13

*องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้สูงกว่าค่าเฉลี่ย 1 ลำดับ

**องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 1 ลำดับ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่เป็นตัวแทนของประชากรดังกล่าวที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 1,026 คน ได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (1967: 398) ในหนังสือ เรื่อง “Elementary Sampling Theory” และ (1973: 727-728) ในหนังสือ เรื่อง “Statistics: An Introductory Analysis”) ที่ระดับความเชื่อมั่น 97 % และความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.03 (โดยทั่วไป ในการวิจัยทางสังคมศาสตร์รวมทั้งในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัย หรือผู้ศึกษาจะกำหนดหรือใช้ระดับความเชื่อมั่น 95 % และความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.05 แต่ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดระดับความเชื่อมั่น 97 % และความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.03 เนื่องจากการกำหนดค่าความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้น ทำให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่คุณศึกษาต้องการคือประมาณ 1,000 คน และยังเป็น การเพิ่มระดับความเชื่อมั่นให้มากขึ้นกว่าระดับความเชื่อมั่นที่ใช้กันทั่วไป รวมทั้งเกิดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างน้อยลงอีกด้วย) ดังสูตรข้างล่างนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร (13,432 คน)

e = ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.03

$$\text{แทนค่า} \quad n = \frac{13,432}{1 + 13,432(0.03 \times 0.03)}$$

$$n = \frac{13,432}{13.0888}$$

$$n = 1,026$$

ดังนั้น รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,026 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณ จำนวน 1,026 คนดังกล่าวนี้ ผู้ศึกษาได้นำมาเทียบอัตราส่วนร้อยละเพื่อหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,026 คน ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 3.2

สำหรับเหตุผลที่ผู้ศึกษาเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชน เพราะประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลของอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ มีประสบการณ์จริงในฐานะที่เป็นประชาชนผู้รับบริการและจากการเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลของอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย

การคำนวณหากลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 แห่ง หน่วยงานดังกล่าว ได้ใช้การเทียบอัตราส่วนร้อยละจากจำนวนประชากรทั้งหมด (13,432 คน) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหน่วยงาน} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรแต่ละหน่วยงาน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

หลังจากที่ผู้ศึกษาได้แจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,026 คนแล้ว ผู้ศึกษาสามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมาได้จำนวน 986 คน คิดเป็นร้อยละ 96.10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนประชากร จำนวนกลุ่มตัวอย่าง และจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมได้จริง จำแนกตามประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล 2 แห่ง

(หน่วย : คน)

ประชาชนในเขต องค์การบริหาร ส่วนตำบล 2 แห่ง	จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมดที่ต้องการ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ที่เก็บรวบรวมได้จริง
1. องค์การบริหาร ส่วนตำบลวังชิ้น	5,925	$\frac{1,026 \times 5,925}{13,432} = 453$	430
2. องค์การบริหาร ส่วนตำบลนาพูน	7,507	$\frac{1,026 \times 7,507}{13,432} = 573$	556
			986
รวม	13,432	1,026	(คิดเป็นร้อยละ 96.10 ของ กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด (1,026 คน))

นอกจากนี้ ได้มีการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ (delphi) จำนวน 2 คน โดยนำข้อมูลส่วนนี้ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative data) มาเสริมข้อมูลหลักที่ได้จากการวิจัยสนามซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative data) ดังนี้

คนที่หนึ่ง นายประทีป กาศโอสถ ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤศจิกายน 2552 ระหว่างเวลา 10.00 น. ถึง 11.07 น. รวมเวลา 67 นาที สถานที่ สัมภาษณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน

คนที่สอง นายประกอบ อินสุริยา ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังชัน สัมภาษณ์วันที่ 30 พฤศจิกายน 2552 ระหว่างเวลา 13.45 น. ถึง 14.58 น. รวมเวลา 73 นาที สถานที่ สัมภาษณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลวังชัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ซึ่งหมายถึง การศึกษาหรือการวิจัยที่ให้ความสำคัญกับการเก็บรวบรวมข้อมูลสนามหรือการวิจัยสนามเป็นหลัก เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงปริมาณซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นแล้ว ในการศึกษาครั้งนี้ อีกส่วนหนึ่งได้ให้ความสำคัญกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เช่น การรวบรวมข้อมูลในลักษณะของการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือเพื่อให้ได้ข้อมูลจากการวิจัยสนามโดยหัวข้อนี้ครอบคลุม 3 หัวข้อย่อย ดังนี้

2.1 หลักเกณฑ์การสร้างข้อคำถาม ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 ข้อ

2.1.1 การคำนึงถึงวัตถุประสงค์การวิจัย และขอบเขตการวิจัยของการศึกษาครั้งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แบบสอบถามต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และขอบเขตการวิจัยของการศึกษาครั้งนี้

2.1.2 การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวคิดพื้นฐานสำหรับการตั้งข้อคำถาม เช่น การทบทวนวรรณกรรมหรือแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถาม

2.1.3 การใช้ความรู้และประสบการณ์ของผู้ศึกษาเอง

2.1.4 การขอคำปรึกษา คำแนะนำ และความร่วมมือจากผู้มีความรู้ความสามารถ หรือผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ศึกษา นอกจากนี้ ยังขอคำแนะนำและ คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามอีกด้วย

2.2 ลักษณะแบบสอบถาม ในการรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยสนามนั้น ได้ใช้ แบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบ ผู้ศึกษาได้เลือกสร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า (rating scale) ตามแบบของ **เร็นลิส เอ. ลิเคิร์ต** (Rensis A. Likert) หรือ ลิเคิร์ต สเกล (Likert Scale) (1961: 166-169) ในหนังสือ เรื่อง “New Patterns of Management” โดยกำหนดให้มีน้ำหนัก เปรียบเทียบกัน เป็นการแบ่งมาตราประมาณค่าของการตีความหมายออกเป็น 3 ระดับ พร้อมกันนี้ ได้ จัดรูปแบบที่เอื้อต่อการประเมินผล ให้มีความง่ายต่อผู้ตอบแบบสอบถามและการวิเคราะห์ผล มีค่า น้ำหนักเปรียบเทียบกัน 3 ระดับ

ในส่วนของเกณฑ์การวิเคราะห์ระดับแต่ละข้อ ได้ใช้การคำนวณช่วงการวัดตาม แนวคิดของ **จอห์น ดับบลิว. เบส** (John W. Best) (1977: 174) ในหนังสือ เรื่อง “Research in Education” ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้ค่าคะแนนสูงสุด ลบด้วยค่าคะแนนต่ำสุด และนำมาหารด้วยจำนวนกลุ่มหรือระดับการวัดที่ต้องการแบ่ง ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระดับของช่วงคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} \\ \text{แทนค่า} &= \frac{3 - 1}{3} \\ &= 0.66 \end{aligned}$$

ได้กำหนดคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

3 เห็นด้วยระดับมาก	ช่วงคะแนน 2.34-3.00 คะแนน
2 เห็นด้วยระดับปานกลาง	ช่วงคะแนน 1.67-2.33 คะแนน
1 เห็นด้วยระดับน้อย	ช่วงคะแนน 1.00-1.66 คะแนน

ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว ในการสร้าง แบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่านั้น อาจแบ่งเป็น 3 ระดับ หรือ 5-6 ระดับก็ได้ แต่ในที่นี้เลือก 3 ระดับ สำหรับเหตุผลสำคัญที่ผู้ศึกษาเลือกสร้างแบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่าที่แบ่งเป็น 3 ระดับนั้น มี 8 ข้อ ดังนี้

หนึ่ง ผู้ศึกษาไม่ต้องการใช้การประเมินความละเอียดในระดับที่มากจนเกินไป เช่น 5 หรือ 6 ระดับ ซึ่งเป็นระดับที่เกินความเป็นจริงและเกินความจำเป็น ผู้ตอบแบบสอบถาม แยกแยะความเห็นหรือความรู้สึกของแต่ละระดับอย่างชัดเจนได้ยาก เกิดการโต้แย้งในเรื่องขอบเขต ของแต่ละระดับได้ง่าย ที่สำคัญคือ ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์จริง และฝืนต่อสภาพความเป็นจริง แต่ผู้ ศึกษาต้องการใช้การประเมินความละเอียดที่อยู่ในระดับที่พอเหมาะและง่ายที่จะทำความเข้าใจ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม คือ 3 ระดับ

สอง ประหยัดเวลาแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อแบบสอบถามที่มีจำนวนมากกว่า 50 ข้อ

สาม ผู้ตอบแบบสอบถามตัดสินใจได้สะดวก รวดเร็ว แยกแยะความรู้สึกได้ง่าย และไม่ฝืนความรู้สึก

สี่ ง่ายต่อผู้อ่านหรือผู้นำผลการศึกษา หรือผลการวิจัยไปศึกษาต่อไป

ห้า ทำให้ข้อมูลที่ได้รับเป็นกลุ่มก้อน ชัดเจน ถ้ามากกว่า 3 ระดับ ข้อมูลจะกระจ่าย อีกทั้งเมื่อผู้ศึกษาเขียนบรรยาย ข้อมูลจะยืดเยื้อ ซ้ำซากและเกินความจำเป็น ทำให้เกิดความ เบื่อหน่ายในการอ่านงานวิจัย

หก ทำให้ประหยัดเวลาและง่ายต่อการประมวลข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการนำเสนอหรือการเขียนคำบรรยายข้อมูล

เจ็ด ในทางปฏิบัติ บ่อยครั้งที่เริ่มแรก ผู้ศึกษาได้กำหนดไว้ 5-6 ระดับ แต่หลังจาก เก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว และนำข้อมูลมาประมวลและวิเคราะห์ปรากฏว่า ข้อมูลมีลักษณะกระจ่ายไม่ เป็นกลุ่มก้อน บางระดับหรือหลายระดับไม่มีน้ำหนักมากเพียงพอ หรือบางระดับใกล้เคียงกันมาก ในที่สุดจำเป็นต้องยุบรวมเป็น 3 ระดับ ซึ่งการยุบรวมเช่นนี้อาจส่งผลให้การวิเคราะห์ข้อมูลเบี่ยงเบนมี ความคลาดเคลื่อนไปจากที่ควรจะเป็น

แปด มีนักวิชาการได้ใช้เพียง 3 ระดับอย่างแพร่หลาย และยอมรับการใช้ แบบสอบถามที่เป็น 3 ระดับนี้ด้วย (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ลัดดาวัลย์ รอดมณี และไพฑูรย์ ภักดี (2529: 310-311) ในหนังสือ เรื่อง “ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์”; เอกสารการสอนชุดวิชา ขอบข่ายและวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ หน่วยที่ 1-8 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2539: 377); สมชัย ศรีสุทธิยากร (2546: 15) ในหนังสือ เรื่อง “ตัวชี้วัดความสำเร็จในการปฏิบัติการ” โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามแนวคิดของ จอห์น ดับบลิว. เบส (John W. Best) (1977: 174) และแนวคิด ของ เวนนี ดับบลิว. แดเนียล (Wayne W. Daniel) (1995: 18-19) ในหนังสือ เรื่อง “Biostatistics: A Foundation for Analysis in the Health Sciences”) (อ้างใน วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 71-72) ใน หนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน”)

ส่วนของเนื้อหาภายในแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบขึ้นด้วยข้อคำถามปิดและข้อคำถามเปิด โดยแบ่งแบบสอบถาม 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามในเรื่องเกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษา และประเภท ประกอบด้วย 4 ข้อคำถาม

ส่วนที่สอง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ข้อมูลส่วนนี้ประกอบด้วย 21 ข้อคำถาม

ส่วนที่สาม เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ข้อมูลส่วนนี้ประกอบด้วย 16 ข้อคำถาม

ส่วนที่สี่ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันประสบผลสำเร็จตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ข้อมูลส่วนนี้ประกอบด้วย 8 ข้อคำถาม

ส่วนที่ห้า เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน ข้อมูลส่วนนี้ประกอบด้วย 5 ข้อคำถาม

หมายเหตุ แบบสอบถามแต่ละส่วนมีจำนวนคำถามไม่เท่ากัน เนื่องจากผู้ศึกษาต้องการให้จำนวนคำถามของแบบสอบถามมีความเหมาะสม โดยคำถามแต่ละส่วนกำหนดจากความสำคัญของวัตถุประสงค์การวิจัย โดยในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาต้องการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลวังชัน ดังนั้น คำถามในส่วนของปัญหาจึงมีจำนวนมากกว่าส่วนอื่น และคำถามในส่วนของการพัฒนามีจำนวนมากเป็นอันดับรองลงมา

2.3 การทดสอบแบบสอบถาม การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือช่วยในการทำวิจัยสนาม ผู้ศึกษาได้สร้างหรือออกแบบสอบถามและสร้างตัวชี้วัดตามวัตถุประสงค์การวิจัยขอบเขตการวิจัย และกรอบแนวคิดการวิจัยของการศึกษาครั้งนี้ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้มีความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) โดยข้อคำถามหรือตัวชี้วัดแต่ละข้อใน

แบบสอบถามมีลักษณะหลายข้อข้างล่างนี้ ตามความเหมาะสม (วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2553: 71-72) ในหนังสือ เรื่อง “หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน”)

1. มีมาตรฐาน (standard)
2. เป็นสากล (universalization)
3. เป็นระบบ (system) หรือสอดคล้องกันทั้งหมด
4. ได้รับความยอมรับ (acceptability)
5. มีความเป็นกลาง (neutrality)
6. ไม่ลำเอียง (non-bias)
7. อยู่บนพื้นฐานของความรู้และวิชาการที่พิสูจน์และทดสอบได้ (objectivity)
8. มิใช่ข้อคำถามและตัวชี้วัดที่สร้างหรือออกแบบขึ้นจากความรู้สึคนึกคิดของผู้ศึกษาเอง (subjectivity)
9. ตรงประเด็น (accuracy)
10. มีความเที่ยงตรง (validity)
11. มีความเชื่อถือได้ (reliability)
12. มีความไวต่อสิ่งที่จะวัด (sensitivity) ชี้วัดได้รวดเร็ว
13. มีความสามารถในการแยกแยะหรือชี้วัดความแตกต่าง (differentiation) ของสิ่งที่จะวัดได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ
14. มีความเป็นไปได้ในการวัด (feasibility)
15. มีความครอบคลุม (coverall)
16. เข้าใจง่ายและแปลความหมายได้ง่าย (meaningfulness and interpretability)
17. ประหยัด (economy)
18. สะดวกหรือง่ายต่อการนำมาใช้ (convenience) ในการศึกษา วิเคราะห์ วัด และประเมินผล
19. มีกระบวนการทดสอบตัวชี้วัดก่อนนำมาใช้จริง (pre-test)
โดยผู้ศึกษาได้ทำการตรวจสอบแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้
ขั้นตอนที่หนึ่ง การยกร่างแบบสอบถาม โดยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยและขอบเขตการวิจัยของการศึกษารั้งนี้
ขั้นตอนที่สอง การตรวจสอบความเที่ยงตรง ซึ่งเป็นลักษณะของการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความสมบูรณ์ ความสอดคล้อง ตลอดจนเนื้อหา และถ้อยคำของแบบสอบถามให้รัดกุมและถูกต้อง โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 2 คน คือ (1) ดร. ปาริชาติ บุญญาวิวัฒน์ ตำแหน่ง พัฒนาการอำเภอวังชิ้น และ (2) จ.ส.อ.ปฏิพล จอมดวง ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลวังชิ้น เมื่อพบข้อบกพร่องผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม เช่น ตัดข้อคำถามที่ไม่จำเป็นออก และเพิ่มข้อคำถามที่สำคัญบางข้อจนกระทั่งแบบสอบถามมีความเที่ยงตรง

2. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีจำนวน 2 คน คือ (1) รองศาสตราจารย์ ดร. วิรัช วิรัชนิภาวรรณ และ (2) อาจารย์ พลเอกสิทธิรินทร์ ฐูปกล้า เมื่อพบข้อบกพร่องผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ และมีความเที่ยงตรงมากยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่สาม การตรวจสอบความเชื่อถือได้ดำเนินการโดยผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (pretest) เพื่อทดสอบหาความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามโดยนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลของอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ รวมจำนวน 50 คน ต่อจากนั้น จึงเก็บรวบรวมแบบสอบถามจำนวนดังกล่าวนี้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อถือได้ จากสูตร การหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ของ **ลี โจเซฟ ครอนบาค** (Lee Joseph Cronbach) ในวารสาร Psychometrika 16 (1951: 297-334) เรื่อง "Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests" และ (1971: 160) ในหนังสือ เรื่อง "Essentials of Psychological Testing") โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์ ในการวิเคราะห์ถ้าได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จึงจะถือว่าแบบสอบถามดังกล่าวน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้ หลังจากผู้ศึกษาได้นำมาใช้ในการทดสอบหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังกล่าว จำนวน 50 ชุด พบว่า ค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.90 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

ทั้งนี้ อาจคำนวณโดยใช้สูตร ดังนี้

$$a = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

a = ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม

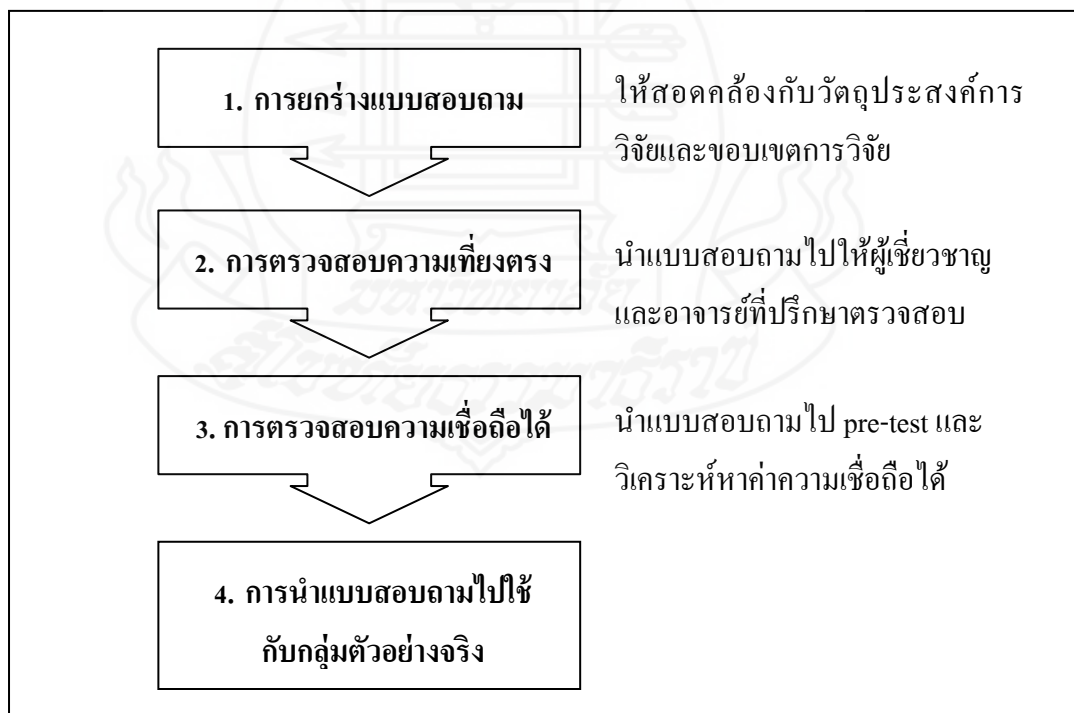
n = จำนวนข้อในแบบสอบถามทั้งหมด

$\sum S_i^2$ = ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบสอบถาม

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า } a &= \frac{50}{50-1} \left[1 - \frac{4.583^2}{13.607^2} \right] \\
 &= \frac{50}{49} \left[\pm \frac{21.004}{185.150} \right] \\
 &= 1.02 [1-0.113] \\
 &= 1.02 [0.887] \\
 &= 0.91
 \end{aligned}$$

ขั้นตอนที่สี่ การนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง โดยผู้ศึกษาได้แจกแบบสอบถามให้ผู้กลุ่มตัวอย่างกรอก และเก็บรวบรวมกลับคืนมาประมวลและวิเคราะห์ต่อไป
ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ หากพบข้อบกพร่องในขั้นตอนใด ผู้ศึกษาก็จะนำไปปรับปรุงแก้ไขจนผ่านทุกขั้นตอน การทดสอบแบบสอบถามทั้ง 4 ขั้นตอนข้างต้นนี้ ได้สรุปไว้ในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 การทดสอบแบบสอบถาม 4 ขั้นตอน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดวิธีการรวบรวมข้อมูลเป็น 3 วิธี ได้แก่ (1) การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (2) การรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยสนาม และ (3) การรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ

3.1 การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากตำรา หนังสือ รายงานผลการวิจัย สถิติ ตัวเลข และเอกสารต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ รวมถึงข้อมูลที่ได้จากอินเทอร์เน็ต (internet)

3.2. การรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยสนาม ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามในพื้นที่ต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้วแจกให้กลุ่มตัวอย่าง หรือนำไปฝากผู้นำท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลของอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ เพื่อแจกให้กลุ่มตัวอย่างกรอก นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังได้ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เมื่อพบแบบสอบถามที่ไม่ถูกต้องสมบูรณ์จะขอให้กลุ่มตัวอย่างกรอกให้สมบูรณ์ การรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ได้ดำเนินการระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2552 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2552 รวม 60 วัน

3.3 การรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามจากภาคสนามแล้ว ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาดำเนินการตามลำดับที่แบ่งเป็น 2 ข้อ ได้แก่ วิธีการประมวลข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 วิธีการประมวลข้อมูล ประกอบด้วย 4 ข้อ

- 4.1.1 การรวบรวมแบบสอบถามที่ได้จากการวิจัยสนาม
- 4.1.2 การตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุด
- 4.1.3 การจัดคำตอบเป็นกลุ่มและเป็นหมวด โดยกำหนดรหัส (code) ข้อมูล พร้อมทั้งจัดทำคู่มือลงรหัส (codebook) และบันทึกรหัสข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์

4.1.4 การพิมพ์รหัส ที่เป็นตัวเลขจากแผ่นรหัสทั้งหมดลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำหรับการคำนวณ วิเคราะห์ข้อมูล และการจัดทำรายการต่าง ๆ โดยข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมดจะอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ในรูปของรหัสที่เป็นตัวเลข เช่น 1 2 หรือ 3

4.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง (contingency analysis) รวมทั้งใช้รูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analytical approach) สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.2.1 ค่าสถิติร้อยละ (percentage) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เพศ และการศึกษา เป็นต้น

4.2.2 ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) หรือ S.D ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อ (1) ปัญหา และ (2) การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัตินโยบายตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันประสบผลสำเร็จตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็น 2 ปัจจัย นอกจากนี้ ยังใช้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ (4) การเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่

4.2.3 การทดสอบค่าที (t-test) ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน ตามแนวทางการปฏิบัตินโยบายตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

ในส่วนของรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ โดยแบ่งเป็น 6 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง ข้อมูลส่วนนี้เป็นข้อมูลภูมิหลังทั่วไปของบุคคลกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับภูมิหลัง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา และประเภท ผู้ศึกษานำข้อคำถามของข้อมูลส่วนนี้มาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในตารางพร้อมคำอธิบาย

ส่วนที่สอง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัตินโยบายตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ผู้ศึกษานำข้อคำถามของข้อมูล

ส่วนนี้มาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอข้อมูลในตารางพร้อมคำอธิบาย

ส่วนที่สาม เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน เช่นเดียวกัน ผู้ศึกษานำข้อคำถามของข้อมูลส่วนนี้มาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอข้อมูลในตารางพร้อมคำอธิบาย

ส่วนที่สี่ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบความสำเร็จ ตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ผู้ศึกษานำข้อคำถามของข้อมูลส่วนนี้มาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอข้อมูลในตารางพร้อมคำอธิบาย

ส่วนที่ห้า เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ผู้ศึกษานำข้อคำถามของข้อมูลส่วนนี้มาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอข้อมูลในตารางพร้อมคำอธิบาย

ส่วนที่หก เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ผู้ศึกษานำข้อคำถามของข้อมูลส่วนนี้มาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และนำเสนอข้อมูลในตารางพร้อมคำอธิบาย

5. ระยะเวลาทำการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2552 ถึง วันที่ 31 มกราคม 2553 รวมระยะเวลา 8 เดือน

6. แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

แผนการดำเนินงานตลอดทั้งโครงการมีระยะเวลา 8 เดือน

6.1 การรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยเอกสาร 2 เดือน

6.2 การรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยสนาม 2 เดือน

6.3 การประมวลผลข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล 1 เดือน

6.4 การเสนอผลการศึกษา และการจัดทำเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ 3 เดือน
แสดงไว้ในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ระยะเวลาและแผนการดำเนินงานตลอดโครงการ

แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ	ระยะเวลาดำเนินงาน 8 เดือน							
	1	2	3	4	5	6	7	8
1. การรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยเอกสาร เช่น หนังสือ บทความ และเอกสารเกี่ยวกับความ เป็นมา สภาพทั่วไป สถิติ โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่								
2. การรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยสนาม ที่สอบถาม ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ การวิจัย และขอบเขตการวิจัย								
3. การประมวลผลข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล								
4. การเสนอผลการศึกษา และการจัดทำเป็นรูปเล่มที่ สมบูรณ์								

หมายเหตุ ในขณะที่ทำการศึกษา ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงข้อมูลจากการวิจัยเอกสารเพื่อให้ทันสมัยตลอดเวลา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษา เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน” เป็นการศึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร์ มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อ (1) ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน (2) การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันประสบความสำเร็จ (4) เปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน และ (5) เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำ แนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน (Performance Agreement of Agency) 4 ด้าน ได้แก่ (1) ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ (3) ประสิทธิภาพของงานปฏิบัติราชการ และ (4) การพัฒนาหน่วยงาน มาเป็นกรอบแนวคิดหลักของการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างกลับคืนมาได้ 986 คน คิดเป็นร้อยละ 96.10 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,026 คน ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สำหรับคอมพิวเตอร์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการบรรยายประกอบตาราง โดยจัดลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 4.1) ประกอบด้วย 1 หัวข้อ ได้แก่

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ผู้ศึกษาวิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาหาค่าจำนวน และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม (ตารางที่ 4.2-4.7) ประกอบด้วย 5 หัวข้อ ได้แก่

2.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัตินโยบายตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน (ตารางที่ 4.2) วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาหาค่าจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัตินโยบายตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน (ตารางที่ 4.3) วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาหาค่าจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก (ตารางที่ 4.4) วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมาหาค่าจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น (ตารางที่ 4.5) วิเคราะห์โดยการนำข้อมูลมาหาค่าจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัตินโยบายตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน (ตารางที่ 4.6-4.7) วิเคราะห์โดยการนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ หาค่าจำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่

ผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์และความหมายเพื่อใช้ประกอบการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) n แทน กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม
- 2) \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (mean)
- 3) S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
- 4) t แทน การทดสอบค่าที่ (t-test)

ส่วนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ที่ได้จากความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1 หัวข้อ ได้แก่

สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหา การพัฒนา ปัจจัย การเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้ม และการ เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการ ปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน (ตารางที่ 4.8) เป็นการแสดงผลในตาราง

ส่วนที่ 4 การสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ แสดงรายละเอียดไว้ในภาคผนวก

ส่วนที่ 1 สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 นี้ประกอบด้วย 1 หัวข้อ ได้แก่

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จำนวน 986 คน คิดเป็นร้อยละ 96.10 ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 1,026 คน ผู้ศึกษาได้ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามแสดงค่าจำนวน และค่าร้อยละ จำแนกตาม ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (n = 986)		
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1. เพศ	1.1 ชาย	539	54.67
	1.2 หญิง	447	45.33
	รวม	986	100.00
2. อายุ	2.1 18-30 ปี	278	28.19
	2.2 31-40 ปี	431	43.71
	2.3 41 ปีขึ้นไป	277	28.10
	รวม	986	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (n = 986)	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. การศึกษา	3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	916	92.90
	3.2 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	68	6.90
	3.2 สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.20
รวม		986	100.00
4. ประเภท	4.1 ประชาชนใน อบต. วังจั่น	430	43.61
	4.2 ประชาชนใน อบต. นาพูน	556	56.39
รวม		986	100.00

หมายเหตุ ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในตารางที่ 4.1 มีน้อย เนื่องจากผู้ศึกษาได้นำเสนอเฉพาะข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ และ/หรือ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เท่านั้น เช่น ผู้ศึกษาได้นำเสนอข้อมูลในเรื่องเพศ และประเภทของกลุ่มตัวอย่าง ไว้เพื่อนำไปใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจั่นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน อย่างไรก็ตาม มีข้อมูลบางส่วนที่แม้ไม่ได้นำไปใช้ในการวิเคราะห์ แต่ก็ยังเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงสภาพทั่วไปหรือภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างอันได้แก่ ข้อมูลเรื่องอายุ และการศึกษา

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.1 พบว่า (1) ในเรื่องเพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.67) เป็นชาย และที่เหลือ (ร้อยละ 45.33) เป็นหญิง (2) ในเรื่องอายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 43.71) มีอายุ 31-40 ปี รองลงมา (ร้อยละ 28.19) มีอายุ 18-30 ปี และที่เหลือ (ร้อยละ 28.10) มีอายุ 41 ปีขึ้นไป (3) ในเรื่องการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 92.90) มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี รองลงมา (ร้อยละ 6.90) มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และที่เหลือ (ร้อยละ 0.20) มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี และ (4) ในเรื่องประเภท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.39) คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน และที่เหลือ (ร้อยละ 43.61) คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังจั่น

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 นี้ ประกอบด้วย 5 หัวข้อดังกล่าวแล้วข้างต้น ผู้ศึกษาได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ดังแสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าสถิติการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการของ อบต. ใน อำเภอ วังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการ ตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ ความ เห็น ด้วย
	มาก (n) (%)	ปาน กลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
1. ปัญหาด้านประสิทธิผลตาม แผนปฏิบัติราชการ							
1.1 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จใน การสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. ตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติ ราชการ เช่น แผนป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	(381) 38.64 (%)	(557) 56.49 (%)	(48) 4.87 (%)	(986) 100.00 (%)	2.34*	0.57	มาก
1.2 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จใน การสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการควบคุมดูแลและ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของ อบต. ตามแผนการปฏิบัติราชการ	(180) 18.26 (%)	(689) 69.88 (%)	(117) 11.87 (%)	(986) 100.00 (%)	2.06	0.55	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการของ อบต. ใน อำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติ ราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ ความ เห็น ด้วย
	มาก (n) (%)	ปาน กลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
1.3 อบต. ไม่ประสบผลสำเร็จในการ เปิดโอกาสหรือชักชวนให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่ สำคัญของ อบต. เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาที่ดินทำกินไม่เพียงพอ	(226) 26.98	(615) 62.37	(105) 10.65	(986) 100.00	2.16	0.59	ปาน กลาง
1.4 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จใน การสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของ อบต. เช่น การเฝ้าและ เตือนภัยฝ่ายพลเรือน	(336) 34.08	(527) 53.45	(123) 12.47	(986) 100.00	2.22	0.65	ปาน กลาง
1.5 ในภาพรวม อบต. มีปัญหาการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร จัดการของ อบต. ด้านประสิทธิผล ตามแผนปฏิบัติราชการมาก	(294) 29.82	(603) 61.16	(79) 9.03	(986) 100.00	2.21	0.59	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ยรวม					2.20	0.59	ปาน กลาง
2. ปัญหาการบริหารจัดการด้านคุณภาพ การให้บริการ							
2.1 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จในการ สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานโครงการสำคัญหรือ โครงการเร่งด่วน เช่น โครงการฝึกอบรม อาสาสมัครป้องกันภัยธรรมชาติ	(340) 34.48	(567) 57.51	(79) 8.01	(986) 100.00	2.26*	0.60	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการของ อบต. ใน อำเภอ	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ ความ เห็น ด้วย
	มาก (n) (%)	ปาน กลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
2.2 อบต. ไม่ประสบผลสำเร็จในการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ตอบสนองความต้องการของ ประชาชน เช่น การระดมความคิดเห็น เกี่ยวกับที่ดินทำกิน	(242) 24.54	(618) 62.68	(126) 12.78	(986) 100.00	2.12	0.60	ปาน กลาง
2.3 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จใน ชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาการให้บริการของ อบต. เช่น เสนอความคิดเห็นในการลด ขั้นตอนการให้บริการประชาชน	(253) 25.66	(609) 61.76	(124) 12.58	(986) 100.00	2.13	0.60	ปาน กลาง
2.4 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จใน การสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการนำเทคโนโลยีที่ ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้ใน การให้บริการประชาชนของ อบต.	(289) 29.31	(589) 59.74	(108) 10.95	(986) 100.00	2.18	0.61	ปาน กลาง
2.5 ในภาพรวม อบต. มีปัญหาการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร จัดการของ อบต. ด้านคุณภาพการ ให้บริการมาก	(320) 32.45	(566) 57.40	(100) 10.14	(986) 100.00	2.22	0.61	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ยรวม					2.18	0.60	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการของ อบต. ใน อำเภอ	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ ความ เห็น ด้วย
	มาก (n) (%)	ปาน กลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
3. ปัญหาการบริหารจัดการด้าน ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ							
3.1 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จใน การสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการแบ่งอำนาจหรือ กระจายอำนาจของ อบต.	(340) 34.48	(582) 59.03	(64) 6.49	(986) 100.00	2.28*	0.58	ปาน กลาง
3.2 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จใน การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการลดระยะเวลาหรือ ขั้นตอนการปฏิบัติราชการของ อบต. ที่ไม่จำเป็น	(210) 21.30	(669) 67.85	(107) 10.85	(986) 100.00	2.10	0.56	ปาน กลาง
3.3 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จใน การสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต. ที่คำนึงถึงความคุ้มค่าและประโยชน์ สูงสุด	(306) 31.03	(548) 55.58	(132) 13.39	(986) 100.00	2.18	0.64	ปาน กลาง
3.4 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จใน การสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. ที่คำนึงถึงการใช้งบประมาณ อย่างประหยัด	(309) 31.34	(567) 57.51	(110) 11.16	(986) 100.00	2.20	0.62	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการของ อบต. ใน อำเภอ	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ ความ เห็น ด้วย
	มาก (n) (%)	ปาน กลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
3.5 ในภาพรวม อบต. มีปัญหาการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร จัดการของ อบต. ด้านประสิทธิภาพ ของการปฏิบัติราชการมาก	(310) 31.44	(572) 58.01	(104) 10.55	(986) 100.00	2.21	0.61	ปาน กลาง
เฉลี่ยรวม					2.19	0.60	ปาน กลาง
4. ปัญหาการบริหารจัดการด้านการ พัฒนาหน่วยงาน							
4.1 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จใน การสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผน และขั้นตอนการพัฒนาหรือปรับปรุง อบต.	(314) 31.85	(597) 60.55	(75) 7.61	(986) 100.00	2.24*	0.58	ปาน กลาง
4.2 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จใน การสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการพัฒนาหรือปรับปรุง การบริหารจัดการของ อบต.	(255) 25.86	(610) 61.87	(121) 12.27	(986) 100.00	2.14	0.60	ปาน กลาง
4.3 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จใน การสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการยกเลิกกฎระเบียบที่ เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการ ประชาชน	(282) 28.60	(568) 57.61	(136) 13.79	(986) 100.00	2.15	0.63	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการของ อบต. ใน อำเภอ	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ ความ เห็น ด้วย
	มาก (n) (%)	ปาน กลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
วังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการ ตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน							
4.4 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จใน การสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรของ อบต. เพื่อสร้างความพร้อมในการ ปฏิบัติงานของ อบต.	(269) 27.28	(621) 62.98	(96) 9.74	(986) 100.00	2.18	0.58	ปาน กลาง
4.5 ในภาพรวม อบต. มีปัญหาการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร จัดการของ อบต. ด้านการพัฒนา หน่วยงานมาก	(307) 31.14	(581) 58.92	(98) 9.94	(986) 100.00	2.21	0.61	ปาน กลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม				2.18	0.60	ปาน กลาง
ในภาพรวมทั้งหมด อบต. มีปัญหาการ มีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารจัดการของ อบต. ตามแนวทาง การปฏิบัติราชการตามคำรับรองของ หน่วยงานมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติ ราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ (3) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และ (4) การพัฒนาหน่วยงาน	(208) 21.10	(691) 70.08	(87) 8.82	(986) 100.00	2.12	0.53	ปาน กลาง

หมายเหตุ

1. สำหรับตารางที่แสดงค่าสถิติ คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือ S.D. และการทดสอบค่าที่ใช้สถิติดังนี้

1.1 ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05

1.2 ระดับความเห็นด้วยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ระดับ มีช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

1.2.1 เห็นด้วยมาก ช่วงคะแนนระหว่าง 2.34-3.00 คะแนน

1.2.2 เห็นด้วยปานกลาง ช่วงคะแนนระหว่าง 1.67-2.33 คะแนน

1.2.3 เห็นด้วยน้อย ช่วงคะแนนระหว่าง 1.00-1.66 คะแนน

2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือค่า S.D. ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ในตาราง ได้แสดงถึงความสัมพันธ์ เชื่อมโยง และขยายรายละเอียดให้กับค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าร้อยละ (%) ดังนั้น ตารางในหัวข้อ 2.1-2.5 ผู้ศึกษาจึงได้แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือค่า S.D. ไว้ด้วย แม้ว่าผู้ศึกษาไม่ได้นำมาใช้ในการวิเคราะห์หรือเขียนบรรยายไว้ก็ตาม

3. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้านนั้น แต่ละด้านมีหลายปัญหา แต่ในที่นี้ ได้พิจารณาคัดเลือกเฉพาะปัญหาที่สำคัญที่สุดของแต่ละด้านเพื่อนำไปใช้ศึกษาวิเคราะห์ใน “กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา” ในบทที่ 5 หัวข้อ 2 อภิปรายผล หัวข้อย่อย ปัญหาและการพัฒนา

สำหรับหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกปัญหาที่สำคัญที่สุดของแต่ละด้านรวม 4 ด้าน พิจารณาตามลำดับดังนี้ หนึ่ง ผู้ศึกษาพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของปัญหาในแต่ละด้าน กล่าวคือ หากปัญหาด้านใดมีค่าเฉลี่ยของปัญหามากที่สุด จะเลือกเพื่อนำไปวิเคราะห์เป็นอันดับแรก สอง หากค่าเฉลี่ยของปัญหาแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน จะพิจารณาจาก ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือ S.D. ที่แสดงถึงการกระจายของข้อมูลของปัญหาแต่ละด้าน โดยเลือกปัญหาที่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุดเป็นอันดับสอง และ สาม หากปัญหาแต่ละด้านมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากันอีก จะพิจารณาจากจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง (n) ของปัญหาแต่ละด้านต่อระดับความเห็นด้วย โดยเลือกปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากที่สุด (มาก ปานกลาง น้อย) เป็นอันดับสุดท้าย

เพื่อให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้น ในตารางที่ 4.2 ข้างบนนี้ที่แสดงการวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ผู้ศึกษาได้ใส่เครื่องหมาย * ไว้ท้ายตัวเลขที่ผู้ศึกษาเห็นว่า เป็นค่าหรือตัวเลขที่สำคัญที่สุดของแต่ละด้านหรือแต่ละข้อไว้ด้วย

ผลจากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นถึง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ๆ ละ 5 ข้อคำถาม โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อยจำนวน 4 ข้อคำถาม ยกเว้นคำถามสุดท้ายจำนวน 1 ข้อคำถามที่เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับภาพรวม นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังได้นำเสนอสรุปค่าเฉลี่ยรวมจำนวน 5 ข้อคำถามนั้นไว้ในตอนท้ายของแต่ละด้าน และท้ายสุด ยังมีภาพรวมทั้งหมดของปัญหาอีก 1 ข้อคำถาม ดังนี้

1. ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก 1 ข้อคำถาม และเห็นด้วยในระดับปานกลาง 3 ข้อคำถาม กล่าวคือ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.34) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการ เช่น แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.22) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การเฝ้าและเตือนภัยทางธรรมชาติ (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.16) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นไม่ประสบผลสำเร็จในการเปิดโอกาสหรือชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลเช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาที่ดินทำกินไม่เพียงพอ และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.06) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามแผนการปฏิบัติราชการ

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.21) ว่า ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นมีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการมาก

สรุป ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ รวม 5 ข้อคำถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่าง คือ เห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 2.20)

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านคุณภาพการให้บริการ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 4 ข้อคำถาม

กล่าวคือ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.26) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังซันไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการสำคัญหรือโครงการเร่งด่วน เช่น โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.18) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังซันไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้ในการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบล (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.13) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังซันไม่ประสบความสำเร็จในชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น เสนอความคิดเห็นในการลดขั้นตอนการให้บริการประชาชน และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.12) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังซันไม่ประสบผลสำเร็จในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น การระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ดินทำกิน

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.22) ว่า ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังซันมีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านคุณภาพการให้บริการมาก

สรุป ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังซันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานด้านการบริหารจัดการด้านคุณภาพการให้บริการ รวม 5 ข้อคำถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่าง คือ เห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 2.18)

3. ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 4 ข้อคำถาม กล่าวคือ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.28) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังซันไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแบ่งอำนาจหรือกระจายอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.20) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังซันไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่คำนึงถึงการใช้งบประมาณอย่างประหยัด (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.18) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังซันไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่คำนึงถึงความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.10) ว่า องค์การ

บริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน ไม่ประสบความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลดระยะเวลาหรือขั้นตอนการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่จำเป็น

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.21) ว่า ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันมีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการมาก

สรุป ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ รวม 5 ข้อคำถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่าง คือ เห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 2.19)

4. ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านการพัฒนาหน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 4 ข้อคำถาม กล่าวคือ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.24) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนและขั้นตอนการพัฒนาหรือปรับปรุงองค์การบริหารส่วนตำบล (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.18) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.15) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการยกเลิกกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการประชาชน และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.14) ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล

ในส่วนของภาพรวม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.21) ว่า ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันมีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านการพัฒนาหน่วยงานมาก

สรุป ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานด้านการพัฒนาหน่วยงาน รวม 5 ข้อคำถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่าง คือ เห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 2.18)

5. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้านในภาพรวมทั้งหมด กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.12) ต่อปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานในภาพรวมทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ (3) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และ (4) การพัฒนาหน่วยงาน

2.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ได้แสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าสถิติการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอวังจันทน์ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปานกลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
1. การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ							
1.1 ผู้บริหารทุกระดับของ อบต. ควรได้รับการฝึกอบรมเรื่อง การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการ	(459)	(495)	(32)	(986)	2.43*	0.56	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การพัฒนาการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการ ปฏิบัติราชการตามคำรับรองของ หน่วยงาน 4 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ ความ เห็น ด้วย
	มาก (n) (%)	ปาน กลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
1.2 ผู้บริหาร อบต. ควรสนับสนุนให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ควบคุมดูแลและตรวจสอบการ ปฏิบัติงานของ อบต. ตามแผนการ ปฏิบัติราชการ	(328) 33.27	(596) 60.45	(62) 6.29	(986) 100.00	2.27	0.57	ปาน กลาง
1.3 ผู้บริหาร อบต. ควรกำหนดเป็น นโยบายและแผนงานที่ชัดเจนในอันที่ จะนำไปสู่การปฏิบัติงานของ อบต. ในทิศทางที่สนับสนุนเชิญชวน ประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการ แก้ไขปัญหาที่สำคัญของ อบต.	(348) 35.29	(557) 56.49	(81) 8.22	(986) 100.00	2.27	0.60	ปาน กลาง
1.4 ผู้บริหาร อบต. ควรเชิญชวน ประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ด้านการประสานงานเข้ามามีส่วนร่วม ในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ของ อบต. เช่น การเฝ้าและเตือนภัย ทางธรรมชาติ	(404) 40.97	(525) 53.25	(57) 5.78	(986) 100.00	2.35	0.59	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม					2.33	0.58	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอ วังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการ ตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ ความ เห็นด้วย
	มาก (n) (%)	ปาน กลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
2. การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการด้านคุณภาพการให้บริการ							
2.1 ผู้บริหาร อบต. ควรสนับสนุนให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานโครงการสำคัญ หรือ โครงการเร่งด่วนของ อบต.							
	(365)	(578)	(43)	(986)			
	37.02	58.62	4.36	100.00	2.33*	0.55	ปาน กลาง
2.2 ผู้บริหาร อบต. ควรเข้ารับการพัฒนา หรือฝึกอบรมเพื่อให้เห็นถึงการบริหาร จัดการในทิศทางที่ตอบสนองความ ต้องการของประชาชน							
	(319)	(604)	(63)	(986)			
	32.35	61.26	6.39	100.00	2.26	0.57	ปาน กลาง
2.3 ผู้บริหาร อบต. ควรประชาสัมพันธ์ หรือชี้แจงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการเข้า มามีส่วนร่วมในการพัฒนาการให้บริการ ของ อบต.							
	(369)	(547)	(70)	(986)			
	37.42	55.48	7.10	100.00	2.30	0.59	ปาน กลาง
2.4 ผู้บริหาร อบต. ควรมีมาตรการหรือ ขั้นตอนที่ชัดเจนในการดำเนินงานที่ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการพิจารณาหรือตัดสินใจนำ เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้ในการให้บริการประชาชนของ อบต.							
	(375)	(547)	(64)	(986)			
	38.03	55.48	6.49	100.00	2.32	0.59	ปาน กลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม				2.30	0.58	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การพัฒนาการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการ ปฏิบัติราชการตามคำรับรองของ หน่วยงาน 4 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ ความ เห็น ด้วย
	มาก (n) (%)	ปาน กลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
3. การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการด้านประสิทธิภาพของ การปฏิบัติราชการ							
3.1 ผู้บริหาร อบต. ควรทำตัวเป็น แบบอย่างที่ดี ชัดเจน และต่อเนื่องใน การสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการแบ่งอำนาจหรือ กระจายอำนาจของ อบต.	(339) 34.38	(610) 61.87	(37) 3.75	(986) 100.00	2.31	0.54	ปาน กลาง
3.2 อบต. ควรกำหนดแผนหรือ ขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนในการ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการลดระยะเวลาหรือขั้นตอน การปฏิบัติราชการของ อบต. ที่ไม่ จำเป็น	(299) 30.32	(639) 64.81	(48) 4.87	(986) 100.00	2.25	0.54	ปาน กลาง
3.3 ผู้บริหารทุกระดับของ อบต. ควร ถือเป็นนโยบายหรืองานหลักที่จะต้อง ร่วมมือกันสนับสนุนให้ประชาชนเข้า มามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต. ที่คำนึงถึงความคุ้มค่าและ ประโยชน์สูงสุด	(400) 40.57	(554) 56.19	(32) 3.25	(986) 100.00	2.37*	0.55	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การพัฒนาการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการ ปฏิบัติราชการตามคำรับรองของ หน่วยงาน 4 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ ความ เห็น ด้วย
	มาก (n) (%)	ปาน กลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
3.4 ผู้บริหาร อบต. ควรเป็นแบบอย่าง ที่ดีของการสนับสนุนให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ของ อบต. ที่คำนึงถึงการใช้ งบประมาณอย่างประหยัด	(293) 29.72	(652) 66.13	(41) 4.16	(986) 100.00	2.26	0.52	ปาน กลาง
เฉลี่ยรวม					2.30	0.54	ปาน กลาง
4. การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการด้านการพัฒนา หน่วยงาน							
4.1 ผู้บริหาร อบต. ควรชี้แจง ประชาชนทราบและเข้าใจถึง ความสำคัญและความจำเป็นของการ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามแผนและขั้นตอนการพัฒนาหรือ ปรับปรุง อบต. ตั้งแต่แรก	(435) 44.12	(489) 49.59	(62) 6.29	(986) 100.00	2.38*	0.60	มาก
4.2 ผู้บริหาร อบต. ควร ประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้เกี่ยวข้อง ด้านการบริหารจัดการจากภายนอกเข้า มามีส่วนร่วม เช่น ดำรงตำแหน่งใน คณะกรรมการ เพื่อพัฒนาหรือ ปรับปรุงการบริหารจัดการของ อบต.	(335) 33.98	(588) 59.63	(63) 6.39	(986) 100.00	2.28	0.57	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การพัฒนาการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการ ปฏิบัติราชการตามคำรับรองของ หน่วยงาน 4 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ ความ เห็น ด้วย
	มาก (n) (%)	ปาน กลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
4.3 ผู้บริหาร อบต. ควรชี้แจง และเชิญ ชวนให้ประชาชนหรือผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญภายนอกเข้ามามีส่วน ร่วม เช่น ร่วมอยู่ในคณะกรรมการ เพื่อพิจารณายกเลิกกฎระเบียบที่เป็น อุปสรรคต่อการให้บริการประชาชน ของ อบต.	(336) 34.08	(603) 61.16	(47) 4.77	(986) 100.00	2.29	0.55	ปาน กลาง
4.4 ผู้บริหาร อบต. ควรกำหนดเป็น นโยบายที่ชัดเจนและนำไปสู่การ ยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจังในการ สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการคิด วางแผน ตัดสินใจ และ ร่วมดำเนินงานกับ อบต. ในการ พัฒนาบุคลากรของ อบต. เพื่อสร้าง ความพร้อมในการปฏิบัติงานของ อบต.	(367) 37.22	(586) 59.43	(33) 3.35	(986) 100.00	2.34	0.54	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม				2.32	0.57	ปาน กลาง

ผลจากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นถึง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการ
พัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอ

วังขึ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้านๆ ละ 4 ข้อคำถาม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อย นอกจากนี้ ยังได้สรุปค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้าน ๆ ละ 4 ข้อคำถามไว้ท้ายสุดของแต่ละด้านด้วย ดังนี้

1. การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก 2 ข้อคำถาม และเห็นด้วยในระดับปานกลาง 2 ข้อคำถาม กล่าวคือ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.43) ว่า ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลควรได้รับการฝึกอบรมเรื่องการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการ (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.35) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรเชิญชวนประชาชนที่มีความรู้ความสามารถด้านการประสานงานเข้ามามีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การเฝ้าและเตือนภัยทางธรรมชาติ (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.27, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามแผนการปฏิบัติราชการ และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.27, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.60) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรกำหนดเป็นนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนในอันที่จะนำไปสู่การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในทิศทางที่สนับสนุนเชิญชวนประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล

สรุป ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังขึ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติ รวม 4 ข้อคำถาม พบว่าค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่าง คือ เห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 2.33)

2. การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านคุณภาพการให้บริการ กลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 4 ข้อคำถาม กล่าวคือ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.33) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โครงการสำคัญ หรือโครงการเร่งด่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.32) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีมาตรการหรือขั้นตอนที่ชัดเจนในการดำเนินงานที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาหรือตัดสินใจนำเทคโนโลยีที่

ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้ในการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบล (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.30) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.26) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรเข้ารับการพัฒนาหรือฝึกอบรมเพื่อให้เห็นถึงการบริหารจัดการในทิศทางที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน

สรุป ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานด้านคุณภาพการให้บริการ รวม 4 ข้อคำถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่าง คือ เห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 2.30)

3. การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก 2 ข้อคำถาม และเห็นด้วยในระดับปานกลาง 2 ข้อคำถาม กล่าวคือ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.37) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรถือเป็นนโยบายหรืองานหลักที่จะต้องร่วมมือกันสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่คำนึงถึงความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.31) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ชัดเจน และต่อเนื่องในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแบ่งอำนาจหรือกระจายอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.26) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรเป็นแบบอย่างที่ดีของการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่คำนึงถึงการใช้งบประมาณอย่างประหยัด และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.25) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรกำหนดแผนหรือขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลดระยะเวลาหรือขั้นตอนการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่จำเป็น

สรุป ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ รวม 4 ข้อคำถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่าง คือ เห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 2.30)

4. การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านการพัฒนาหน่วยงาน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก 2 ข้อคำถาม และเห็นด้วยใน

ระดับปานกลาง 2 ข้อคำถาม กล่าวคือ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.38) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรชี้แจงประชาชนทราบและเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนและขั้นตอนการพัฒนาหรือปรับปรุงองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งแต่แรก (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.34) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจนและนำไปสู่การยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจังในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ตัดสินใจ และร่วมดำเนินงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.29) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรชี้แจง และเชิญชวนให้ประชาชนหรือผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ร่วมอยู่ในคณะกรรมการเพื่อพิจารณาขกเลิกกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบล และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.28) ว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการจากภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล

สรุป ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานด้านการพัฒนาหน่วยงาน รวม 4 ข้อคำถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่าง คือ เห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 2.32)

2.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ได้แสดงได้ในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าสถิติการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้
การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายใน
และปัจจัยภายนอก

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนา การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จ ตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัย ภายในและปัจจัยภายนอก	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ ความเห็น ด้วย
	มาก (n) (%)	ปาน กลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
1. ปัจจัยภายใน							
1.1 การที่ผู้บริหาร อบต. ตระหนัก หรือเชื่อมั่นศรัทธาในความสำคัญและ ความจำเป็นของการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการ อบต.	(466) 47.26	(492) 49.90	(28) 2.84	(986) 100.00	2.44*	0.55	มาก
1.2 การที่ อบต. หรือผู้บริหาร อบต. มี งบประมาณเพียงพอสำหรับการ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของ ประชาชน	(268) 27.18	(662) 67.14	(56) 5.68	(986) 100.00	2.22	0.53	ปาน กลาง
1.3 การที่ผู้บริหาร อบต. ให้นำ เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้สนับสนุนการมี ส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อบต.	(291) 29.51	(632) 64.10	(63) 6.39	(986) 100.00	2.23	0.60	ปาน กลาง
1.4 การที่ผู้บริหาร อบต. มีความรู้ ความสามารถและมีศิลปะในการชักชวน และสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการบริหารจัดการ อบต.	(364) 36.92	(580) 58.82	(42) 4.26	(986) 100.00	2.33	0.55	ปาน กลาง
	ค่าเฉลี่ยรวม				2.31	0.56	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนา การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จ ตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัย ภายในและปัจจัยภายนอก	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ ความ เห็น ด้วย
	มาก (n) (%)	ปาน กลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
2. ปัจจัยภายนอก							
2.1 การที่ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. ตระหนักถึงความสำคัญและความ จำเป็นของการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการ อบต.	(392)	(559)	(35)	(986)	2.36*	0.55	มาก
2.2 การที่ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. มีฐานะทางเศรษฐกิจพอสมควร	(279)	(661)	(46)	(986)	2.24	0.52	ปาน กลาง
2.3 การที่ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. มีกลุ่มหรือเครือข่ายที่เข้มแข็งในการมี ส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อบต.	(320)	(601)	(65)	(986)	2.26	0.57	ปาน กลาง
2.4 การที่ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วน ร่วมเป็นประจำ	(363)	(578)	(45)	(986)	2.32	0.569	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ยรวม					2.30	0.55	ปาน กลาง

ผลจากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นถึง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การ บริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและ ปัจจัยภายนอก รวม 2 ปัจจัย ๆ ละ 4 ข้อคำถาม โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย รวมทั้ง ได้สรุปค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละปัจจัยไว้ในตอนท้ายอีกด้วย ดังนี้

1. ปัจจัยภายใน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก 1 ข้อคำถาม และเห็นด้วยในระดับปานกลาง 3 ข้อคำถาม กล่าวคือ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.44) ว่า การที่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตระหนักหรือเชื่อมั่นศรัทธาในความสำคัญและความจำเป็นของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.33) ว่า การที่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความสามารถและมีศิลปะในการชักชวนและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.23) ว่า การที่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลให้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.22) ว่า การที่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณเพียงพอสำหรับการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน

สรุป ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัจจัยภายใน พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่าง คือ เห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 2.31)

2. ปัจจัยด้านภายนอก กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก 1 ข้อคำถาม และเห็นด้วยในระดับปานกลาง 3 ข้อคำถาม กล่าวคือ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.36) ว่า การที่ประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.32) ว่า การที่ประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเป็นประจำ (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.26) ว่า การที่ประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีกลุ่มหรือเครือข่ายที่เข้มแข็งในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อบต. และ (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.24) ว่า การที่ประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะทางเศรษฐกิจพอสมควร

สรุป ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัจจัยภายนอก พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่าง คือ เห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 2.30)

2.4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน ดังได้แสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าสถิติการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน

การเปรียบเทียบภาพรวมของ การมีส่วนร่วมของประชาชนและ ภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วม ของ อบต. ในอำเภอวังชัน	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ ความ เห็น ด้วย
	มาก (n) (%)	ปาน กลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
1. ในภาพรวม อบต. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต	(390) 39.55	(555) 56.29	(41) 4.16	(986) 100.00	2.35*	0.56	มาก
2. ในภาพรวม อบต. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. มากกว่า อบต. อื่นในพื้นที่ใกล้เคียง	(276) 27.99	(664) 67.34	(46) 4.67	(986) 100.00	2.23	0.52	ปาน กลาง
3. ในภาพรวม อบต. ในอนาคต สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. สูงกว่าในปัจจุบัน	(322) 32.66	(590) 59.84	(74) 7.51	(986) 100.00	2.25	0.58	ปาน กลาง
4. ในภาพรวม อบต. ในอนาคตมีแนวโน้มสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนสูงกว่าในปัจจุบัน	(338) 34.28	(606) 61.64	(42) 4.26	(986) 100.00	2.30	0.54	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

การเปรียบเทียบภาพรวมของ การมีส่วนร่วมของประชาชนและ ภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วม ของ อบต. ในอำเภอวังชิ้น	ระดับความเห็นด้วย				ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	S.D.	ระดับ ความ เห็น ด้วย
	มาก (n) (%)	ปาน กลาง (n) (%)	น้อย (n) (%)	รวม (n) (%)			
5. ในภาพรวม อบต. ในอนาคตมี แนวโน้มที่จะพัฒนาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารจัดการ ของ อบต. ให้ประสบความสำเร็จเพิ่ม มากขึ้น	(369)	(582)	(35)	(986)	2.34	0.54	มาก
	ค่าเฉลี่ยรวม				2.29	0.55	ปาน กลาง

ผลจากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.5 แสดงผลการศึกษาคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น รวม 5 ข้อคำถาม ดังนี้ (1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 2.35) ว่า ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต (2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.23) ว่า ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นในพื้นที่ใกล้เคียง (3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.25) ว่า ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคตสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลสูงกว่าในปัจจุบัน (4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.30) ว่า ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคตมีแนวโน้มสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนสูงกว่าในปัจจุบัน และ (5) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.34) ว่า ในภาพรวม องค์การบริหาร

ส่วนตำบลในอนาคตมีแนวโน้มที่จะพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ประสบความสำเร็จเพิ่มมากขึ้น

สรุป ในการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบความสำเร็จ รวม 5 ข้อคำถาม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมของกลุ่มตัวอย่าง คือ เห็นด้วยในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 2.29)

2.5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ประกอบด้วย 2 หัวข้อ ดังนี้

2.5.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง (ตารางที่ 4.6)

2.5.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามประเภท คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังชิ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน (ตารางที่ 4.7)

2.5.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง แสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าสถิติการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง

การเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อ ภาพรวมของการพัฒนาการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอ วังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติ ราชการตามคำรับรองของ หน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามเพศ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 986)				t	Sig. (2- tailed)
	ชาย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) S.D. (n = 539)	หญิง ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) S.D. (n = 447)				
1. ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติ ราชการ						
1.1 ผู้บริหารทุกระดับของ อบต. ควรได้รับการฝึกอบรมเรื่องการ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ของแผนปฏิบัติราชการ	2.41	0.57	2.46	0.54	-1.541	0.124* *
1.2 ผู้บริหาร อบต. ควรสนับสนุน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การควบคุมดูแลและตรวจสอบการ ปฏิบัติงานของ อบต. ตามแผนการ ปฏิบัติราชการ	2.29	0.57	2.24	0.57	1.531	0.126* *

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 986)				t	Sig. (2- tailed)
	ชาย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (n =	S.D.	หญิง ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (n =	S.D.		
ภาพรวมของการพัฒนาการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอ วังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติ ราชการตามคำรับรองของ หน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามเพศ	539)		447)			
1.3 ผู้บริหาร อบต. ควรกำหนดเป็น นโยบายและแผนงานที่ชัดเจนใน อันที่จะนำไปสู่การปฏิบัติงานของ อบต. ในทิศทางที่สนับสนุนเชิญ ชวนประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของ อบต.	2.27	0.60	2.27	0.61	0.217	0.828* *
1.4 ผู้บริหาร อบต. ควรเชิญชวน ประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ด้านการประสานงานเข้ามามีส่วน ร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของ อบต. เช่น การเฝ้าและ เตือนภัยทางธรรมชาติ	2.39	0.58	2.31	0.59	2.000	0.046*
ค่าเฉลี่ยรวม	2.34	0.58	2.32	0.58	0.552	0.281* *

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 986)				t	Sig. (2- tailed)
	ชาย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (n =	S.D.	หญิง ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (n =	S.D.		
ภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามเพศ	539)		447)			
2. ด้านคุณภาพการให้บริการ						
2.1 ผู้บริหาร อบต. ควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการสำคัญหรือโครงการเร่งด่วนของ อบต.	2.33	0.55	2.32	0.56	0.228	0.820* *
2.2 ผู้บริหาร อบต. ควรเข้ารับการพัฒนาหรือฝึกอบรมเพื่อให้เห็นถึงการบริหารจัดการในทิศทางที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน	2.26	0.55	2.26	0.59	0.232	0.816* *
2.3 ผู้บริหาร อบต. ควรประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการให้บริการของ อบต.	2.32	0.58	2.29	0.61	0.812	0.417* *

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 986)				t	Sig. (2- tailed)
	ชาย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (n =	S.D.	หญิง ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (n =	S.D.		
ภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามเพศ						
2.4 ผู้บริหาร อบต. ควรมีมาตรการหรือขั้นตอนที่ชัดเจนในการดำเนินงานที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาหรือตัดสินใจนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้ในการให้บริการประชาชนของ อบต.	2.34	0.59	2.28	0.59	1.522	0.128*
ค่าเฉลี่ยรวม	2.31	0.57	2.29	0.59	0.699	0.545*
3. ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ						
3.1 ผู้บริหาร อบต. ควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ชัดเจน และต่อเนื่องในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแบ่งอำนาจหรือกระจายอำนาจของ อบต.	2.30	0.52	2.31	0.55	-0.249	0.803*

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 986)				t	Sig. (2- tailed)
	ชาย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (n = 539)	S.D.	หญิง ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (n = 447)	S.D.		
ภาพรวมของการพัฒนาการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอ วังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติ ราชการตามคำรับรองของ หน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามเพศ						
3.2 อบต. ควรกำหนดแผนหรือ ขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนใน การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการลดระยะเวลาหรือ ขั้นตอนการปฏิบัติราชการของ อบต. ที่ไม่จำเป็น	2.27	0.52	2.23	0.55	1.049	0.294* *
3.3 ผู้บริหารทุกระดับของ อบต. ควรถือเป็นนโยบายหรืองานหลักที่ จะต้องร่วมมือกันสนับสนุนให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานของ อบต. ที่คำนึงถึง ความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด	2.24	0.55	2.33	0.54	2.089	0.037*
3.4 ผู้บริหาร อบต. ควรเป็น แบบอย่างที่ดีของการสนับสนุนให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการของ อบต. ที่คำนึงถึง การใช้งบประมาณอย่างประหยัด	2.29	0.52	2.21	0.53	2.605	0.009*
ค่าเฉลี่ยรวม	2.28	0.528	2.27	0.54	1.374	0.286* *

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 986)				t	Sig. (2- tailed)
	ชาย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) S.D. (n =	หญิง ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) S.D. (n =				
ภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามเพศ						
4. ด้านการพัฒนาหน่วยงาน						
4.1 ผู้บริหาร อบต. ควรชี้แจงประชาชนทราบและเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนและขั้นตอนการพัฒนาหรือปรับปรุง อบต. ตั้งแต่แรก	2.37	0.58	2.39	0.62	-0.521	0.602* *
4.2 ผู้บริหาร อบต. ควรประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการจากภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารจัดการของ อบต.	2.30	0.58	2.25	0.57	1.488	0.137* *
4.3 ผู้บริหาร อบต. ควรชี้แจงและเชิญชวนให้ประชาชนหรือผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ร่วมอยู่ในคณะกรรมการ เพื่อพิจารณายกเลิกกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการประชาชนของ อบต.	2.30	0.55	2.28	0.55	0.583	0.560* *

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 986)				t	Sig. (2- tailed)	
	ชาย ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (n =	S.D.	หญิง ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (n =	S.D.			
ภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามเพศ							
4.4 ผู้บริหาร อบต. ควรกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจนและนำไปสู่การยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจังในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด วางแผนตัดสินใจ และร่วมดำเนินงานกับ อบต. ในการพัฒนาบุคลากรของ อบต. เพื่อสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานของ อบต.	2.34	0.55	2.34	0.53	0.168	0.867*	
	ค่าเฉลี่ยรวม	2.33	0.565	2.32	0.57	0.763	0.542*

หมายเหตุ เฉพาะตารางที่วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ผู้ศึกษาได้ยึดถือแนวทางการวิเคราะห์ ดังนี้

1) การวิเคราะห์หรือการทดสอบค่าที (t-test) เป็นการทดสอบผลต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 กลุ่มเท่านั้น เช่น ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายกับเพศหญิงต่อข้อความที่นำมาวิเคราะห์ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ สำหรับในที่นี้ ผู้ศึกษาได้พิจารณาจากค่า Sig. กล่าวคือ ถ้าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกัน ค่า Sig. (2-

tailed) จะน้อยกว่าหรือเท่ากับ α หรือเขียนว่า Sig. (2-tailed) $< \alpha$ หรือ Sig. (2-tailed) = α (ในตารางได้ใส่เครื่องหมาย * ไว้ ซึ่งหมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) แต่ถ้าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน ค่า Sig. (2-tailed) จะมากกว่า α หรือเขียนว่า Sig. (2-tailed) $> \alpha$ (ในตารางได้ใส่เครื่องหมาย ** ไว้ ซึ่งหมายถึง non significant หรือ ไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) (กัลยา วานิชย์บัญชา (2549: 234-235) ในหนังสือ เรื่อง “การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล” และธานีทร์ ศิลป์จารุ (2552: 356-361) ในหนังสือ เรื่อง “การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS”)

- 2) t หมายถึง ค่าสถิติที่คำนวณได้จากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง
- 3) Sig. (2-tailed) หมายถึง ค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐาน (หมายถึง ข้อคิดเห็นหรือข้อความที่ใช้เป็นมูลฐานของการหาเหตุผลของการวิจัย) ในกรณีนี้ หมายถึง แยกต่าง หรือ ไม่แตกต่างกัน
- 4) ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) ที่ใช้เป็นเกณฑ์สำหรับการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐาน ว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันหรือไม่แตกต่างกัน ในที่นี้กำหนดให้ $\alpha = 0.05$ หรือที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05 หรือ 95 %
- 5) * หมายถึง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แยกต่าง (Sig. (2-tailed) $< \alpha$) หรือ (Sig. (2-tailed) = α)
- 6) ** หมายถึง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน (Sig.(2-tailed) $> \alpha$)

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.6 เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มจำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิงต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ปรากฏว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 4 ด้าน คือ (1) ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ (3) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และ (4) การพัฒนาหน่วยงาน ไม่แตกต่างกัน โดยค่า Sig. (2-tailed) มากกว่า α (ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) ทั้งนี้ ได้ใส่เครื่องหมาย * ไว้ในตาราง (ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ 0.281, 0.545, 0.286 และ 0.542 ตามลำดับ) เช่นนี้หมายความว่า ความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชายกับเพศหญิงไม่แตกต่างกัน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) ทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าว

สรุป การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิงต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนใน

การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน

2.5.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามประเภท คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังชิ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน แสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ค่าสถิติการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามประเภท คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังชิ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมของ การพัฒนาการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอวังชิ้นตามแนว ทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรอง ของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตาม ประเภท	กลุ่มตัวอย่าง (n = 986)					t	Sig. (2- tailed)
	อบต. วังชิ้น ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (n = 430)	S.D.	อบต. นาพูน ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (n = 556)	S.D.			
1. ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติ ราชการ							
1.1 ผู้บริหารทุกระดับของ อบต. ควร ได้รับการฝึกอบรมเรื่องการส่งเสริม ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการของ อบต. เพื่อให้การ ปฏิบัติหน้าที่ประสบความสำเร็จตาม เป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการ	2.48	0.57	2.40	0.55	2.400	0.017*	

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อ ภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารจัดการ ของ อบต. ในอำเภอวังชิ้น ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตาม คำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามประเภท	กลุ่มตัวอย่าง (n = 986)					
	อบต. วังชิ้น ค่าเฉลี่ย S.D. (\bar{X}) (n = 430)		อบต. นาพูน ค่าเฉลี่ย S.D. (\bar{X}) (n = 556)		t	Sig. (2- tailed)
1.2 ผู้บริหาร อบต. ควรสนับสนุน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การควบคุมดูแลและตรวจสอบการ ปฏิบัติงานของ อบต. ตามแผนการ ปฏิบัติราชการ	2.36	0.60	2.20	0.53	4.215	0.000*
1.3 ผู้บริหาร อบต. ควรกำหนดเป็น นโยบายและแผนงานที่ชัดเจนใน อันที่จะนำไปสู่การปฏิบัติงานของ อบต. ในทิศทางที่สนับสนุนเชิญ ชวนประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญขอ อบต.	2.30	0.60	2.25	0.60	1.234	0.218* *
1.4 ผู้บริหาร อบต. ควรเชิญชวน ประชาชนที่มีความรู้ความสามารถ ด้านการประสานงานเข้ามามีส่วน ร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของ อบต. เช่น การเฝ้าและ เตือนภัยทางธรรมชาติ	2.37	0.60	2.34	0.57	0.949	0.343* *
ค่าเฉลี่ยรวม	2.38	0.59	2.30	0.56	2.200	0.145* *

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อ ภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารจัดการ ของ อบต. ในอำเภอวังชิ้น ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตาม คำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามประเภท	กลุ่มตัวอย่าง (n = 986)					
	อบต. วังชิ้น ค่าเฉลี่ย S.D. (\bar{X}) (n = 430)		อบต. นาพูน ค่าเฉลี่ย S.D. (\bar{X}) (n = 556)		t	Sig. (2- tailed)
2. ด้านคุณภาพการให้บริการ						
2.1 ผู้บริหาร อบต. ควรสนับสนุน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การดำเนินงาน โครงการสำคัญ หรือ โครงการเร่งด่วนของ อบต.	2.38	0.59	2.29	0.52	2.622	0.009*
2.2 ผู้บริหาร อบต. ควรให้การ พัฒนาหรือฝึกอบรมเพื่อให้เห็นถึง การบริหารจัดการในทิศทางที่ ตอบสนองความต้องการของ ประชาชน	2.34	0.55	2.20	0.57	4.043	0.000*
2.3 ผู้บริหาร อบต. ควร ประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนเห็นถึง ความสำคัญของการเข้ามามีส่วน ร่วมในการพัฒนาการให้บริการของ อบต.	2.34	0.61	2.27	0.59	1.904	0.057*

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 986)					
	อบต. วังชัน ค่าเฉลี่ย S.D. (\bar{X}) (n = 430)		อบต. นาพูน ค่าเฉลี่ย S.D. (\bar{X}) (n = 556)		t	Sig. (2- tailed)
ภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามประเภท						
2.4 ผู้บริหาร อบต. ควรมีมาตรการหรือขั้นตอนที่ชัดเจนในการดำเนินงานที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาหรือตัดสินใจนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้ในการให้บริการประชาชนของ อบต.	2.32	0.61	2.31	0.57	0.368	0.713**
ค่าเฉลี่ยรวม	2.35	0.59	2.27	0.56	2.234	0.195**
3. ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ						
3.1 ผู้บริหาร อบต. ควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ชัดเจน และต่อเนื่องในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแบ่งอำนาจหรือกระจายอำนาจของ อบต.	2.37	0.56	2.26	0.51	3.041	0.002*
3.2 อบต. ควรกำหนดแผนหรือขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลดระยะเวลาหรือขั้นตอนการปฏิบัติราชการของ อบต. ที่ไม่จำเป็น	2.33	0.54	2.19	0.52	4.171	0.000*

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 986)					
	อบต. วังชัน ค่าเฉลี่ย S.D. (\bar{X}) (n = 430)		อบต. นาพูน ค่าเฉลี่ย S.D. (\bar{X}) (n = 556)		t	Sig. (2- tailed)
ภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามประเภท						
3.3 ผู้บริหารทุกระดับของ อบต. ควรถือเป็นนโยบายหรืองานหลักที่ต้องร่วมมือกันสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต. ที่คำนึงถึงความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด	2.41	0.55	2.34	0.54	2.060	0.040*
3.4 ผู้บริหาร อบต. ควรเป็นแบบอย่างที่ดีของการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. ที่คำนึงถึงการใช้งบประมาณอย่างประหยัด	2.33	0.54	2.19	0.50	4.222	0.000*
ค่าเฉลี่ยรวม	2.36	0.55	2.25	0.52	3.374	0.011*
4. ด้านการพัฒนาหน่วยงาน						
4.1 ผู้บริหาร อบต. ควรชี้แจงประชาชนทราบและเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนและขั้นตอนการพัฒนาหรือปรับปรุง อบต. ตั้งแต่แรก	2.39	0.58	2.37	0.62	0.570	0.569* *

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อ ภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารจัดการ ของ อบต. ในอำเภอวังชิ้น ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตาม คำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามประเภท	กลุ่มตัวอย่าง (n = 986)					
	อบต. วังชิ้น ค่าเฉลี่ย S.D. (\bar{X}) (n = 430)		อบต. นาพูน ค่าเฉลี่ย S.D. (\bar{X}) (n = 556)		t	Sig. (2- tailed)
4.2 ผู้บริหาร อบต. ควร ประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้เชี่ยวชาญ ด้านการบริหารจัดการจากภายนอก เข้ามามีส่วนร่วม เช่น ดำรงตำแหน่ง ในคณะกรรมการ เพื่อพัฒนาหรือ ปรับปรุงการบริหารจัดการของ อบต.	2.36	0.59	2.21	0.56	3.998	0.000*
4.3 ผู้บริหาร อบต. ควรชี้แจง และ เชิญชวนให้ประชาชนหรือผู้ที่มี ความรู้ความเชี่ยวชาญภายนอกเข้า มามีส่วนร่วม เช่น ร่วมอยู่ใน คณะกรรมการ เพื่อพิจารณายกเลิก กฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการ ให้บริการประชาชนของ อบต.	2.35	0.55	2.25	0.55	3.043	0.002*

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

การเปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อ	กลุ่มตัวอย่าง (n = 986)					
	อบต. วังชัน		อบต. นาพูน		t	Sig. (2- tailed)
ภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารจัดการ ของ อบต. ในอำเภอวังชัน ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตาม คำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามประเภท	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (n = 430)	S.D.	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (n = 556)	S.D.		
4.4 ผู้บริหาร อบต. ควรกำหนดเป็น นโยบายที่ชัดเจนและนำไปสู่การ ยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจังในการ สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการคิด วางแผน ตัดสินใจ และร่วมดำเนินงานกับ อบต. ใน การพัฒนาบุคลากรของ อบต. เพื่อ สร้างความพร้อมในการปฏิบัติงาน ของ อบต.	2.40	0.53	2.29	0.54	3.028	0.003*
ค่าเฉลี่ยรวม	2.38	0.56	2.28	0.57	2.660	0.144*

หมายเหตุ เฉพาะตารางที่วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามประเภท คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังชันกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน ผู้ศึกษาได้ยึดถือแนวทางการวิเคราะห์ ดังนี้

1) การวิเคราะห์หรือการทดสอบค่าที (t-test) เป็นการทดสอบผลต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 กลุ่มเท่านั้น ได้แก่ ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภท คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังชันกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน

ต่อข้อคำถามที่นำมาวิเคราะห์ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ สำหรับในที่นี้ ผู้ศึกษาได้พิจารณาจากค่า Sig. กล่าวคือ ถ้าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม **แตกต่างกัน** ค่า Sig. (2-tailed) จะน้อยกว่า หรือเท่ากับ α หรือเขียนว่า Sig. (2-tailed) $< \alpha$ หรือ Sig. (2-tailed) = α (ในตารางได้ใส่เครื่องหมาย * ไว้ ซึ่งหมายถึง มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) แต่ถ้าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม **ไม่แตกต่างกัน** ค่า Sig. (2-tailed) จะมากกว่า α หรือเขียนว่า Sig. (2-tailed) $> \alpha$ (ในตารางได้ใส่เครื่องหมาย **ไว้ ซึ่งหมายถึง non significant หรือ ไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) (ชานินทร์ ศิลป์จารุ (2552: 356-361) ในหนังสือ เรื่อง “การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS” และกัลยา วาณิชย์บัญชา (2549: 234-235) ในหนังสือ เรื่อง “การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล”)

2) t หมายถึง ค่าสถิติที่คำนวณได้จากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

3) Sig.(2-tailed) หมายถึง ค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐาน (หมายถึง ข้อคิดเห็นหรือข้อความที่ใช้เป็นมูลฐานของการหาเหตุผลของการวิจัย) ในกรณีนี้ หมายถึง แตกต่าง หรือ ไม่แตกต่างกัน

4) ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) ที่ใช้เป็นเกณฑ์สำหรับการยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐาน ว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันหรือไม่แตกต่างกัน ในที่นี้กำหนดให้ $\alpha = 0.05$ หรือที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05 หรือ 95 %

5) * หมายถึง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม แตกต่างกัน (Sig.(2-tailed) $< \alpha$ หรือ Sig. (2-tailed) = α)

6) ** หมายถึง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน (Sig.(2-tailed) $> \alpha$)

จากการวิเคราะห์ตารางที่ 4.7 เป็นการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามประเภท คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังชันกับ องค์การบริหารส่วนตำบลนาพูนต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ปรากฏว่า (1) ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ (2) ด้านคุณภาพการให้บริการ และ (3) ด้านการพัฒนาหน่วยงาน **ไม่แตกต่างกัน** โดยค่า Sig.(2-tailed) **มากกว่า** α (ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) ทั้งนี้ ได้ใส่เครื่องหมาย ** ไว้ในตาราง (ค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.145, 0.195 และ 0.144 ตามลำดับ) ส่วนด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ **แตกต่างกัน** โดยค่า Sig.(2-tailed) **น้อยกว่า** α (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05) ทั้งนี้ ได้ใส่เครื่องหมาย * ไว้ในตาราง (ค่า Sig.(2-tailed) เท่ากับ 0.011

สรุป การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามประเภท คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังชันกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูนตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน พบว่า (1) ไม่แตกต่างกัน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ ด้านคุณภาพการให้บริการ และ ด้านการพัฒนาหน่วยงาน และ (2) แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ

ส่วนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ที่ได้จากความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 3 นี้ ประกอบด้วย 1 หัวข้อ ดังนี้

สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหา การพัฒนา ปัจจัย การเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้ม และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน แสดงไว้ในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ค่าสถิติสรุปการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อ หนึ่ง ปัญหา สอง การพัฒนา สาม ปัจจัย สี่ การเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมและภาพรวมแนวโน้ม และ ห้า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

หนึ่ง ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน	ระดับความเห็นด้วย			
	มาก (%)	ปาน กลาง (%)	น้อย (%)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
1. ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ	38.64	56.49*	4.87	2.34**

1.1 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชน
เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. ตามเป้าหมาย
ของแผนปฏิบัติราชการ เช่น แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

หนึ่ง ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน				
1. ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ	ระดับความเห็นด้วย			
	มาก (%)	ปาน กลาง (%)	น้อย (%)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
1.2 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลและตรวจสอบ การปฏิบัติงานของ อบต. ตามแผนการปฏิบัติราชการ	18.26	69.88*	11.87	2.06
1.3 อบต. ไม่ประสบผลสำเร็จในการเปิดโอกาสหรือชักชวน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญ ของ อบต. เช่น ปัญหาขาดแคลนบุคลากร ปัญหาที่ดินทำกินไม่ เพียงพอ	26.98	62.37*	10.65	2.16
1.4 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของ อบต. เช่น การเฝ้าและเตือนภัยทางธรรมชาติ	34.08	53.45*	12.47	2.22
1.5 ในภาพรวม อบต. มีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการของ อบต. ด้านประสิทธิผลตาม แผนปฏิบัติราชการมาก	29.82	61.16*	9.03	2.21
ค่าเฉลี่ยรวม				2.20

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

หนึ่ง ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล				
ในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน				
2. ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การบริหารจัดการด้านคุณภาพการให้บริการ	ระดับความเห็นด้วย			
	มาก (%)	ปาน กลาง (%)	น้อย (%)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
2.1 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการสำคัญหรือโครงการเร่งด่วน เช่น โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน	34.48	57.51*	8.01	2.26**
2.2 อบต. ไม่ประสบผลสำเร็จในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น การระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ดินทำกิน	24.54	62.68*	12.78	2.12
2.3 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จในการชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการให้บริการของอบต. เช่น เสนอความคิดเห็นในการลดขั้นตอนการให้บริการประชาชน	25.66	61.76*	12.58	2.13
2.4 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้ในการให้บริการประชาชนของอบต.	29.31	59.74*	10.95	2.18
2.5 ในภาพรวม อบต. มีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ด้านคุณภาพการให้บริการมาก	32.45	57.40*	10.14	2.22
ค่าเฉลี่ยรวม				2.18

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

หนึ่ง ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล				
ในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน				
	ระดับความเห็นด้วย			
	มาก (%)	ปาน กลาง (%)	น้อย (%)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
3. ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ				
3.1 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแบ่งอำนาจหรือกระจายอำนาจของ อบต.	34.48	59.03*	6.49	2.28**
3.2 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลดระยะเวลาหรือขั้นตอนการปฏิบัติราชการของ อบต. ที่ไม่จำเป็น	21.30	67.85*	10.85	2.10
3.3 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต. ที่คำนึงถึงความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด	31.03	55.58*	13.39	2.18
3.4 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. ที่คำนึงถึงการใช้งบประมาณอย่างประหยัด	31.34	57.51*	11.16	2.20
3.5 ในภาพรวม อบต. มีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการมาก	31.44	58.01*	10.55	2.21
ค่าเฉลี่ยรวม				2.19
4. ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการด้านการพัฒนาหน่วยงาน				
4.1 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนและขั้นตอนการพัฒนาหรือปรับปรุง อบต.	31.85	60.55*	7.61	2.24**

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

หนึ่ง ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล				
ในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน				
4. ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการด้านการพัฒนาหน่วยงาน	ระดับความเห็นด้วย			
	มาก (%)	ปาน กลาง (%)	น้อย (%)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
4.2 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารจัดการของ อบต.	25.86	61.87*	12.27	2.14
4.3 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการยกเลิกกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการประชาชน	28.60	57.61*	13.79	2.15
4.4 อบต. ไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรของ อบต. เพื่อสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานของ อบต.	27.28	62.98*	9.74	2.18
4.5 ในภาพรวม อบต. มีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ด้านการพัฒนาหน่วยงานมาก	31.14	58.92*	9.94	2.21
ค่าเฉลี่ยรวม				2.18
ในภาพรวมทั้งหมด อบต. มีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานมากถึง 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ (3) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และ (4) การพัฒนาหน่วยงาน	21.10	70.0*8	8.82	2.12

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน				
	ระดับความเห็นด้วย			
	มาก (%)	ปาน กลาง (%)	น้อย (%)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
1. การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ				
1.1 ผู้บริหารทุกระดับของ อบต. ควรได้รับการฝึกอบรม เรื่องการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการของ อบต. เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ประสบ ความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการ	46.55	50.20*	3.25	2.43**
1.2 ผู้บริหาร อบต. ควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการควบคุมดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงาน ของ อบต. ตามแผนการปฏิบัติราชการ	33.27	60.45*	6.29	2.27
1.3 ผู้บริหาร อบต. ควรกำหนดเป็นนโยบายและแผนงานที่ ชัดเจนในอันที่จะนำไปสู่การปฏิบัติงานของ อบต. ใน ทิศทางที่สนับสนุนเชิญชวนประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของ อบต.	35.29	56.49*	8.22	2.27
1.4 ผู้บริหาร อบต. ควรเชิญชวนประชาชนที่มีความรู้ ความสามารถด้านการประสานงานเข้ามามีส่วนร่วมในการ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของ อบต. เช่น การเฝ้าและ เตือนภัยทางธรรมชาติ	40.97	53.25*	5.78	2.35
ค่าเฉลี่ยรวม				2.33
2. การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านคุณภาพการให้บริการ				
2.1 ผู้บริหาร อบต. ควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการดำเนินงาน โครงการสำคัญ หรือ โครงการ เร่งด่วนของ อบต.	37.02	58.62*	4.36	2.33**

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สอง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน				
2. การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านคุณภาพการให้บริการ	ระดับความเห็นด้วย			
	มาก (%)	ปาน กลาง (%)	น้อย (%)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
2.2 ผู้บริหาร อบต. ควรเข้ารับการพัฒนาหรือฝึกอบรม เพื่อให้เห็นถึงการบริหารจัดการในทิศทางที่ตอบสนอง ความต้องการของประชาชน	32.35	61.26*	6.39	2.26
2.3 ผู้บริหาร อบต. ควรประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการเข้ามา มีส่วนร่วมในการพัฒนาการให้บริการของ อบต.	37.42	55.48*	7.10	2.30
2.4 ผู้บริหาร อบต. ควรมีมาตรการหรือขั้นตอนที่ชัดเจนใน การดำเนินงานที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การพิจารณาหรือตัดสินใจนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้ในการให้บริการประชาชนของ อบต.	38.03	55.48*	6.49	2.32
ค่าเฉลี่ยรวม				2.30
3. การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ				
3.1 ผู้บริหาร อบต. ควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ชัดเจน และ ต่อเนื่องในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การแบ่งอำนาจหรือกระจายอำนาจของ อบต.	34.38	61.87*	3.75	2.31
3.2 อบต. ควรกำหนดแผนหรือขั้นตอนการดำเนินงานที่ ชัดเจนในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การลดระยะเวลาหรือขั้นตอนการปฏิบัติราชการของ อบต. ที่ไม่จำเป็น	30.32	64.81*	4.87	2.25

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน				
3. การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ	ระดับความเห็นด้วย			
	มาก (%)	ปาน กลาง (%)	น้อย (%)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
3.3 ผู้บริหารทุกระดับของ อบต. ควรถือเป็นนโยบายหรือ งานหลักที่จะต้องร่วมมือกันสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต. ที่คำนึงถึงความ คุ้มค่าและประ โยชน์สูงสุด	40.57	56.19*	3.25	2.37**
3.4 ผู้บริหาร อบต. ควรเป็นแบบอย่างที่ดีของการสนับสนุน ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. ที่คำนึงถึงการใช้งบประมาณอย่างประหยัด	29.72	66.13*	4.16	2.26
ค่าเฉลี่ยรวม				2.30
4. การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาหน่วยงาน				
4.1 ผู้บริหาร อบต. ควรชี้แจงประชาชนทราบและเข้าใจถึง ความสำคัญและความจำเป็นของการเข้ามามีส่วนร่วมใน การดำเนินงานตามแผนและขั้นตอนการพัฒนาหรือ ปรับปรุง อบต. ตั้งแต่แรก	44.12	49.59*	6.29	2.38**
4.2 ผู้บริหาร อบต. ควรประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้เชี่ยวชาญ ด้านการบริหารจัดการจากภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุง การบริหารจัดการของ อบต.	33.98	59.63*	6.39	2.28
4.3 ผู้บริหาร อบต. ควรชี้แจง และเชิญชวนให้ประชาชน หรือผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ร่วมอยู่ในคณะกรรมการ เพื่อพิจารณายกเลิกกฎระเบียบ ที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการประชาชนของ อบต.	34.08	61.16*	4.77	2.29

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สอง การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวังจันทน์ตามแนวทางการปฏิบัตินโยบายตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน				
4. การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาหน่วยงาน	ระดับความเห็นด้วย			
	มาก (%)	ปาน กลาง (%)	น้อย (%)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
4.4 ผู้บริหาร อบต. ควรกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจนและนำไปสู่การยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจังในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ตัดสินใจ และร่วมดำเนินงานกับ อบต. ในการพัฒนาบุคลากรของ อบต. เพื่อสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานของ อบต.	37.22	59.43*	3.35	2.34
ค่าเฉลี่ยรวม				2.32
สาม ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ประสบผลสำเร็จตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก				
1. ปัจจัยภายใน				
1.1 การที่ผู้บริหาร อบต. ตระหนักหรือเชื่อมั่นศรัทธาในความสำคัญและความจำเป็นของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต.	47.26	49.90*	2.84	2.44**
1.2 การที่ อบต. หรือผู้บริหาร อบต. มีงบประมาณเพียงพอสำหรับการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน	27.18	67.14*	5.68	2.22
1.3 การที่ผู้บริหาร อบต. ให้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อบต.	29.51	64.10*	6.39	2.23
1.4 การที่ผู้บริหาร อบต. มีความรู้ความสามารถและมีศิลปะในการชักชวนและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อบต.	36.92	58.82*	4.26	2.33
ค่าเฉลี่ยรวม				2.31

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ตาม ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จ ตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก				
2. ปัจจัยภายนอก	ระดับความเห็นด้วย			
	มาก (%)	ปาน กลาง (%)	น้อย (%)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
2.1 การที่ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. ตระหนักถึง ความสำคัญและความจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการ อบต.	39.76	56.69*	3.55	2.36*
2.2 การที่ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. มีฐานะทาง เศรษฐกิจพอสมควร	28.30	67.04*	4.67	2.24
2.3 การที่ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. มีกลุ่มหรือเครือข่าย ที่เข้มแข็งในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อบต.	32.45	60.95*	6.59	2.26
2.4 การที่ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. ได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเป็นประจำ	36.82	58.62*	4.56	2.32
ค่าเฉลี่ยรวม				2.30
สี่ การเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวม แนวโน้มของการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น				
การเปรียบเทียบภาพรวมของการมี ส่วนร่วมประชาชนและภาพรวมแนวโน้ม				
1. ในภาพรวม อบต. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ในปัจจุบันสูง กว่าในอดีต	39.55	56.29*	4.16	2.35**
2. ในภาพรวม อบต. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการของ อบต. มากกว่า อบต. อื่นในพื้นที่ ใกล้เคียง	27.99	67.34*	4.67	2.23

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

สี่ การเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมประชาชนและภาพรวม แนวโน้มของการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น				
การเปรียบเทียบภาพรวมของการมี ส่วนร่วมประชาชนและภาพรวมแนวโน้ม	ระดับความเห็นด้วย			
	มาก (%)	ปาน กลาง (%)	น้อย (%)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
3. ในภาพรวม อบต. สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. สูงกว่าในปัจจุบัน	32.66	59.84*	7.51	2.25
4. ในภาพรวม อบต. ในอนาคตมีแนวโน้มสนับสนุนให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนสูงกว่าในปัจจุบัน	34.28	61.64*	4.26	2.30
5. ในภาพรวม อบต. ในอนาคตมีแนวโน้มที่จะพัฒนาการมี ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ให้ ประสบผลสำเร็จเพิ่มมากขึ้น	37.42	59.03*	3.55	2.34
ค่าเฉลี่ยรวม				2.29
ห้า การเปรียบเทียบภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการ ตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน				
1. จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน				
2. จำแนกตามประเภท พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3 ด้าน และแตกต่างกัน 1 ด้าน				
* หมายถึง ตัวเลขหรือค่าร้อยละ (%) ที่กลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเห็นด้วยมากที่สุดในแต่ละข้อคำถาม				
** หมายถึง ตัวเลขหรือค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ที่สำคัญที่สุดของแต่ละด้านหรือแต่ละเรื่อง				

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่า

1. สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ในแต่ละประกอบด้วย 5 ข้อคำถาม ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน
2. สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ในแต่ละด้านประกอบด้วย 4 ข้อคำถาม ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน
3. สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ในแต่ละปัจจัยประกอบด้วย 4 ข้อคำถาม ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 2 ปัจจัย
4. สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น ประกอบด้วย 5 ข้อคำถาม ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้งหมด
5. สรุปการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ปรากฏว่า เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน และเมื่อจำแนกตามประเภท พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3 ด้าน และแตกต่างกัน 1 ด้าน

ส่วนที่ 4 การสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ

แสดงรายละเอียดไว้ในภาคผนวก

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน” ผู้ศึกษาได้นำเสนอสรุปผลการศึกษาที่สำคัญ เป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย ประกอบด้วย 5 ข้อ ได้แก่

1.1.1 ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน

1.1.2 ศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน

1.1.3 ศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันประสบผลสำเร็จ

1.1.4 ศึกษาเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน

1.1.5 ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน

ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำ “แนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน” (Performance Agreement of Agency) มาเป็นกรอบแนวคิดหลัก ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ (3) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติ

ราชการ และ (4) การพัฒนาหน่วยงาน นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังได้นำปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมา เป็นกรอบแนวคิดรองสำหรับศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จ

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 3 หัวข้อ ได้แก่ (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

(2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และ (3) การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรเป้าหมายในการศึกษาคั้งนี้ คือ ประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ สำหรับกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 1,026 คน ได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 97 % และความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.03

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งผ่านการทดสอบ (pre-test) จำนวน 50 ชุด และผ่านทดสอบหาความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามซึ่งมีระดับ ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ออกไปเก็บ รวบรวมข้อมูลภาคสนามในพื้นที่ต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถาม จำนวน 1,026 ชุด ให้ กลุ่มตัวอย่างกรอก ใช้เวลาแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2552 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2552 รวม 60 วัน ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับมาได้จำนวน 986 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.10 ของแบบสอบถามทั้งหมด (1,026 ชุด) ที่แจกออกไป

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามดังกล่าวมาแปลงเป็นข้อมูล และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์สำหรับคอมพิวเตอร์ โดยมี ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ 0.05 ในส่วนของวิธีวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ในรูปของ ตาราง รวมทั้งใช้รูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือ S.D. และการทดสอบค่าที หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ได้นำข้อมูลมา เขียนบรรยายหรือพรรณนาพร้อมตาราง และภาพประกอบตามความเหมาะสม

1.3 ผลการวิจัย ผู้ศึกษาได้สรุปผลการวิจัยโดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 6 หัวข้อ ซึ่ง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และหัวข้อในบทที่ 4 ดังนี้

1.3.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

1.3.2 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการ ปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

1.3.3 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

1.3.4 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

1.3.5 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น

1.3.6 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

ผู้ศึกษาขอเสนอรายละเอียดการสรุปผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1.3.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม (จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.1) กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 31-40 ปี สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี รวมทั้งอาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน

1.3.2 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน (จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.2) แต่ละด้าน ประกอบด้วย 5 ข้อคำถาม ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน ทั้งนี้ ได้พิจารณาจาก “ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้าน ๆ ละ 5 ข้อคำถาม” ผู้ศึกษาได้นำเสนอตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน เรียงตามลำดับ ดังนี้

หมายเหตุ ผู้ศึกษาได้นำเสนอตัวอย่างปัญหาเฉพาะ “ข้อคำถามสำคัญที่สุดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.2” เพียงด้านละ 1 ข้อคำถามเท่านั้น

1) ปัญหาด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การเฝ้าและเตือนภัยทางธรรมชาติ

2) ปัญหาด้านคุณภาพการให้บริการ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการสำคัญหรือโครงการเร่งด่วน เช่น โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

3) ปัญหาด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแบ่งอำนาจหรือกระจายอำนาจขององค์กรบริหารส่วนตำบล

4) ปัญหาด้านการพัฒนาหน่วยงาน ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนและขั้นตอนการพัฒนาหรือปรับปรุงองค์กรบริหารส่วนตำบล

นอกจากนี้แล้ว ในภาพรวมทั้งหมด (จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อข้อคำถาม 1 ข้อคำถาม ที่ว่า ในภาพรวมทั้งหมด องค์กรบริหารส่วนตำบลมีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์กรบริหารส่วนตำบลตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ (3) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และ (4) การพัฒนาหน่วยงาน

1.3.3 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน (จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.3) ในแต่ละด้านประกอบด้วย 4 ข้อคำถาม ทั้งนี้ ได้พิจารณาจาก “ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้าน ๆ ละ 4 ข้อคำถาม” ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

หมายเหตุ ผู้ศึกษาได้นำเสนอตัวอย่างการพัฒนาเฉพาะ “ข้อคำถามสำคัญที่สุดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.3” เพียงด้านละ 1 ข้อคำถามเท่านั้น

1) การพัฒนาด้านประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น ผู้บริหารทุกระดับขององค์กรบริหารส่วนตำบลควรได้รับการฝึกอบรมเรื่องการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์กรบริหารส่วนตำบลเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการ

2) การพัฒนาด้านคุณภาพการให้บริการ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบลควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการสำคัญ หรือโครงการเร่งด่วนขององค์กรบริหารส่วนตำบล

3) การพัฒนาด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรถือเป็นนโยบายหรืองานหลักที่จะต้องร่วมมือกัน สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่คำนึงถึง ความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด

4) การพัฒนาด้านการพัฒนาหน่วยงาน ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น ผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลควรชี้แจงประชาชนประชาชนทราบและเข้าใจถึงความสำคัญและความ จำเป็นของการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนและขั้นตอนการพัฒนาหรือปรับปรุง องค์การบริหารส่วนตำบลตั้งแต่แรก

1.3.4 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญ ทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก (จาก บทที่ 4 ตารางที่ 4.4) ที่ประกอบด้วย 2 ปัจจัย โดยแต่ละปัจจัยประกอบด้วย 4 ข้อคำถาม ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลางทั้ง 2 ปัจจัย ทั้งนี้ ได้พิจารณาจาก “ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละ ปัจจัย ๆ ละ 4 ข้อคำถาม” ผู้ศึกษาได้นำเสนอตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัย ภายนอก เรียงตามลำดับ ดังนี้

หมายเหตุ ผู้ศึกษาได้นำเสนอตัวอย่างปัจจัยเฉพาะ “ข้อคำถามสำคัญที่สุดที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.4” เพียงด้านละ 1 ข้อคำถามเท่านั้น

1) ปัจจัยภายใน ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น การที่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วน ตำบลตระหนักหรือเชื่อมั่นศรัทธาในความสำคัญและความจำเป็นของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล

2) ปัจจัยภายนอก ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น การที่ประชาชนในพื้นที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการองค์การบริหารส่วนตำบล

1.3.5 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปรียบเทียบ ภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น (จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.5) ประกอบด้วย 5 ข้อคำถาม ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก 1 ข้อคำถาม และเห็นด้วย ในระดับปานกลาง 4 ข้อคำถาม ดังนี้

- 1) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมาก ว่า ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต
- 2) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคตมีแนวโน้มส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นในพื้นที่ใกล้เคียง
- 3) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลสูงกว่าในปัจจุบัน
- 4) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคตมีแนวโน้มสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนสูงกว่าในปัจจุบัน
- 5) กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ว่า ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคตมีแนวโน้มที่จะพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ประสบความสำเร็จเพิ่มมากขึ้น

1.3.6 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัตินโยบายตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน (จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.6-4.7) แบ่งเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

- 1) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง (จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.6) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน
- 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามประเภท คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังชิ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน (จากบทที่ 4 ตารางที่ 4.7) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัตินโยบาย (2) ด้านคุณภาพการให้บริการ และ (3) ด้านการพัฒนาหน่วยงาน ในเวลาเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นแตกต่างกัน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัตินโยบาย

2. อภิปรายผล

ในการอภิปรายผล ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเฉพาะที่สำคัญและจำเป็น ตลอดจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยของการศึกษาคั้งนี้มาอภิปรายผลวิเคราะห์ หรือแสดงความคิดเห็นด้วยการเขียนบรรยาย และบางส่วนนำเสนอไว้ในภาพ ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งการนำเสนอเป็น 5 หัวข้อ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

2.1 การอภิปรายผลปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

2.2 การอภิปรายการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

2.3 การอภิปรายปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

2.4 การอภิปรายเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น

2.5 การอภิปรายเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

ผู้ศึกษาขอนำเสนอรายละเอียดการอภิปรายผล ดังนี้

2.1 การอภิปรายผลปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ประกอบด้วย 2 หัวข้อ ดังนี้

2.1.1 การที่กลุ่มตัวอย่างล้วนเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานทั้ง 4 ด้าน ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเห็นด้วยในระดับปานกลางดังกล่าว

แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อย มีดังนี้ ถึงแม้ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลได้แก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนสำเร็จในหลายเรื่อง เช่น การจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ประปา ในทุกหมู่บ้าน ตลอดจนการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมในชุมชน เป็นต้น ก็ตาม แต่ผู้บริหารตลอดจนบุคลากรบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่อาจแก้ไขปัญหาบางประการได้สำเร็จ ตัวอย่างเช่น การสร้างอาชีพที่ยั่งยืนในชุมชน การสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงมีส่วนสำคัญทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางมากกว่าในระดับมากหรือในระดับน้อย

2.1.2 การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อปัญหาในภาพรวมทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อคำถามที่ว่า “ในภาพรวมทั้งหมด องค์การบริหารส่วนตำบลของท่านมีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานมากถึง 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ (3) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และ (4) การพัฒนาหน่วยงาน” ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเห็นด้วยในระดับปานกลางดังกล่าวแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อย มีดังนี้ ถึงแม้กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนในพื้นที่ย่อมทราบและเข้าใจปัญหาการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันมากพอสมควรซึ่งรวมทั้งปัญหาในภาพรวมทั้งหมดด้วยก็ตาม แต่ผู้บริหารบางส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้ให้ความสำคัญ และไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนมากเท่าที่ควร เช่น ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นเพื่อการลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นในการให้บริการแก่ประชาชน เป็นต้น เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงมีส่วนทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อย เป็นที่น่าสังเกตว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยในระดับปานกลางต่อปัญหาภาพรวมทั้งหมดนี้ เป็นไปในทิศทางเดียวกับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้านดังกล่าวข้างต้น

2.2 การอภิปรายการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ผู้ศึกษามีความเห็นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันมี “ปัญหา” การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้านดังกล่าวข้างต้นนี้ และเนื่องจากปัญหาแต่ละด้านมี

หลายปัญหา ขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคน เช่น เฉพาะปัญหาด้านประสิทธิผลการปฏิบัติราชการ อาจแบ่งเป็น (1) ปัญหาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการ เช่น แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และ (2) ปัญหาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ประสบผลสำเร็จในการเปิดโอกาสหรือชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไข ปัญหาที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาที่ดินทำกินไม่เพียงพอ เป็นต้น แต่ในที่นี้ ผู้ศึกษาได้ยกตัวอย่างเฉพาะ “ปัญหาที่สำคัญที่สุด” ด้านละ 1 ปัญหาเท่านั้น โดยได้เลือกปัญหาที่สำคัญที่สุดตามผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละด้านจากบทที่ 4 ตารางที่ 4.2 ซึ่งมีเครื่องหมาย * มานำเสนอ และในเวลาเดียวกัน ได้เสนอ “สาเหตุ” ที่ทำให้เกิดปัญหาไว้ปัญหาละ 1 สาเหตุ และนำเสนอ “แนวทางแก้ไข” หรือ “แนวทางการพัฒนา” การมีส่วนร่วมควบคู่ไปด้วย

หมายเหตุ

1. ปัญหาแต่ละข้อในภาพที่ 5.1 ข้างล่างนี้ ผู้ศึกษาได้นำมาจากบทที่ 4 ตารางที่ 4.2 ซึ่งประกอบด้วยปัญหาด้านละ 5 ข้อคำถาม สำหรับ “การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในอำเภอวังจันทน์ จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน” ในบทที่ 4 ตารางที่ 4.3 นั้น ผู้ศึกษาไม่ได้นำมาแสดงไว้ในหัวข้อนี้ด้วย แต่ได้นำไปปรับใช้ในหัวข้อ 3 ข้อเสนอแนะ หัวข้อย่อย 3.1.1 ข้อเสนอแนะตามกรอบแนวคิดแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

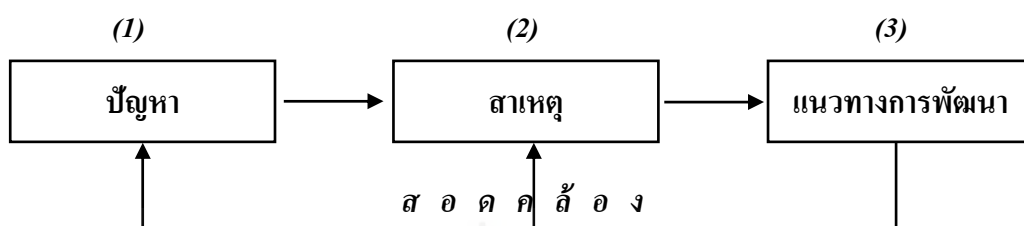
2. โดยปกติ สาเหตุต้องมีอย่างน้อย 2 สาเหตุ เนื่องจากไม่มีปัญหาใดเกิดจากสาเหตุเดียว อีกทั้งสาเหตุอาจจัดแบ่งเป็น สาเหตุด้านวัตถุ และสาเหตุด้านจิตใจ แต่ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอเพียงสาเหตุเดียวในแต่ละปัญหา โดยนำเสนอเฉพาะสาเหตุที่สำคัญที่สุดหรือปรากฏชัดเจนในทางปฏิบัติเท่านั้น

เพื่อให้การศึกษามีวิเคราะห์เป็นระบบและเป็นวิชาการมากขึ้น ผู้ศึกษาจึงได้มุ่งเน้นศึกษาปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข หรือแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน โดยผู้ศึกษาได้นำกรอบแนวคิดทางวิชาการ คือ “กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา” ของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2552: 49-59) ในหนังสือ เรื่อง “แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ : การประยุกต์ และการพัฒนา” มาปรับใช้ในการศึกษาวิเคราะห์กรอบแนวคิดดังกล่าวประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข หรือ

แนวทางการพัฒนา โดยในแต่ละขั้นตอนมีความสอดคล้องกัน ซึ่งผู้ศึกษาได้สรุปไว้ในภาพที่ 5.1 ดังนี้

กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา

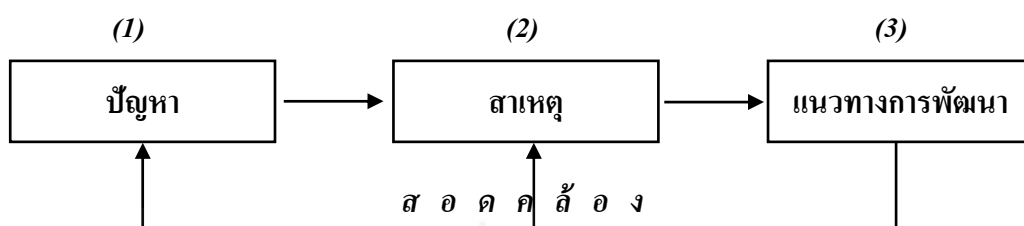
2. ด้านคุณภาพการให้บริการ
 ที่สำคัญที่สุดตามความเห็น
 ของกลุ่มตัวอย่าง คือ องค์การ
 บริหารส่วนตำบลในอำเภอ
 วังชันไม่ประสบความสำเร็จ
 ในการสนับสนุนให้ประชาชน
 เข้ามามีส่วนร่วมในการ
 ดำเนินงานโครงการสำคัญ
 หรือโครงการเร่งด่วน เช่น
 โครงการฝึกอบรมอาสาสมัคร
 ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

**3. ด้านประสิทธิภาพของการ
 ปฏิบัติราชการ** ที่สำคัญที่สุด
 ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
 คือ องค์การบริหารส่วนตำบล
 ในอำเภอวังชันไม่ประสบ
 ความสำเร็จในการสนับสนุน
 ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม
 ในการแบ่งอำนาจหรือกระจาย
 อำนาจขององค์การบริหาร
 ส่วนตำบล

- 2. ผู้บริหารบางส่วนของ
- องค์การบริหารส่วนตำบลใน
- อำเภอวังชันเกรงการ
- ปฏิบัติงานจะล่าช้า จึงไม่
- ต้องการให้ประชาชนเข้ามามี
- ส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- โครงการสำคัญหรือโครงการ
- เร่งด่วน
- 3. ผู้บริหารบางส่วนของ
- องค์การบริหารส่วนตำบลใน
- อำเภอวังชัน ไม่ปฏิบัติตาม
- พระราชบัญญัติกำหนดแผน
- และขั้นตอนกระจายอำนาจ
- ให้แก่องค์กรปกครองส่วน
- ท้องถิ่น พ.ศ. 2542 อย่าง
- ครบถ้วนและเคร่งครัด
- โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
- กระจายอำนาจให้แก่องค์กร
- ปกครองส่วนท้องถิ่น

- 2. ผู้บริหารทุกระดับของ
- องค์การบริหารส่วนตำบลใน
- อำเภอวังชันควร
- ประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและ
- ต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนให้
- ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน
- การดำเนินงานโครงการสำคัญ
- หรือโครงการเร่งด่วนของ
- องค์การบริหารส่วนตำบล เช่น
- โครงการฝึกอบรมอาสาสมัคร
- ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- 3. ผู้บริหารทุกระดับของ
- องค์การบริหารส่วนตำบลใน
- อำเภอวังชันควรทำตัวเป็น
- แบบอย่างที่ดี ชัดเจน และ
- ต่อเนื่องในการสนับสนุนให้
- ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน
- การแบ่งอำนาจหรือกระจาย
- อำนาจขององค์การบริหารส่วน
- ตำบล ตลอดจนควรปฏิบัติตาม
- พระราชบัญญัติกำหนดแผน
- และขั้นตอนกระจายอำนาจ

กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา

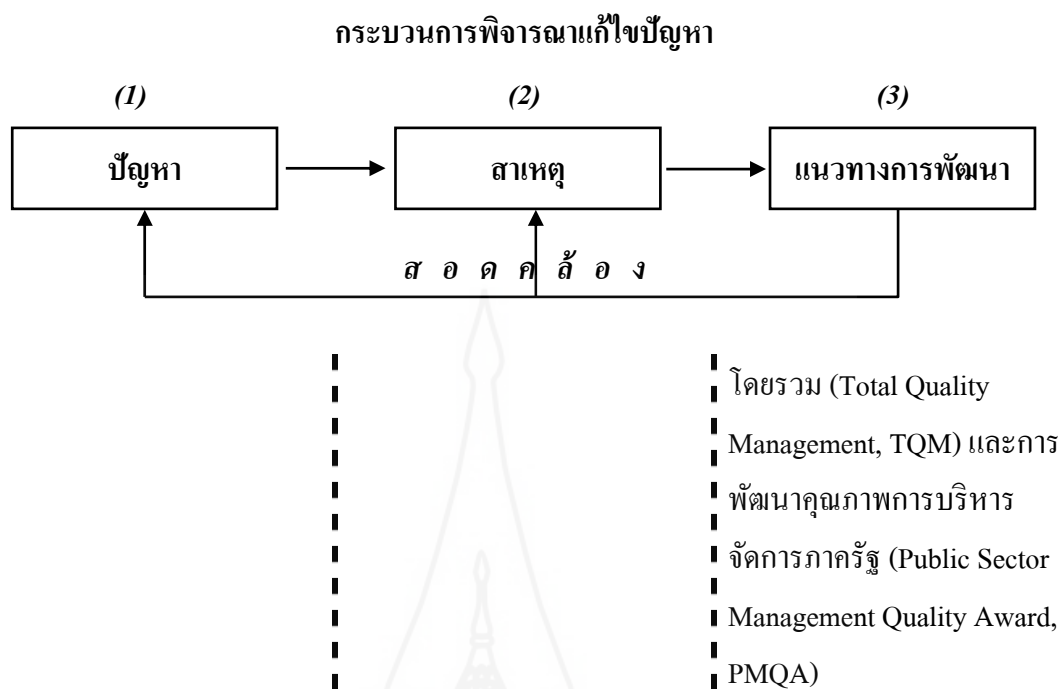

4. ด้านการพัฒนาหน่วยงาน
ที่สำคัญที่สุดตามความเห็นของ
กลุ่มตัวอย่าง คือ องค์กร
บริหารส่วนตำบลในอำเภอ
วังชันไม่ประสบความสำเร็จใน
การสนับสนุนให้ประชาชนเข้า
มามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
ตามแผนและขั้นตอนการ
พัฒนาหรือปรับปรุงองค์กร
บริหารส่วนตำบล

4. องค์กรบริหารส่วนตำบล
ในอำเภอวังชันไม่มีนโยบาย
และแผนที่ชัดเจนในการ
สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามี
ส่วนร่วมในการดำเนินงานตาม
แผนและขั้นตอนการพัฒนา
หรือปรับปรุงองค์กรบริหาร
ส่วนตำบล

ให้แก่องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะ
ในส่วนที่เกี่ยวกับกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นอย่างครบถ้วนและ
เคร่งครัด

4. ผู้บริหารทุกระดับของ
องค์กรบริหารส่วนตำบลใน
อำเภอวังชันควรกำหนดเป็น
นโยบาย แผน และขั้นตอนการ
ดำเนินงานที่ชัดเจน รวมทั้ง
นำไปยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจัง
ในการสนับสนุนให้ประชาชน
เข้ามามีส่วนร่วมในการคิด
วางแผน ตัดสินใจ และร่วม
ดำเนินงานกับองค์กรบริหาร
ส่วนตำบลในการพัฒนา
บุคลากรขององค์กรบริหาร
ส่วนตำบล นอกจากนี้ ควร
สนับสนุนให้นำระบบการ
บริหารจัดการคุณภาพมาปรับ
ใช้ตามความเหมาะสมด้วย เช่น
การบริหารจัดการคุณภาพ

ภาพที่ 5.1 ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไข หรือแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน โดยนำกรอบแนวคิดทางวิชาการที่ประกอบด้วย ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขหรือแนวทางการพัฒนาที่เรียกว่า “กระบวนการพิจารณาแก้ไขปัญหา” มาปรับใช้

2.3 การอภิปรายปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน แบ่งเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

2.3.1 ปัจจัยภายใน การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากต่อปัจจัยภายในที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อคำถามที่ว่า “การที่ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตระหนักหรือเชื่อมั่นศรัทธาในความสำคัญและความจำเป็นของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล” ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเห็นด้วยในระดับมากดังกล่าวแทนที่จะเห็นด้วยในระดับปานกลางหรือในระดับน้อย เนื่องจากเท่าที่ผ่านมา ผู้บริหารส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่ตระหนัก หรือเชื่อมั่นศรัทธาในความสำคัญและความจำเป็น

ของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ยกตัวอย่าง เช่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการเปิดกรอบ ตำแหน่งใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้สอดคล้องหรือสนองต่อความต้องการของ ประชาชน เมื่อเป็นเช่นนี้ กลุ่มตัวอย่างจึงเห็นด้วยในระดับมากแทนที่จะเห็นด้วยในระดับปานกลาง หรือในระดับน้อย

2.3.2 ปัจจัยภายนอก การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากต่อปัจจัยภายนอกที่มี ส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วน ตำบลในอำเภอวังจันทน์ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อคำถามที่ว่า “การที่ประชาชนในพื้นที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล” ผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุผลสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์เห็นด้วยในระดับมากดังกล่าว แทนที่จะเห็นด้วยในระดับปานกลางหรือในระดับน้อย เนื่องจากเท่าที่ผ่านมา มีประชาชนเป็น จำนวนมากในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความ จำเป็นของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ ตัวอย่างเช่น การที่ประชาชนเป็นจำนวนมากสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน ที่ดินทำกิน ประกอบกับประชาชนได้เห็นตัวอย่างองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่ประสบ ความสำเร็จในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วน ตำบลที่เกิดจากการที่ประชาชนในพื้นที่ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการมีส่วนร่วม ดังกล่าว เมื่อเป็นเช่นนี้ กลุ่มตัวอย่างจึงเห็นด้วยในระดับมากแทนที่จะเห็นด้วยในระดับปานกลาง หรือในระดับน้อย

2.4 การอภิปรายเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวม แนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลใน อำเภอวังจันทน์ แบ่งเป็น 5 หัวข้อ ดังนี้

2.4.1 การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากต่อการเปรียบเทียบภาพรวมของ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อคำถามที่ว่า “ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต” ผู้ศึกษา เห็นว่า การที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเห็น ด้วยในระดับมากดังกล่าวแทนที่จะเห็นด้วยในระดับปานกลางหรือในระดับน้อย เนื่องจากใน ปัจจุบันหรือทุกวันนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ได้บริหารจัดการไปในทิศทางที่

สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มมากขึ้น ตัวอย่างเช่น ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ เป็นที่ปรากฏชัดเจนว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมากขึ้น และด้านคุณภาพการให้บริการ เป็นที่ปรากฏโดยทั่วไปว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการสำคัญ เช่น โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมากขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ กลุ่มตัวอย่างจึงเห็นด้วยในระดับมากแทนที่จะเห็นด้วยในระดับปานกลางหรือในระดับน้อย

2.4.2 การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อการเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อคำถามที่ว่า “ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นในพื้นที่ใกล้เคียง” ผู้ศึกษาเห็นว่า การที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเห็นด้วยในระดับปานกลางดังกล่าวแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อย มีดังนี้ ถึงแม้ทุกวันนี้องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นในพื้นที่ใกล้เคียงเพิ่มมากขึ้น ตัวอย่างเช่น ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ เป็นที่ปรากฏชัดเจนว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาหาเสด็จ และมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัยในชุมชนเพิ่มมากขึ้นและมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นในพื้นที่ใกล้เคียงก็ตาม แต่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นไม่ได้สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนาหน่วยงาน เมื่อเป็นเช่นนี้ กลุ่มตัวอย่างจึงเห็นด้วยในระดับปานกลางแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อย

2.4.3 การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อการเปรียบเทียบภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อคำถามที่ว่า “ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคตมีแนวโน้มสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลสูงกว่าในปัจจุบัน” ผู้ศึกษาเห็นว่า การที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเห็นด้วยในระดับปานกลางดังกล่าวแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อย มีดังนี้ ถึงแม้ข้อเท็จจริงที่ปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นมีแนวโน้มสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลสูงกว่าในปัจจุบันเพิ่มขึ้น ตัวอย่างเช่น ด้านคุณภาพการให้บริการเป็นที่ปรากฏชัดเจนว่า

องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา และความต้องการของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลอย่างกว้างขวางและต่อเนื่องเพิ่มขึ้นก็ตาม แต่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นไม่ได้สนับสนุนหรือชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในการลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นในการให้บริการด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้ กลุ่มตัวอย่างจึงเห็นด้วยในระดับปานกลางแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อย

2.4.4 การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อการเปรียบเทียบภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อคำถามที่ว่า “ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคตมีแนวโน้มสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนสูงกว่าในปัจจุบัน” ผู้ศึกษาเห็นว่า การที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเห็นด้วยในระดับปานกลางดังกล่าวแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อย มีดังนี้ ถึงแม้้องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นมีแนวโน้มสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนสูงกว่าในปัจจุบันเพิ่มมากขึ้น ตัวอย่างเช่น ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติการ เป็นที่ปรากฏชัดเจนว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นได้ดำเนินการทำประชาคมเพื่อรับฟังปัญหา และความต้องการของประชาชนเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาตำบลก็ตาม แต่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นไม่ได้สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้ในการให้บริการแก่ประชาชน หรือองค์การบริหารส่วนตำบลจัดไว้ให้ เช่น อินเทอร์เน็ต (internet) ตำบล แต่ไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการดูแลรักษา หรืออยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ไม่พร้อมให้บริการ เมื่อเป็นเช่นนี้ กลุ่มตัวอย่างจึงเห็นด้วยในระดับปานกลางแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อย

2.4.5 การที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อการเปรียบเทียบภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อคำถามที่ว่า “ในภาพรวม องค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคตมีแนวโน้มที่จะพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้ประสบผลสำเร็จเพิ่มมากขึ้น” ผู้ศึกษาเห็นว่า การที่กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเห็นด้วยในระดับปานกลางดังกล่าวแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อย มีดังนี้ ถึงแม้้องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นในอนาคตมีแนวโน้มที่จะพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้

ประสบผลสำเร็จเพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจนพอควร ตัวอย่างเช่น ด้านประสิทธิผลของการปฏิบัติราชการ เป็นที่ปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนยื่นข้อร้องเรียน หรือเรื่องราวร้องทุกข์ เพื่อเสนอปัญหาของตนก็ตาม แต่องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันก็ยังไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหรือยกเลิกกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการประชาชน เมื่อเป็นเช่นนี้ กลุ่มตัวอย่างจึงเห็นด้วยในระดับปานกลาง แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อย

2.5 การอภิปรายเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน แบ่งเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

2.5.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามเพศ คือ เพศชายกับเพศหญิง พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ (3) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และ (4) การพัฒนาหน่วยงาน

สำหรับเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีความเห็นต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน เช่นนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่า เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับเดียวกัน คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จึงมีส่วนสำคัญทำให้ความคิดเห็นหรือมีมุมมองไม่แตกต่างกันด้วย

2.5.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน จำแนกตามประเภท คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังชันกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน พบว่า หนึ่ง กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีความเห็นไม่แตกต่างกัน 3 ด้าน และ สอง กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีความเห็นแตกต่างกัน 1 ด้าน

สำหรับเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังซิ่นกับองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูนมีความเห็นต่อภาพรวมของการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังซิ่นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ และ (3) การพัฒนาหน่วยงาน ไม่แตกต่างกัน เช่นนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่า เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มอยู่ในเขตพื้นที่ติดกัน มีการติดต่อไปมาหาสู่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับเดียวกัน คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จึงมีส่วนสำคัญทำให้ความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ไม่เพียงเท่านั้น ทั้ง 2 กลุ่มยังอยู่ภายใต้องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีกฎระเบียบ ข้อบังคับ และต้องยึดถือปฏิบัติแบบเดียวกันอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 เป็นต้น

ในเวลาเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม มีความเห็นแตกต่างกัน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ เช่นนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่า เนื่องจากผู้บริหารตลอดจนบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 2 แห่งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติราชการแตกต่างกัน จึงมีส่วนสำคัญทำให้ความเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการแตกต่างกันด้วย

3. ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาคั้งนี้ผู้ศึกษาได้แบ่งเป็น 2 หัวข้อตามลำดับ ได้แก่ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ข้อเสนอแนะต่อไปนี้เป็นข้อเสนอแนะของผู้ศึกษาทั้งหมด โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ตามลำดับ ได้แก่ ข้อเสนอแนะตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน และข้อเสนอแนะอื่น ดังนี้

3.1.1 ข้อเสนอแนะตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน เนื่องจากในการศึกษาคั้งนี้ได้้นำแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน มาเป็นกรอบแนวคิดหลัก ดังนั้น ข้อเสนอแนะในส่วนนี้จึงได้แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อเพื่อให้สอดคล้องกับตามแนวทางดังกล่าวนี้ด้วย

หมายเหตุ ข้อเสนอแนะตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ข้างล่างนี้ ผู้ศึกษาได้นำมาจาก 3 ทาง เพื่อเป็นแนวทางในการเสนอแนะ กล่าวคือ หนึ่ง ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน (บทที่ 4 ตารางที่ 4.3) สอง แนวทางการพัฒนา ในภาพที่ 5.1 ในบทที่ 5 นี้ และ สาม ข้อมูลที่ผู้ศึกษาได้เขียนเพิ่มเติมขึ้น

1) ข้อเสนอแนะด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ ได้แก่

(1) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น ควรเข้ารับการฝึกอบรมหรือศึกษาวิธีการและเทคนิคการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล พร้อมทั้งมีแผนในการพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดปฏิบัติหน้าที่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการ โดยขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่ รวมทั้งควรมีการประเมินผล โดยกำหนดตัวชี้วัดให้ชัดเจนด้วยว่าผู้เข้ารับการพัฒนาหรือฝึกอบรมได้นำความรู้ไปปฏิบัติจริงหรือไม่เพียงใด เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงเป็นการนำวิชาความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมมาใช้ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งเป็นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นเครือข่ายร่วมกับสถาบันการศึกษา การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ และการเรียนรู้ร่วมกัน ตลอดจนการนำวิชาความรู้ และวิชาการมาใช้ในการปฏิบัติงานมากขึ้น ทั้งนี้ สอดคล้องกับภาพรวมแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ หรืออาจเรียกว่า แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐของไทยในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งมีลักษณะสำคัญ 20 ข้อ ที่นำเสนอโดย วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2552: คำนำ) ในหนังสือ เรื่อง “แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ : การประยุกต์ และการพัฒนา” โดยในที่นี้ผู้ศึกษาขอเสนอเฉพาะที่เกี่ยวข้องเพียง 4 ข้อ ได้แก่ (1) การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ท้องถิ่น ชุมชน และประชาสังคม (2) การปฏิบัติงานในลักษณะที่เป็นเครือข่ายร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา และสมาคมต่าง ๆ (3) การให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ และการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม และ (4) การนำวิชาความรู้ วิชาการ และการวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น

(2) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควร สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การเฝ้าและเตือนภัยทางธรรมชาติ

(3) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควร การเปิดโอกาสหรือชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีกระบวนการหรือขั้นตอนในการปฏิบัติงาน อันได้แก่ การร่วมค้นหาปัญหา

การร่วมหาสาเหตุของปัญหา การร่วมหาแนวทางแก้ไข การร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหา และการร่วมประเมินผลการแก้ไขปัญหา โดยอาจนำขั้นตอนดังกล่าวนี้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น เช่น ปัญหายาเสพติด และปัญหาที่ดินทำกินไม่เพียงพอ ทั้งนี้ พอเทียบเคียงได้กับแนวคิดของ อकिन รพีพัฒน์ (2527: 320) ในหนังสือ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย” ที่ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน คือ (1) การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (2) การมีส่วนร่วมในการค้นหาสาเหตุแห่งปัญหา (3) การมีส่วนร่วมในการค้นหาและพิจารณาแนวทางในการแก้ไขปัญหา (4) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา และ (5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมการพัฒนา

(4) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้ การตระหนักถึงการมีส่วนร่วม มีการเปิดโอกาสหรือเพิ่มช่องทางการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามแผนการปฏิบัติราชการ เช่น การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ เช่นนี้ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 76 ที่กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของประทีป กาศโอสถ (การสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2552 เวลา 10.00 น. ถึง 11.07 น. รวม 67 นาที ดังปรากฏอยู่ในภาคผนวก) ที่มีความเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้และตระหนักถึงการมีส่วนร่วม ตลอดจนการเปิดโอกาสหรือเพิ่มช่องทางการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยผ่านตัวแทนของตน

2) ข้อเสนอแนะด้านคุณภาพการให้บริการ ได้แก่

(1) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุน การวางแผน การดำเนินงาน ตลอดจนการติดตาม ประเมินผลโครงการสำคัญ หรือ โครงการเร่งด่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อแก้ปัญหาและให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน เช่น โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เช่นนี้ พอเทียบเคียงได้กับแนวคิดของ ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527: 6-7) ในหนังสือ เรื่อง “นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาปัจจุบันของประเทศไทย” ที่กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนใน

การพัฒนาไว้ 8 ข้อ ในที่นี้ผู้ศึกษาได้นำเสนอเฉพาะที่เกี่ยวข้องเพียง 4 ข้อ ได้แก่ (1) การร่วมวางนโยบาย แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมเพื่อจัดและแก้ปัญหาตลอดจนสนองความต้องการของชุมชน (2) การร่วมการลงทุนในกิจกรรมหรือโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเองและหน่วยงาน (3) การร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย และ (4) การร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ ทั้งเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

(2) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้ในการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเป็นเครื่องมือหนึ่งในการปฏิรูปการจัดการภาครัฐสมัยใหม่ สามารถลดต้นทุนในการจ้างบุคลากรได้เพราะประชาชนสามารถดำเนินการได้เอง เช่น การเสียบัตรผ่านอินเทอร์เน็ต การบริการข้อมูลต่าง ๆ เป็นต้น เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นผู้ร่วมดำเนินการในองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่นนี้ พอเทียบเคียงได้กับแนวคิดของ อลิซาเบท ริชาร์ด (Elisabeth Richard) (1999: 73) ในหนังสือ เรื่อง “Tools of Governance” ที่เห็นว่า อินเทอร์เน็ตจะกลายมาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในการเข้าถึงกับประชาชนเพิ่มมากขึ้น โดยที่ประชาชนจะไม่เพียงเป็นผู้ทำหน้าที่รับบริการเหมือนแต่เดิม แต่จะกลายเป็นผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานของรัฐด้วย ในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อให้ระบบราชการมีความทันสมัย นั้น ในบางประเทศ เช่น ญี่ปุ่น ถึงกับมีการออกกฎหมายวิธีการปฏิบัติราชการ (Administrative Procedure Law) ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดหลักการและแนวทางการบริหารงานราชการ เช่น มีการให้ความสำคัญต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้นในระบบราชการ

(3) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ควรชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นการกระจายอำนาจการตัดสินใจในการบริหารจัดการ และเป็นการลดขั้นตอนในการปฏิบัติราชการ ทำให้เกิดความรวดเร็วมากขึ้น พร้อมกับประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมให้กับประชาชน เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ วารสาร หรือการประชุมชี้แจง เพื่อให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม และเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่นนี้ สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 5 มาตรา 27-32 ที่กำหนดให้ส่วนราชการจัดให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นใด

ของผู้ดำรงตำแหน่งใดให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการในเรื่องนั้น โดยตรง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและลดขั้นตอนการปฏิบัติราชการ

(4) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ควรประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม เช่น จัดทำแผ่นพับ หรือการประชุมชี้แจง เนื่องจากประชาชนเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล อีกทั้งควรมีส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนมากที่สุดแทนที่จะคอยให้บริการแต่อย่างเดียว เช่น การระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ดินทำกิน เช่นนี้ พอเทียบเคียงได้กับแนวคิดของ เดวิด ออสบอร์น และเท็ด เกเบลอร์ (David Osborne & Ted Gaebler) (1992: 18) ในหนังสือ เรื่อง “Reinventing Government” (อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ การปฏิรูประบบราชการของต่างประเทศ พ.ศ. 2544) ที่ได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับ Reinventing Government ไว้ 10 ข้อ แต่ในที่นี้ผู้ศึกษาขอเสนอเฉพาะที่เกี่ยวข้องเพียง 1 ข้อ ได้แก่ ความต้องการให้ระบบราชการเป็นระบบที่มุ่งสนองต่อการเรียกร้องของลูกค้ามากกว่าที่จะสนองต่อความต้องการของตัวระบบราชการและข้าราชการเอง (a customer-driven government) นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของประกอบ อินสุริยา (การสัมภาษณ์แนวคิดเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทน์ เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2552 เวลา 13.45 น. ถึง 14.58 น. รวม 73 นาทีดังปรากฏอยู่ในภาคผนวก) ที่กล่าวว่า องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ควรประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมให้กับประชาชน เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ วารสาร หรือการประชุมชี้แจง เพื่อให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม และเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

3) ข้อเสนอแนะด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ ได้แก่

(1) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ชัดเจน และต่อเนื่องในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแบ่งอำนาจหรือกระจายอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนควรปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างครบถ้วนและเคร่งครัด เช่น การทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การมีส่วนร่วมทางการเมือง ตลอดจนร่วมตรวจสอบการใช้อำนาจของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล

(2) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควร สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่อง การใช้งบประมาณอย่างประหยัด เฉพาะเรื่องนี้สอดคล้องกับคำว่า Economy ซึ่งเป็นแนวคิดของ อาร์. เอ. ดับบลิว. โรดส์ (R.A.W. Rhodes) (1992: 1) ในหนังสือ เรื่อง “Introduction Public Administration” (อ้างใน จุมพล หนิมพานิช (2548: 4) ในหนังสือ เรื่อง “การบริหารจัดการภาครัฐ ใหม่ : หลักการ แนวคิด และกรณีตัวอย่างของไทย”) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ในส่วนของประเทศที่พัฒนา แล้ว ประเทศแรก ๆ ที่นำแนวคิดหรือ “ตัวแบบการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่” มาใช้ ได้แก่ สหราชอาณาจักร ซึ่ง R.A.W. Rhodes พบว่า รัฐบาลของประเทศนี้ได้นำแนวคิดหรือตัวแบบนี้มาใช้ ในรูปของ ‘3 Es’ โดย E แรก ได้แก่ “Economy” หรือ “การประหยัด” E ที่สอง ได้แก่ “Efficiency” หรือความมีประสิทธิภาพ และ E ที่สาม ได้แก่ “Effectiveness” หรือ “ความมีประสิทธิภาพ”

(3) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควร สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่คำนึงถึง ความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด เช่นนี้ เป็นไปตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตาม “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542” ที่ประกอบด้วย 6 หลัก แต่ในที่นี้ผู้ศึกษาได้นำมาแสดงไว้เพียง 2 หลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) หลักการมีส่วนร่วม (participation) และ (2) หลักความคุ้มค่า (value of money)

(4) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควร กำหนดแผนหรือขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การลดระยะเวลาหรือขั้นตอนการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่จำเป็นเพื่อความ รวดเร็วในการให้บริการ รวมทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของ ประชาชนด้วย เช่นนี้ สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 หมวด 1 มาตรา 6 ที่บัญญัติเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่ ประกอบด้วย 6 หลัก แต่ในที่นี้ผู้ศึกษานำเสนอเพียง 2 หลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) การไม่มีขั้นตอน การปฏิบัติงานเกินความจำเป็น และ (2) การที่ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับ การตอบสนองความต้องการ

4) ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาหน่วยงาน ได้แก่

(1) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควร กำหนดเป็นนโยบาย แผน และขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน รวมทั้งนำไปยึดถือปฏิบัติอย่าง จริงจังในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ตัดสินใจ ร่วมดำเนินงาน ร่วมรับผลประโยชน์ ตลอดจนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ในการพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้นำระบบการบริหารจัดการคุณภาพมาปรับใช้ตามความเหมาะสมด้วย เช่น การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management, TQM) และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award, PMQA) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับขั้นตอนที่ผู้บริหารทุกระดับควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันนั้น พอเทียบเคียงได้กับแนวคิดของ จอห์น เอ็ม. โคเฮน และ นอร์แมน ที. อัฟฮอฟ (John M. Cohen and Norman T. Uphoff) (1977: 219) ในหนังสือ เรื่อง “Participation: Concept and Measure for Project Design, Implementation in Rural Development” ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนไว้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงาน (3) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการได้รับผลประโยชน์ และ (4) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการประเมินผล

(2) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันควรชี้แจงประชาชนทราบและเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนและขั้นตอนการพัฒนาหรือปรับปรุงองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งแต่แรกเพื่อสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และลดการต่อต้านหรือขัดขวางการดำเนินโครงการต่าง ๆ โดยใช้เวทีสาธารณะหรือการประชาพิจารณ์เป็นกลไกในการมีส่วนร่วม เฉพาะส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะสำหรับการลดการต่อต้านหรือขัดขวางการดำเนินโครงการต่าง ๆ โดยใช้เวทีสาธารณะหรือการประชาพิจารณ์เป็นกลไกในการมีส่วนร่วมนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ เออร์วิน และ สแตนสเบอร์รี่ (Irvin and Standsbury) (2004: 56-57) ในหนังสือ เรื่อง “Citizen Participation in Decision Making: Is It Worth the Effort?” ที่แสดงความเห็นไว้ว่า เมื่อองค์กรภาครัฐยอมสละอำนาจความรับผิดชอบในการตัดสินใจให้แก่กลุ่มประชาชนที่เข้าไปมีส่วนร่วม เพื่อให้ความร่วมมือกับประชาชนมากขึ้น การตัดสินใจนโยบายก็จะเกิดจากการปรึกษาหารือกันอย่างแท้จริงจากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ผลลัพธ์ทางสังคมก็จะเกิดจากการประนีประนอมและหาทางแก้ไขปัญหาร่วมกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น (1) ทำลายสถานการณ์ที่ชะงักงันของโครงการต่าง ๆ เนื่องจากการดำเนินโครงการภาครัฐ หากได้รับการต่อต้านจากประชาชนก็จะเกิดการฟ้องร้อง ประท้วง หรือขัดขวางโดยวิธีการต่าง ๆ แต่หากมีส่วนร่วมจากประชาชน มีการเจรจาต่อรอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความพอใจ การชะงักงันก็จะหมดไป และ (2) นโยบายและการตัดสินใจปฏิบัติดีขึ้น การมีส่วนร่วมของประชาชนทำให้มีการสื่อสารสองทางระหว่างภาครัฐและประชาชน มีการทบทวนและให้ความเห็น ตัดสินนโยบาย แล้วนำไปสู่เวทีสาธารณะหรือประชาพิจารณ์ ซึ่งเป็นกลไกที่ช่วยให้การตัดสินใจดีขึ้น

(3) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรชี้แจง และเชิญชวนให้ประชาชนหรือผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมแทนการที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการเองทั้งหมด เช่น ร่วมอยู่ในคณะกรรมการเพื่อพิจารณายกเลิกกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบล และยังเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนมากที่สุดอีกด้วย

(4) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการจากภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และเป็นการกระจายอำนาจและการตัดสินใจในการบริหารงานที่รับผิดชอบ เช่น ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการเพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.1.2 ข้อเสนอแนะอื่น นอกเหนือจากข้อเสนอแนะตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดหลักดังกล่าวแล้ว ผู้ศึกษาขอแนะนำแนวคิดการบริหารจัดการที่เรียกว่า “กระบวนการบริหารจัดการ 3 ขั้นตอน” ของ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2552: 140-142) ในหนังสือ เรื่อง “การบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐ : การวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวชี้วัด” ทั้ง 3 ขั้นตอนนั้น ได้แก่ (1) การคิด การวางแผน หรือการเตรียมการ (thinking หรือ planning หรือ preparing) (2) การลงมือปฏิบัติงานจริง (acting) และ (3) การประเมินผล (evaluating) โดยนำมาปรับใช้เป็นข้อเสนอแนะอื่นขั้นตอนละ 5 ข้อเพื่อช่วยให้อาเภอวังชิ้นครอบคลุมและสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น ดังนี้

1) การคิด การวางแผน หรือการเตรียมการ

- (1) องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนหรือเตรียมการอย่างจริงจังก่อนการลงมือปฏิบัติจริง
- (2) องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการค้นหาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวางแผนหรือการเตรียมการ

(3) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมมาช่วยในการวางแผนหรือการเตรียมการ ข้อเสนอแนะข้อนี้ ผู้ศึกษาได้นำเสนอไว้แล้วข้างต้น

(4) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือฝึกอบรมบุคลากรในเรื่องการวางแผนหรือการเตรียมการอย่างสม่ำเสมอ

(5) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการวางแผนหรือการเตรียมการแบบมีส่วนร่วมก่อนการลงมือปฏิบัติงานจริง

2) การลงมือปฏิบัติงานจริง

(1) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำเทคโนโลยีหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเหมาะสมเข้ามาช่วยในการลงมือปฏิบัติงานจริง ข้อเสนอแนะข้อนี้ ผู้ศึกษาได้นำเสนอไว้แล้วข้างต้น

(2) องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประสานงานทั้งภายในและภายนอกเพื่อสนับสนุนการลงมือปฏิบัติงานจริง

(3) องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบ หรือการประเมินผลการลงมือปฏิบัติงานจริงของบุคลากรเป็นประจำเพื่อจะได้ทราบความบกพร่อง และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร

(4) องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือฝึกอบรมบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปฏิบัติงานจริง

(5) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการลงมือปฏิบัติงานจริงแบบมีส่วนร่วม

3) การประเมินผล

(1) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรเล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

(2) องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการมีจัดทำระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐานและชัดเจน

(3) องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน ตามหลักเกณฑ์ และตามวิธีการที่หน่วยงานกำหนดขึ้น ข้อเสนอแนะข้อนี้ ผู้ศึกษาได้นำเสนอไว้แล้วข้างต้น

(4) องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ควรถวายให้ประชาชนมีส่วนร่วมในคณะกรรมการประเมินผลอิสระเพื่อดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลและบุคลากร ข้อเสนอแนะข้อนี้ ผู้ศึกษาได้นำเสนอไว้แล้วข้างต้น

(5) องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ควรถวายให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการควบคุม และการตรวจสอบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเข้มงวด ข้อเสนอแนะข้อนี้ ผู้ศึกษาได้นำเสนอไว้แล้วข้างต้น

นอกจากนี้แล้ว ผู้ศึกษายังขอเสนอแนะเพิ่มเติมอีก โดยองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ควรพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนี้

1) องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ควรจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน และด้านอาชีพให้ทั่วถึงและยั่งยืน โดยยึดหลักความประหยัด ความคุ้มค่า เช่นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ อุดร ดันดีสุนทร (2551: 6) ในวารสาร “ท้องถิ่นเข้มแข็ง : ประชาธิปไตยมั่นคง” ที่ได้กล่าวไว้ว่า เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ตามกฎหมายหลาย ๆ ด้าน แต่ในขั้นต้นมีหน้าที่ 8 ประการที่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมี คือ น้ำไหล ไฟสว่าง ทางดี สิ่งแวดล้อมดี ศึกษาดี อนามัยดี อาชีพดี และวัฒนธรรมดี

2) องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ควรพัฒนาคุณภาพการให้บริการ และการแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างทั่วถึง และมีมาตรฐานเดียวกัน เช่นนี้ สอดคล้องกับบทสรุปสำหรับผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น เรื่อง การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นของประเทศไทย หัวข้อ “การปกครองท้องถิ่นประเทศไทย” ค้นคืนวันที่ 10 พฤศจิกายน 2552 จาก <http://www.local.moi.go.th/webst/decon.htm> ที่ได้สรุปเนื้อหาที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้ว่า (1) คุณภาพและระดับบริการที่ให้แก่ประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องคล้ายคลึงกันทั่วประเทศและสอดคล้องกับแนวทางที่รัฐบาลกลางกำหนด และ (2) เจือปนไขสถานการณ์เฉพาะในพื้นที่ใดก็ตาม ต้องได้รับการแก้ไขโดยใช้แนวทางแก้ไขที่เป็นมาตรฐานที่ใช้กัน ได้ทั่วประเทศ

3) องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ควรยึดหลักประชาชนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (citizen centered) อย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งยึดหลักความต้องการ และปัญหาของประชาชนเป็นอันดับแรก

4) องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจันทน์ควรถวายค้ำประกันถึงขีดความสามารถของประชาชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อไม่ให้เกิดการสูญเปล่าของทรัพยากรที่สนับสนุนลงไป

5) องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรให้ตัวแทนของประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้ามาเป็นคณะกรรมการประเมินผลงานเพื่อพิจารณาการให้โบนัสแก่พนักงานส่วนตำบลด้วย เนื่องจากเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียต่อกระบวนการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง

6) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยการปฏิบัติจริงแทนที่จะประชาสัมพันธ์แต่เพียงอย่างเดียว เช่น การจ้างประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมก่อสร้างต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากประชาชนจะมีรายได้ มีอาชีพ และมีความรู้สึกเป็นเจ้าของแล้ว ยังได้รู้ถึงขั้นตอนการดำเนินงาน หากมีการทุจริตเกิดขึ้นก็จะเกิดการต่อต้านขึ้นเอง เพราะจะเกิดความเสียหายกับท้องถิ่นของตน

3.1.3 สรุปข้อเสนอแนะที่เรียงตามลำดับความสำคัญ ผู้ศึกษาได้เรียงลำดับความสำคัญที่ได้นำเสนอไปข้างต้น 5 ข้อ ดังนี้

1) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรเข้ารับการศึกษาอบรมหรือศึกษาวิธีการและเทคนิคการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล พร้อมกับมีแผนในการพัฒนาการมีส่วนร่วม เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการ โดยขอความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่ รวมทั้งควรมีการประเมินผลโดยกำหนดตัวชี้วัดให้ชัดเจนด้วยว่าผู้เข้ารับการพัฒนาหรือฝึกอบรมได้นำความความรู้ไปปฏิบัติจริงหรือไม่เพียงใด

2) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรกำหนดเป็นนโยบาย แผน และขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน รวมทั้งนำไปยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจังในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ตัดสินใจ และร่วมดำเนินงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้นำระบบการบริหารจัดการคุณภาพมาปรับใช้ตามความเหมาะสมด้วย เช่น การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ

3) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ชัดเจน และต่อเนื่องในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแบ่งอำนาจหรือกระจายอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนควรปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างครบถ้วนและเคร่งครัด

4) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการสำคัญ หรือโครงการเร่งด่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล

5) ผู้บริหารทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้ในการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบล เนื่องจากเป็นเครื่องมือหนึ่งในการปฏิบัติการจัดการภาครัฐสมัยใหม่ สามารถลดต้นทุนในการจ้างบุคลากรได้เพราะประชาชนสามารถดำเนินการได้เอง เช่น การเสียภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต การบริการข้อมูลต่าง ๆ เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ในการศึกษาครั้งนี้เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น สำหรับการวิจัยในอนาคต ควรดำเนินการดังนี้

3.2.1 ศึกษา หรือวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมโดยขยายพื้นที่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อจะได้พิสูจน์ว่ากรอบแนวคิดที่เรียกว่า แนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) ประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ (3) ประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ และ (4) การพัฒนาหน่วยงาน มีความเหมาะสมในการเป็นเครื่องมือ หรือตัวชี้วัดการบริหารจัดการให้ประสบผลสำเร็จเพียงใด อย่างไรก็ตาม ในการศึกษา หรือการวิจัยครั้งต่อไป อาจนำกรอบแนวคิดที่เรียกว่า แนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้านไปปรับใช้เฉพาะบางด้านที่เหมาะสมกับหน่วยงานที่ศึกษา หรือวิจัยก็ได้ หรือตัดบางด้านออกก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องนำไปใช้ครบทั้ง 4 ด้าน หรืออาจเพิ่มจำนวนด้านขึ้นก็ได้ ทั้งนี้ ควรให้เหตุผลไว้ด้วยเสมอ

3.2.2 ศึกษา หรือวิจัยควบคู่กันในหลายรูปแบบ เช่น การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจควบคู่กับการสังเกตหรือสัมภาษณ์บุคลากรที่ปฏิบัติงาน และประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ดำเนินการวิจัย หรือใช้การวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participation Action Research, PAR)

3.2.3 ศึกษา หรือวิจัยเปรียบเทียบกับประเทศที่มีลักษณะการบริหารท้องถิ่นที่มีความใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกับประเทศไทย อันจะทำให้ผู้ศึกษาเห็นภาพรวม จุดเด่น จุดด้อยในการบริหารจัดการที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้สอดคล้องและสนองต่อความต้องการของประชาชนให้ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

3.2.4 ศึกษาอย่างละเอียดและเจาะลึกกรอบแนวคิดที่เรียกว่า แนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานแต่ละด้าน ทั้ง 4 ด้าน เพื่อให้เกิดความชัดเจนและได้ข้อมูลในเชิงลึกมากขึ้น

3.2.5 ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวม โดยใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของแต่ละภาคหรือประเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

3.2.6 ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยใช้กรอบแนวคิดหรือตัวแบบอื่น ทั้งกรอบแนวคิดหลัก และกรอบแนวคิดรอง เช่น

1) กรอบแนวคิดการบริหารจัดการที่เรียกว่า 11M เป็นตัวชี้วัดการบริหารจัดการที่ให้ความสำคัญกับทรัพยากรหรือปัจจัยที่มีส่วนสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารจัดการหรือการดำเนินงานของหน่วยงาน ที่ประกอบด้วย 11 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Man) (2) การบริหารงบประมาณ (Money) (3) การบริหารงานทั่วไป (Management) (4) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (Material) (5) การให้บริการประชาชน (Market) (6) การบริหารคุณธรรม (Morality) (7) การบริหารข่าวสาร หรือข้อมูลข่าวสาร (Message) (8) วิธีการ ระเบียบ แบบแผน หรือเทคนิค (Method) (9) การบริหารเวลา หรือระยะเวลาในการปฏิบัติงาน (Minute) (10) การประสานงาน หรือการประนีประนอม (Mediation) และ (11) การวัดผล หรือการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Measurement)

2) กรอบแนวคิดการบริหารจัดการที่เรียกว่า สวอท (SWOT) หรือการวิเคราะห์แบบ สวอท (SWOT analysis) อันเป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกหน่วยงาน หรือวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกหน่วยงาน เป็นตัวชี้วัดการบริหารจัดการที่ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ปัจจัย ได้แก่ (1) จุดแข็ง (strength) คือ ข้อดี หรือปัจจัยที่สนับสนุนภายในหน่วยงาน (2) จุดอ่อน (Weakness) คือ ข้อด้อย หรือปัจจัยที่ไม่สนับสนุนภายในหน่วยงานคือ (3) โอกาส (Opportunity) คือ ข้อดี หรือปัจจัยที่สนับสนุนภายนอกหน่วยงาน และ (4) ข้อจำกัด หรืออุปสรรค (Threat) คือ ข้อด้อยหรือปัจจัยที่ไม่สนับสนุนภายนอกหน่วยงาน

3) การบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result-Based Management, RBM) หรือการวิเคราะห์การประเมินผลหน่วยงานที่มุ่งเน้นผลลัพธ์หรือความสำเร็จเป็นหลัก โดยใช้ระบบการประเมินผลงานที่อาศัยตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อนหรือแสดงผลงานของหน่วยงาน เพื่อนำมาสู่การพัฒนาหน่วยงานและมีการแสดงผลต่อสาธารณะด้วย ตัวชี้วัดการบริหารจัดการนี้ประกอบด้วยตัวชี้วัดหลัก 8 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) การวิเคราะห์วิสัยทัศน์และพันธกิจของหน่วยงาน (2) การกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ (3) กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก (4) การ

กำหนดแหล่งข้อมูล (5) การที่ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานกำหนดเป้าหมายของตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก (6) การรวบรวมข้อมูล (7) การบันทึกและการอนุมัติข้อมูล และ (8) การวิเคราะห์ผล

บรรณานุกรม

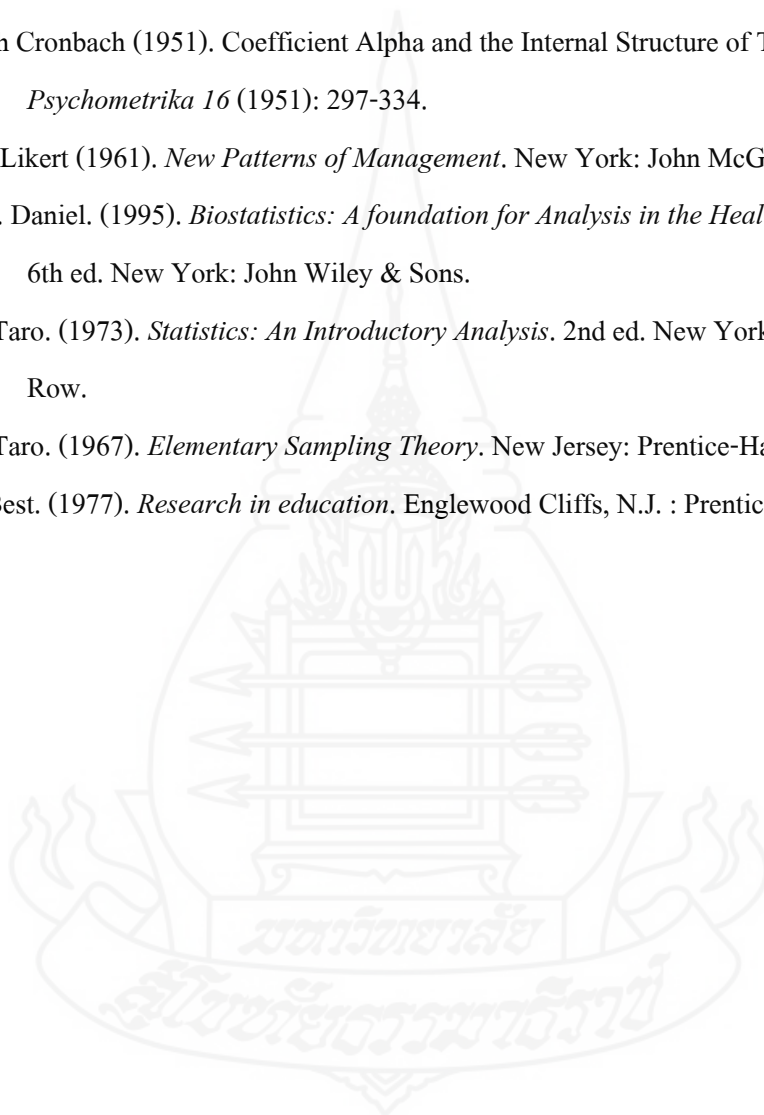
บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา (2549) *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล* พิมพ์ครั้งที่ 8
กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2552) “ขั้นตอนการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการและการประเมินผล
การปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน” ค้นคืนวันที่ 27 มิถุนายน 2552 จาก
http://www.cpd.go.th/meet/2550/10/18_10_50.doc
- จุมพล หนิมพานิช (2548) *การบริหารจัดการภาครัฐใหม่ : หลักการ แนวคิด และกรณีตัวอย่าง
ของไทย* นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2531) *การบริหารและการนิเทศภายใน โรงเรียนปัทมาณี* ภาควิชาบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- ดิน ปรัชญพฤทธิ (2533) “ภาวะผู้นำและการให้มีส่วนร่วม” ใน *เอกสารการสอน พฤติกรรมมนุษย์
ในองค์กร หน่วยที่ 11* พิมพ์ครั้งที่ 7 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขา
วิทยาการจัดการ
- ทศพล กฤตยพิสิฐ (2538) “การมีส่วนร่วมของกำนันผู้ใหญ่บ้านเขตหนองจอกที่มีต่อโครงการ/
กิจกรรมการพัฒนาตามแนวทาง “บวร” และ “บรม” เพื่อสร้างอุดมการณ์แผ่นดิน
ธรรมแผ่นดินทอง” วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ธงชัย สันติวงษ์ (2543) *องค์การและการบริหาร* พิมพ์ครั้งที่ 11 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์ (2537) *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา* กรุงเทพมหานคร
ศักดิ์โสภณพิมพ์
- ประกายรัตน์ สุวรรณ (2548) *คู่มือการใช้โปรแกรม SPSS เวอร์ชัน 12 สำหรับ Windows*
กรุงเทพมหานคร ซีเอ็ดยูเคชั่น
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542
- พระราชนันทมณี (2550) ในปาฐกถาธรรม เรื่อง “ธรรมกับการเมือง” (พิมพ์เผยแพร่ โดย อุดร ดันติ
สุนทร ประธานมูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 (2546, 9 ตุลาคม)
ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก หน้า 1-16

- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 (2542, 17 พฤศจิกายน) ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 116 ตอนที่ 114 ก หน้า 48-66
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (2537, 28 ธันวาคม) ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 111 ตอนที่ 53 ก หน้า 11-35
- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 (2542, 20 พฤษภาคม) ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 116 ตอนที่ 40 ก หน้า 1-10
 _____.(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 (2546, 22 ธันวาคม) ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 120 ตอนที่ 124 ก หน้า 16-37
- พลังแผ่นดิน (2552) ศูนย์รวมข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ทั่วประเทศ คืบค้นวันที่ 26 มิถุนายน 2552 จาก <http://www.wiruch.com>
- พินุ อภิสมมาตร โยธิน (2552) การศึกษาผลการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมทักษะทางสังคม Hail Trip คืบค้นวันที่ 25 มิถุนายน 2552 จาก <http://72.14.235.104>
- ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527) นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนา ปัจจุบันของประเทศไทย กรุงเทพมหานคร ศักดิ์โสภากการพิมพ์
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 (2542, 10 สิงหาคม) ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 116 ตอนที่ 63 ง หน้า 24-26
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (2540, 11 ตุลาคม) ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 114 ตอนที่ 55 ก หน้า 1-99
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2548) “ภาพรวมปัญหาแนวทางการพัฒนาและแนวโน้มของการบริหารการพัฒนา” ใน ประมวลสารระชูดวิชา การบริหารการพัฒนา หน่วยที่ 15 หน้า 361-363, 407-408, 416-418, 419, 422-427 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- _____. (2549) แนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ : การประยุกต์และการพัฒนา กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร
- _____. (2552) การบริหารจัดการของหน่วยงานของรัฐ : การวิเคราะห์เปรียบเทียบตัวชี้วัด กรุงเทพมหานคร โพธิ์เพชร
- _____. (2553) หลักการและเทคนิคการเขียนงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และรายงาน กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร

- ศิริินทร์ ฐูปเกล้า (2548) “การบริหารการพัฒนาองค์กรผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา” ใน *ประมวลสาระชววิชา การบริหารการพัฒนา หน่วยที่ 8* นนทบุรี สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สำนักงานคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ (2544) *การปฏิรูประบบราชการของต่างประเทศ* นนทบุรี สหมิตรพรินติ้ง
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาข้าราชการ (2552) “คู่มือประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของกลุ่มจังหวัดและจังหวัด ปี 2552” กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (2552) การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นของประเทศไทย หัวข้อ “การปกครองท้องถิ่นประเทศญี่ปุ่น” ค้นคืนวันที่ 10 พฤศจิกายน 2552 จาก <http://www.local.moi.go.th/webst/decon.htm>
- สำนักงานพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) (2552) “คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ 2552 ค้นคืน”วันที่ 27 มิถุนายน 2552 จาก <http://www.opdc.go.th>
- สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (2552) “รัฐธรรมนูญกับการสร้างรัฐธรรมนูญในองค์กรอิสระ” ค้นคืนวันที่ 25 มิถุนายน 2552 จาก <http://www.pub-law-net/article/ac140447.html>
- อकिन รพีพัฒน์ (2527) *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย* กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยมหิดล
- อุกฤษฏ์ พิทักษ์ก่อผล (2542) “การมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอแกลง จังหวัดระยอง” ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- อุดร ตันติสุนทร (2550) *ท้องถิ่นเข้มแข็ง : ประชาธิปไตยมั่นคง เอกสารแผ่นพับ พิมพ์เมื่อ 24 มิถุนายน 2550 มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (Promotion of Local Administration Foundation)*
- Cohen, John M. and Uphoff, Norman T. (1977). *Participation: Concept and Measure for Project Design, Implementation in Rural Development. Monograph No. 2, January 1977, Ithaca: The Rural Development Community Center for International Studies, Cornell University.*

- David Osborne and Ted Gaebler. (1992). *Reinventing Government: How the Entrepreneurial is Transforming the Public Sector*. Reading, MA: Addison – Wesley.
- Irvin, Rane'e A. and Standsbury, John. (2004). Citizen Participation in Decision Making: Is It Worth the Effort? in *Public Administration Review*. January/February Vol.64 No.1, 2004.
- Lee Joseph Cronbach (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. *Psychometrika* 16 (1951): 297-334.
- Rensis A. Likert (1961). *New Patterns of Management*. New York: John McGraw-Hill Book.
- Wayne W. Daniel. (1995). *Biostatistics: A foundation for Analysis in the Health Sciences*. 6th ed. New York: John Wiley & Sons.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 2nd ed. New York: Harper and Row.
- Yamane, Taro. (1967). *Elementary Sampling Theory*. New Jersey: Prentice-Hall.
- John W. Best. (1977). *Research in education*. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน” ในครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผู้ศึกษาขอทราบข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการศึกษาและเพื่อเป็นแนวทางแก่ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการด้านการให้บริการประชาชนให้ดียิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง เพื่อจะได้ผลการศึกษาที่ใกล้เคียงกับความต้องการของท่านมากที่สุดอันจะเป็นประโยชน์ต่อท่านในอนาคต ข้อมูลที่กรุณาตอบจะใช้เพื่อประโยชน์ในทางวิชาการเท่านั้น

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จ

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นต่อภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

1. เพศ (1) ชาย (2) หญิง
2. อายุ (1) 18-30 ปี (2) 31-40 ปี (3) 41 ปี

ขึ้นไป

3. การศึกษา (1) ต่ำกว่าปริญญาตรี (2) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
 (3) สูงกว่าปริญญาตรี

4. ประเภท ผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในเขต (1) องค์การบริหารส่วนตำบลวังชิ้น
 (2) องค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำ
รับรองของหน่วยงาน 4 ด้าน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างด้านขวามือแต่ละข้อที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ข้อละเครื่องหมายเดียว

อบต. หมายถึง หน่วยงาน และ/หรือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลวังชิ้น และ
องค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน

2.1 ปัญหาด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. อบต. ของท่านไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. ตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการ เช่น แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย			
2. อบต. ของท่านไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงานของ อบต. ตามแผนการปฏิบัติราชการ			
3. อบต. ของท่านไม่ประสบผลสำเร็จในการเปิดโอกาสหรือชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของ อบต. เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาที่ดินทำกินไม่เพียงพอ			
4. อบต. ของท่านไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของ อบต. เช่น การเฝ้าและเตือนภัยทางธรรมชาติ			
5. ในภาพรวม อบต. ของท่านมีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการมาก			

2.2 ปัญหาด้านคุณภาพการให้บริการ	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
6. อบต. ของท่านไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โครงการสำคัญหรือโครงการเร่งด่วน เช่น โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน			
7. อบต. ของท่านไม่ประสบผลสำเร็จในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น การระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับที่ดินทำกิน			
8. อบต. ของท่านไม่ประสบความสำเร็จในการชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการให้บริการของ อบต. เช่น เสนอความคิดเห็นในการลดขั้นตอนการให้บริการประชาชน			
9. อบต. ของท่านไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้ในการให้บริการประชาชนของ อบต.			
10. ในภาพรวม อบต. ของท่านมีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ด้านคุณภาพการให้บริการมาก			
2.3 ปัญหาด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ	มาก	ปานกลาง	น้อย
11. อบต. ของท่านไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแบ่งอำนาจหรือกระจายอำนาจของ อบต.			
12. อบต. ของท่านไม่ประสบความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลดระยะเวลาหรือขั้นตอนการปฏิบัติราชการของ อบต. ที่ไม่จำเป็น			
13. อบต. ของท่านไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต. ที่คำนึงถึงความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด			

2.3 ปัญหาด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
14. อบต. ของท่านไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. ที่คำนึงถึงการใช้งบประมาณอย่างประหยัด			
15. ในภาพรวม อบต. ของท่านมีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการมาก			
2.4 ปัญหาด้านการพัฒนาหน่วยงาน	มาก	ปานกลาง	น้อย
16. อบต. ของท่านไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนและขั้นตอนการพัฒนาหรือปรับปรุง อบต.			
17. อบต. ของท่านไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารจัดการของ อบต.			
18. อบต. ของท่านไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการยกเลิกกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการประชาชน			
19. อบต. ของท่านไม่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรของ อบต. เพื่อสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานของ อบต.			
20. ในภาพรวม อบต. ของท่านมีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ด้านการพัฒนาหน่วยงานมาก			
21. ในภาพรวมทั้งหมด อบต. ของท่านมีปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของหน่วยงานมากถึง 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน (1) ประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติราชการ (2) คุณภาพการให้บริการ (3) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และ (4) การพัฒนาหน่วยงาน			

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังหินตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของ
หน่วยงาน 4 ด้าน

3.1 การพัฒนาด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
22. ผู้บริหารทุกระดับของ อบต. ของท่านควรได้รับการฝึกอบรม เรื่องการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการ			
23. ผู้บริหาร อบต. ของท่านควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงานของ อบต. ตามแผนการปฏิบัติราชการ			
24. ผู้บริหาร อบต. ของท่านควรกำหนดเป็นนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนในอันที่จะนำไปสู่การปฏิบัติงานของ อบต. ในทิศทางที่สนับสนุนเชิญชวนประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของ อบต.			
25. ผู้บริหาร อบต. ของท่านควรเชิญชวนประชาชนที่มีความรู้ความสามารถด้านการประสานงานเข้ามามีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของ อบต. เช่น การเฝ้าและเตือนภัยทางธรรมชาติ			
3.2 การพัฒนาด้านคุณภาพการให้บริการ	มาก	ปานกลาง	น้อย
26. ผู้บริหาร อบต. ของท่านควรสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการสำคัญ หรือ โครงการเร่งด่วนของ อบต.			
27. ผู้บริหาร อบต. ของท่านควรเข้ารับการพัฒนาหรือฝึกอบรม เพื่อให้เห็นถึงการบริหารจัดการในทิศทางที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน			

3.2 การพัฒนาด้านคุณภาพการให้บริการ	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
28. ผู้บริหาร อบต. ของท่านควรประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการให้บริการของ อบต.			
29. ผู้บริหาร อบต. ของท่านควรมีมาตรการหรือขั้นตอนที่ชัดเจนในการดำเนินงานที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาหรือตัดสินใจนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้ในการให้บริการประชาชนของ อบต.			
3.3 การพัฒนาด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ	มาก	ปานกลาง	น้อย
30. ผู้บริหาร อบต. ของท่านควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ชัดเจน และต่อเนื่องในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแบ่งอำนาจหรือกระจายอำนาจของ อบต.			
31. อบต. ของท่านควรกำหนดแผนหรือขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการลดระยะเวลาหรือขั้นตอนการปฏิบัติราชการของ อบต. ที่ไม่จำเป็น			
32. ผู้บริหารทุกระดับของ อบต. ของท่านควรถือเป็นนโยบายหรืองานหลักที่จะต้องร่วมมือกันสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต. ที่คำนึงถึงความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด			
33. ผู้บริหาร อบต. ของท่านควรเป็นแบบอย่างที่ดีของการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. ที่คำนึงถึงการใช้งบประมาณอย่างประหยัด			
3.4 การพัฒนาด้านการพัฒนาหน่วยงาน	มาก	ปานกลาง	น้อย
34. ผู้บริหาร อบต. ของท่านควรชี้แจงประชาชนทราบและเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นของการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนและขั้นตอนการพัฒนาหรือปรับปรุง อบต. ตั้งแต่แรก			

3.4 การพัฒนาด้านการพัฒนาหน่วยงาน	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
35. อบต. ของท่านควรประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการจากภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการ เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงการบริหารจัดการของ อบต.			
36. ผู้บริหาร อบต. ของท่านควรชี้แจง และเชิญชวนให้ประชาชน หรือผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญภายนอกเข้ามามีส่วนร่วม เช่น ร่วมอยู่ในคณะกรรมการ เพื่อพิจารณากฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการประชาชนของ อบต.			
37. ผู้บริหาร อบต. ของท่านควรกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจนและนำไปสู่การยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจังในการสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ตัดสินใจ และร่วมดำเนินงานกับ อบต. ในการพัฒนาบุคลากรของ อบต. เพื่อสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานของ อบต.			

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบผลสำเร็จตามกรอบแนวคิดที่แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

4.1 ปัจจัยภายใน	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
38. การที่ผู้บริหาร อบต. ตระหนักหรือเชื่อมั่นศรัทธาในความสำคัญ และความจำเป็นของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ อบต.			
39. การที่ อบต. หรือผู้บริหาร อบต. มีงบประมาณเพียงพอสำหรับการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน			
40. การที่ผู้บริหาร อบต. ให้นำเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ มาใช้สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อบต.			

4.1 ปัจจัยภายใน	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
41. การที่ผู้บริหาร อบต. มีความรู้ความสามารถและมีศิลปะในการชักชวนและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อบต.			
4.2 ปัจจัยภายนอก	มาก	ปานกลาง	น้อย
42. การที่ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อบต.			
43. การที่ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. มีฐานะทางเศรษฐกิจพอสมควร			
44. การที่ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. มีกลุ่มหรือเครือข่ายที่เข้มแข็งในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ อบต.			
45. การที่ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเป็นประจำ			

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นต่อภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังจั่น

การเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชน	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
46. ในภาพรวม อบต. ของท่านสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ในปัจจุบันสูงกว่าในอดีต			
47. ในภาพรวม อบต. ของท่านส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. มากกว่า อบต. อื่นในพื้นที่ใกล้เคียง			

การเปรียบเทียบภาพรวมของการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาพรวมแนวโน้มของการมีส่วนร่วมของประชาชน	เห็นด้วย		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
48. ในภาพรวม อบต. ของท่านในอนาคตมีแนวโน้มสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. สูงกว่าในปัจจุบัน			
49. ในภาพรวม อบต. ของท่านในอนาคตมีแนวโน้มสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของ อบต. ที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนสูงกว่าในปัจจุบัน			
50. ในภาพรวม อบต. ของท่านในอนาคตมีแนวโน้มที่จะพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ อบต. ให้ประสบผลสำเร็จเพิ่มมากขึ้น			

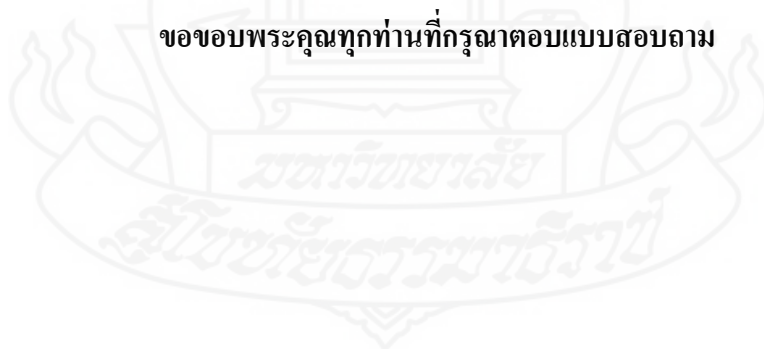
ข้อเสนอแนะ หรือความคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติม

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

การสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ

การสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ (delphi) จำนวน 2 คน ได้แก่

1. นายประทีป กาศโอสถ ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน สัมภาษณ์วันที่ 27 พฤศจิกายน 2552 สัมภาษณ์ระหว่างเวลา 10.00 น. ถึง 11.07 น. รวมเวลา 67 นาที สถานที่สัมภาษณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลนาพูน

1.1 ความคิดเห็นต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของ หน่วยงาน

ตอบ การมีส่วนร่วมยังไม่เต็มที่ เนื่องจากประชาชนต้องประกอบอาชีพเลี้ยงปาก ท้อง จึงไม่มีเวลาสนใจเรื่องของทางราชการ ตลอดจนการไม่ตระหนักถึงการมีส่วนร่วม

1.2 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้น ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของ หน่วยงาน

ตอบ ควรเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้และตระหนักถึงการมีส่วนร่วม ตลอดจนการเปิดโอกาสหรือเพิ่มช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยผ่านตัวแทนของตน

1.3 ความคิดเห็นต่อบัณฑิตที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชิ้นประสบความสำเร็จ

ตอบ บัณฑิตที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้การมีส่วนร่วมประสบความสำเร็จ ได้แก่ (1) การศึกษา คือ ประชาชนที่มีการศึกษาจะมีแนวคิดและวิสัยทัศน์ในการมีส่วนร่วมที่ดีกว่า และ (2) อาชีพหรือการทำมาหากิน ส่วนใหญ่ต้องประกอบอาชีพ จึงปล่อยให้เป็นที่ของทางราชการ

1.4 ความคิดเห็นต่อภาพของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้ม ของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวัง ชิ้นประสบความสำเร็จ

ตอบ ในอนาคตการมีส่วนร่วมของประชาชนจะมีมากขึ้น เพราะประชาชนมี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมมากขึ้น จึงตระหนักและเห็นความสำคัญมากขึ้น

1.5 ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติม

ตอบ ควรกำหนดกลยุทธ์หรือยุทธวิธีให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมที่หลากหลาย ตลอดจนการพัฒนาอาชีพ พัฒนาการศึกษา และการปลูกฝังการมีส่วนร่วมตั้งแต่เด็ก

2. นายประกอบ อินสุริยา ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลวังชัน สัมภาษณ์วันที่ 30 พฤศจิกายน 2552 สัมภาษณ์ระหว่างเวลา 13.45 น. ถึง 14.58 น. รวมเวลา 73 นาที สถานที่สัมภาษณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลวังชัน

2.1 ความคิดเห็นต่อปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของ หน่วยงาน

ตอบ ประชาชนไม่ค่อยมีส่วนร่วมเท่าที่ควร สืบเนื่องจากการประชุมหรือประชาคม จะมาร่วมประมาณร้อยละ 20 เท่านั้น เนื่องจากประชาชนไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม คิดว่าตัวเองไม่มีส่วนได้ส่วนเสียจึงไม่สนใจและไม่เข้ามามีส่วนร่วม

2.2 ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชัน ตามแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองของ หน่วยงาน

ตอบ ควรประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมให้กับ ประชาชน เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ วารสาร หรือการประชุมชี้แจง เพื่อให้ประชาชนได้เห็นความ สำคัญของการมีส่วนร่วม และเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3 ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้การพัฒนาการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอวังชันประสบผลสำเร็จ

ตอบ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้การมีส่วนร่วมประสบผลสำเร็จ ได้แก่

1) ประชาชนทราบถึงการมีส่วนได้ส่วนเสียของตนเองในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การ บริหารส่วนตำบล และ 2) ความสามารถของผู้นำในชุมชนหรือหมู่บ้าน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายองค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในการชักนำให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

2.4 ความคิดเห็นต่อภาพของการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาพรวมแนวโน้ม ของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอ วังชันประสบผลสำเร็จ

ตอบ แนวโน้มการมีส่วนร่วมในอนาคตน่าจะดีขึ้นกว่าปัจจุบัน เนื่องจากประชาชน ได้รับความรู้ และเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อตนเองและชุมชนมากขึ้น

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายชนเศรษฐ วงศ์เจริญ
วัน เดือน ปีเกิด	1 มกราคม 2517
สถานที่เกิด	จังหวัดแพร่
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) มหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. 2540 รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2549
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเกษตรอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่
ตำแหน่ง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

